

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
เจษฎา หนูรุ่ง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

กันยายน 2551

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
เจษฎา หนูรุ่ง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

กันยายน 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
เจษฎา หนูรุ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

กันยายน 2551

เจษฎา หนูร่น. (2551). ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
สาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติ
ทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์, อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม
ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความเป็นไทย สถิติปัญญา
ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต ที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน
ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 405 คน
ได้มาโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบวัดจิตสาธารณะ แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต
แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดค่านิยม
ความเป็นไทย แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม
และแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .831 - .950 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การ
ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR) และตัวแปรตามเอกนาม (MR)

ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ
โดยรวมมีค่าเท่ากับ .572 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 32.7% โดยปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต สุขภาพจิต ค่านิยมความเป็นไทย
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .213, .203, .178 และ .148 ตามลำดับ
ส่วนสถิติปัญญาและความเชื่ออำนาจในตน ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .108 และ .107

เมื่อพิจารณาจิตสาธารณะรายด้าน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างปัจจัยจิตลักษณะ
กับจิตสาธารณะ 3 ด้าน มีค่าวิลคส์แลมบ์ดา (Λ) เท่ากับ .609 และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง
ปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ
มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .478, .504 และ .540 ตามลำดับ ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS AFFECTING PUBLIC MIND OF
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL (SECONDARY)

AN ABSTRACT
BY
JESSADA NOOROON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University
September 2008

Jessada Nooroon. (2008). *Psychological Characteristics Affecting Public Mind of Lower Secondary School Students at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary)*. Master thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics) Bangkok : Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof. Nipa Sripairot, Mr. Chawalit Ruyajin.

The purpose of this study was to investigate whether ethical reasoning, future orientation, belief of inner power, achievement motivations, Thai values, intellect, social experience and mental health had effects on students' public mind classified into three aspects namely environmental sensitivity, social responsibility and public respect. The samples were 405 lower secondary school students at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary), selected by means of two-stage random sampling. Tools used in the study were the questionnaire to measure public mind, ethical reasoning, future orientation, belief of inner power, achievement motivations, Thai values, social experience, mental health and the tests of mental ability with the reliabilities between .831 and .950. Multivariate multiple regression (MMR) and univariate multiple regression (MR) were used to analyze the data.

The results of study revealed that the multiple regression coefficient between psychological characteristics affecting public mind in each aspect and over all was .572, and could together explain at 32.7%. Future orientation, mental health, Thai values and achievement motivations had positive effects on students' public mind with significance in statistics at a level of .01, equalling the beta weights of .213, .203, .178 and .148 respectively. Intellect and belief of inner power had positive effects with significance in statistics at a level of .05, equalling the beta weights of .108 and .107 respectively.

It was found that the Wilks' Lambda (Λ) of multiple regression coefficient between each aspect of psychological characteristics and three public mind was .609 and the multiple correlations between each aspect in psychological characteristics and environmental sensitivity, social responsibility and public respect in public mind were .478, .504 and .540 respectively with significance in statistics at a level of .01.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

เจษฎา หนูรุ่น

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน กันยายน พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

(อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มแข็ง)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิบูลญา วิศาลาภรณ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และท่านทั้งสองยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ ทุ่มเทให้กับศิษย์และงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง และ รองศาสตราจารย์วัณญา วิศาลาภรณ์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ได้ให้ คำแนะนำในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์มณฑินี กุฎาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี วรศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี อาจารย์มิ่ง เทพครเมือง และอาจารย์พิพัฒน์ เป้นาทิพย์ ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รับความเอื้อเฟื้อและความสนับสนุนร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ผู้บริหารและอาจารย์ ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยเฉพาะอาจารย์ปรเมษฐ์ คำจร และ อาจารย์วรรณิศา ปลอดโปร่ง และอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง ซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างดีเยี่ยม และขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมือ อย่างดีเยี่ยม

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเพื่อนๆ ที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยเฉพาะคุณทิชากร พ่วงพรม คุณไข่มุก เหล่าสุนทร และคุณจันทิมา เรืองวิรุทธ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา ที่ให้กำลังใจ กำลังกายและคอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ พ.ต.ท.นครินทร์ หนูรุ่น และคุณแม่ณัทนา หนูรุ่น ที่ให้กำลังใจ กำลังกาย กำลังทรัพย์ รวมทั้งความรักความห่วงใย จนลูกประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแก่บุพการีของ ผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน

เจษฎา หนูรุ่น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ	10
เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	10
ลักษณะมุ่งอนาคต	14
ความเชื่ออำนาจในตน	16
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	18
ค่านิยมความเป็นไทย	23
สติปัญญา.....	25
ประสบการณ์ทางสังคม	31
สุขภาพจิต	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ	37
ความหมายของจิตสาธารณะ	37
รูปแบบของจิตสาธารณะ	39
ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ	40
คุณลักษณะทั่วไปของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล	89
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สังเขปความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการวิจัย	101
สรุปผลการวิจัย	102
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ	120
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ	122
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	143
ประวัติย่อผู้วิจัย	180

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551	54
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551	56
3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะรายด้าน.....	92
4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน กับจิตสาธารณะ.....	93
5 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ	95
6 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิต สาธารณะโดยรวม	96
7 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรพหุนามและตัวแปรเอกนาม	97
8 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อ จิตสาธารณะด้านการใช้	98
9 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ จิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่	99
10 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ	100
11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการใช้.....	123
12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่	124
13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ	125
14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม	126
15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต	126
16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน.....	127
17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	127
18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย	128
19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน.....	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านภาษา	130
21	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล	131
22	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม	132
23	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต	132
24	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการใช้	133
25	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่.....	134
26	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ.....	135
27	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม	136
28	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต.....	136
29	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน	137
30	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	137
31	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย.....	138
32	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบ ความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน.....	139
33	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบ ความสามารถทางสมอง ด้านภาษา	140
34	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบ ความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล	141
35	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม.....	142
36	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต	142

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนพฤติกรรมกับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	17
3 โครงสร้างของเชาว์ปัญญาตามทฤษฎีหลายองค์ประกอบ	27
4 ระยะของการพัฒนาการด้านการรู้การคิด และสติปัญญาของเพียเจต์	29
5 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อนคลุมเครือ จากลักษณะอาการของจิตใจ (mind and spirit) ที่เกิดจากการพัฒนาไปสู่ภาวะหนึ่งๆ ของจิตใจ จิตใจของคนเราไม่เหมือนกันหรืออาจมีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติ หรือสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และสังคมอาจจะเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลง การถูกสั่งสอนมาในทางที่ถูกที่ควรของผู้ใหญ่มีความสำคัญมากในการนำมาใช้ในการดำรงชีวิต และการเป็นส่วนหนึ่งของคนในสังคมที่มีส่วนร่วมในสังคมที่ตนเองดำเนินชีวิตอยู่ การที่คนหนึ่งคนอยู่ในสังคมได้ไม่ว่าจะเป็นชุมชนหรือสังคมเล็กๆ โดยการที่ไม่สร้างความเดือดร้อนใจให้ใคร หรือไม่ทำให้ใครเดือดร้อนจากพฤติกรรมหรือการกระทำของตน อาจทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสังคมที่ตนเองอยู่ อันจะเป็นประโยชน์ของส่วนรวม แต่จิตหรือจิตใจของคนเหล่านั้นมีความแตกต่างกันไป โดยส่วนมากนั้นทุกคนมักมองเห็นผลประโยชน์ของตัวเองมากกว่า แต่ถ้าหากกิจกรรมในสังคมเป็นผลประโยชน์ที่ทุกคนต้องการ ก็จะช่วยต่อการขอความร่วมมือของคนในชุมชนนั้นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้นำของชุมชนจะมีวิธีการที่ทำให้ผู้ตามปฏิบัติตามจุดประสงค์ร่วมกันของคนในชุมชน และเพื่อผลประโยชน์ในชุมชน การปลูกฝังให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกที่ดีก็ย่อมเป็นวิธีทางอย่างหนึ่งที่จะทำให้คนในชุมชนมีจิตสาธารณะ เพราะเป็นจิตที่มีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และไม่เป็นผลเสียของคนในชุมชนที่อยู่ร่วมกัน

คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 กล่าวว่า การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” ตามตัวบ่งชี้ที่ 5 คือ มีคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาสุจริต และเมโนสุจริต มีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึก ในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 3-4)

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองผู้มีส่วนได้ คือการศึกษาที่ทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วม มีความตื่นตัวต่อความเป็นไปของบ้านเมือง เป็นพลเมืองที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม มีความสามารถอยู่ร่วมกับความแตกต่าง ซึ่งแนวทางหลักๆ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสิทธิพลเมือง ทักษะ คุณลักษณะพลเมือง และคุณธรรมสำหรับพลเมือง หรืออาจรวมไปถึงข้อมูลข่าวสารและการเตรียมพลเมืองให้เป็นพลโลกที่รับมือกระแสโลกาภิวัตน์ได้ ดังนั้น การศึกษาที่

เคยแต่ผลิตพลเมืองที่ไม่ต้องใช้สมอง บ่อนให้แก่นทุนนิยมบริโภคนิยมและอำนาจการเมืองอย่างซื้อสัตย์ จะต้องเปลี่ยนสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ที่ทำให้การศึกษาเป็นเรื่องของ “การเรียนรู้” มิใช่ “การเรียนรู้” อีกต่อไป อีกทั้งต้องทำให้การศึกษาเป็นเรื่องที่ทุกคนทุกชั้นมีโอกาเข้าถึงอย่างเสมอภาค โดยมีชุมชนและส่วนต่างๆ ของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น (สือพลัง. 2542 : 4-16)

จิตสาธารณะเป็นลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองดีของประเทศเพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะจะเป็นผู้ที่ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของสังคม และตระหนักในสิทธิของตนเอง ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น ในภาวะวิกฤติสังคมไทยในปัจจุบันที่คนส่วนใหญ่มักดิ้นรนต่อสู้เพื่อตนเอง ไม่สนใจว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับส่วนรวม สิ่งที่เป็นของส่วนรวม เช่น สวนสาธารณะ ตู้โทรศัพท์ น้ำประปาสาธารณะ ไฟถนน ฯลฯ จะหาผู้ดูแลรักษาได้ยาก ทุกคนรู้จักแต่จะใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ถ้าทุกคนยังนิ่งเฉยปล่อยให้คนในชาติขาดจิตสาธารณะไปเรื่อยๆ เช่นนี้ วันหนึ่งประเทศชาติคงไม่เหลืออะไร ดังนั้นจึงถึงเวลาแล้วที่ทุกคนจะต้องร่วมมือกันในการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นกับบุคคลในชาติโดยเฉพาะในเด็ก เพราะเด็กเป็นวัยที่ผู้ใหญ่สามารถปลูกฝังลักษณะอันดีงามให้เกิดขึ้นได้ง่ายกว่าทำในวัยผู้ใหญ่ ดังคำพังเพยที่ว่า “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก” (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. 2547 : 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักเรียน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต นำไปสู่คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551
2. เพื่อศึกษาคำนำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะรายด้าน โดย
 - 3.1 ศึกษาความสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม
 - 3.2 ศึกษาความสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม
4. เพื่อศึกษาคำนำหนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า มีตัวแปรจิตลักษณะใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551 ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาและครอบครัวได้ร่วมกันให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข และช่วยเหลือดูแล เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะให้นักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 2,238 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีจำนวน 405 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ จิตลักษณะ 8 ด้าน คือ

- 1.1 เหตุผลเชิงจริยธรรม
- 1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต
- 1.3 ความเชื่ออำนาจในตน
- 1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.5 ค่านิยมความเป็นไทย
- 1.6 สติปัญญา
- 1.7 ประสพการณ์ทางสังคม
- 1.8 สุขภาพจิต

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะ 3 ด้าน คือ

- 2.1 การใช้
- 2.2 การถือเป็นที่
- 2.3 การเคารพสิทธิ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **จิตสาธารณะ** หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่รู้จักดูแล เอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 **การใช้** หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้เกิดความชำรุดเสียหาย โดยแสดงออกดังนี้

- 1.1.1 ดูแลรักษาสินของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี
- 1.1.2 ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

1.2 **การถือเป็นที่** หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ โดยแสดงออกดังนี้

- 1.2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด
- 1.2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

1.3 **การเคารพสิทธิ** หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น โดยแสดงออกดังนี้

- 1.3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง
- 1.3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

จิตสาธารณะทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถวัดได้จากแบบวัดจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งในแบบวัดจิตสาธารณะใช้เกณฑ์การให้คะแนนคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง ไม่เป็น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. จิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะที่สะสมมาในตัวบุคคลตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นลักษณะค่อนข้างคงที่ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะมี 8 ด้าน ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความเป็นไทย สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต มีรายละเอียดดังนี้

2.1 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่นักเรียนใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของหลายฝ่าย เช่น ความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ของผู้อื่น ความขัดแย้งระหว่างการช่วยเพื่อนฝูงกับการเคารพกฎเกณฑ์ สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

2.2 ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลจากการกระทำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน สามารถวางแผนด้านการเรียนของตนเองในอนาคตได้ และมองเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเพียรพยายาม ปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ และสามารถอดทนได้รอได้ในผลการปฏิบัตินั้น สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

2.3 ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การรับรู้หรือความเชื่อของนักเรียนว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเป็นผลมาจากพฤติกรรมหรือการตัดสินใจของตนเอง และตนเองเป็นผู้ควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จ สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.5 ค่านิยมความเป็นไทย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกยอมรับ ความภูมิใจในความเป็นคนไทย โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดถือเป็นหลัก ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย ได้แก่ การใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ใช้การทักทายแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายแบบไทย อนุรักษ์ สืบสานและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดถือเป็นหลัก สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย

2.6 สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความเฉลียวฉลาด รับรู้สิ่งแวดล้อมได้อย่างลึกซึ้งเป็นนามธรรมและถูกต้องแม่นยำ มีความคิดแบบนามธรรมนอกเหนือจากการคิดแบบรูปธรรม ทั้งการคิดแบบเอกนัยและอเนกนัย สามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง

2.7 ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การคิดหรือการตัดสินใจต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีโอกาสในการคบหาสมาคมเพื่อนในวัยใกล้เคียงกัน เช่น เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น เล่นรวมกับผู้อื่นโดยไม่เอาแต่ใจตนเอง รู้จักสังเกตปฏิกิริยา ฟังเหตุผลหรือความต้องการของผู้อื่น สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม

2.8 สุขภาพจิต หมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามในจิตใจ ภายใต้อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

3. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่

3.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง โรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยม ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่

4.1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

4.2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ โดยยึดการวิเคราะห์พฤติกรรมบนแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยม ซึ่งนักจิตวิทยา กลุ่มนี้มีความเชื่อพื้นฐานว่า “กระบวนการทางปัญญามีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลง” โดยกระบวนการทางปัญญาจะเชื่อมโยงอยู่ระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมภายนอกของบุคคล ดังนั้นถ้าสามารถเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาได้ พฤติกรรมของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลง การวิเคราะห์พฤติกรรมตามแนวนี้จึงต้องคำนึงถึงตัวแปรภายในที่เป็นกระบวนการทางปัญญา (ประทีป จินะ : 2540) จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยจึงได้มุ่งที่จะศึกษาตัวแปรภายในหรือปัจจัยจิตลักษณะในการวัดจิตสาธารณะ มีงานวิจัยต่างๆ มากมายที่ศึกษาจิตสาธารณะและได้ศึกษาตัวแปรภายใน ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยภายในหรือปัจจัยจิตลักษณะตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, (2544) ซึ่งทฤษฎีนี้แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและของคนเก่งว่าพฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง ทฤษฎีนี้สร้างจากการสรุปผลการวิจัยของเยาวชนและประชาชนไทย อายุ 6 - 60 ปี จำนวน

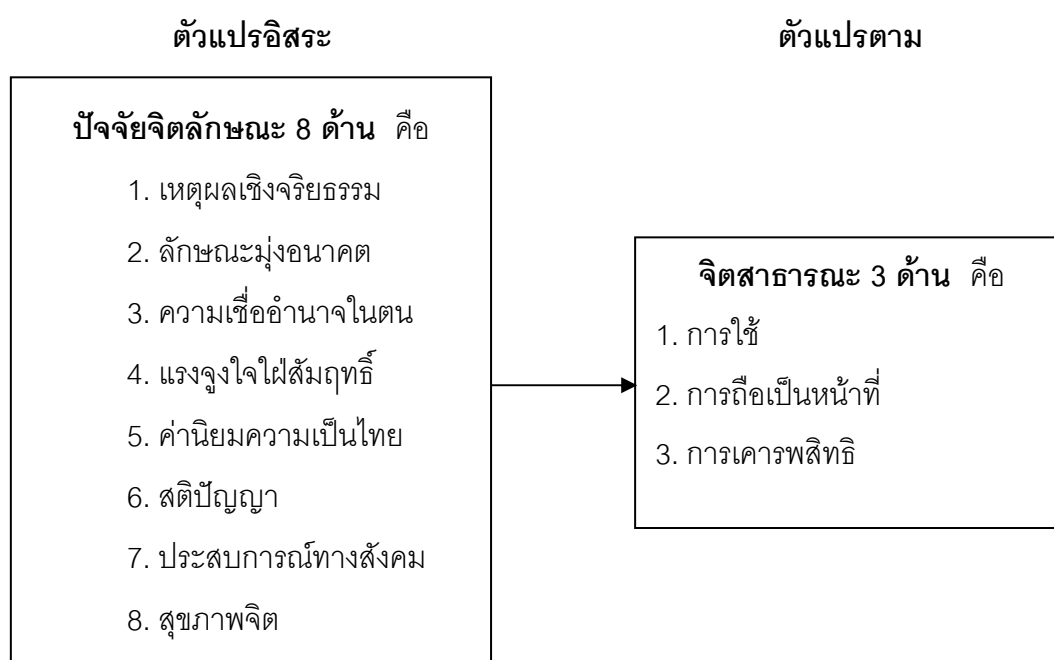
รวมหลายพันคน และจิตสาธารณะถือว่าเป็นพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมา ถ้านักเรียนมีจิตสาธารณะสูงมากเท่าไร ก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมของคนดีมากเท่านั้น ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลระหว่างจิตลักษณะบางประการใน 8 ประการที่ลำต้นและรากของต้นไม้ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้มี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คือ ดอกและผลไม้มของต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานที่ดีละเว้นชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่างๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง จิตสาธารณะจึงอยู่ในส่วนที่ 1 เพราะว่าถ้านักเรียนมีจิตสาธารณะสูงก็ถือว่าเป็นคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ส่วนที่ 2 คือ ลำต้นของต้นไม้ ซึ่งเป็นสาเหตุทางจิตใจ อันประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ (1) เหตุผลเชิงจริยธรรม (2) ลักษณะมุ่งอนาคต (3) ความเชื่ออำนาจในตน (4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ (5) ค่านิยมความเป็นไทย ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมชนิดใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุด

ส่วนที่ 3 คือ รากของต้นไม้ ซึ่งเป็นจิตลักษณะที่มี 3 ด้าน คือ (1) สติปัญญา (2) ประสพการณ์ทางสังคม และ (3) สุขภาพจิต จิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ก็ได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสัมพันธ์กัน
2. ตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะอย่างน้อย 1 ตัวแปร ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะรายด้านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามมีความสัมพันธ์กัน
4. ปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะรายด้านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามมีความสัมพันธ์กัน
5. ตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะอย่างน้อย 1 ตัวแปร ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอตามหัวข้อต่างๆ ไว้ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจิตลักษณะ

- 1.1 เหตุผลเชิงจริยธรรม
- 1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต
- 1.3 ความเชื่ออำนาจในตน
- 1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.5 ค่านิยมความเป็นไทย
- 1.6 สติปัญญา
- 1.7 ประสบการณ์ทางสังคม
- 1.8 สุขภาพจิต

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

- 2.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
- 2.2 รูปแบบของจิตสาธารณะ
- 2.3 ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ
- 2.4 คุณลักษณะทั่วไปของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจิตลักษณะ
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจิตลักษณะ

1.1 เหตุผลเชิงจริยธรรม

ความหมายของเหตุผลเชิงจริยธรรม

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของเหตุผลเชิงจริยธรรมไว้หลากหลายดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 3) ให้ความหมายเหตุผลเชิงจริยธรรมว่าหมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจ หรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 35) ให้ความหมายเหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral reasoning) ว่าหมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล

ฉกาจ ช่วยโต และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2533 : 22-23) ให้ความหมายว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการทำดีละเว้นชั่วและการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมของบุคคลเป็นอย่างมาก ในชีวิตของมนุษย์บุคคลมักจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของหลายฝ่าย เช่น ความขัดแย้งระหว่างการเห็นแก่ตัวกับการเห็นแก่ผู้อื่น ความขัดแย้งระหว่างการช่วยเหลือเพื่อนฝูงกับการเคารพกฎเกณฑ์ ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างการทำตามระเบียบกับการยึดหลักคุณธรรมหรืออุดมคติบางประการ สถานการณ์ที่มีการขัดแย้งเช่นนี้จึงเป็นสถานการณ์ทางจริยธรรม ในสถานการณ์ทางจริยธรรมบุคคลจะต้องเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำบางอย่าง ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อบางฝ่ายและผลเสียต่อฝ่ายอื่นๆ ได้ ดังนั้นการที่บุคคลยึดหลักการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แสดงว่าบุคคลนั้นมีเหตุผลเชิงจริยธรรม ในขั้นที่สูงกว่าผู้ที่เห็นแก่พวกพ้องอย่างเดียวและสูงกว่าผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่สนใจประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวม

อนิสรา จรัสศรี (2541 : 32) ให้ความหมายเหตุผลเชิงจริยธรรม ว่าหมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำนั้น

กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 28) ให้ความหมายว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมหมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเหตุผลเหล่านั้นได้แสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมนั้น

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใด

อย่างหนึ่งที่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของหลายฝ่าย เช่น ความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ของผู้อื่น ความขัดแย้งระหว่างการช่วยเหลือผู้อื่นกับการเคารพกฎ

ระดับและขั้นตอนของพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

(อาร์บัทโนต์; และ เฟาส์. 2541 : 32-57)

เพียเจต์ได้จำแนกพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมออกเป็น 2 แบบ คือ

1. พัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเชิงวัตถุวิสัย (objective moral reasoning) เด็กที่มีพัฒนาการเชิงวัตถุวิสัยจะพิจารณาความถูกต้องที่ว่า การกระทำนั้นก่อให้เกิดผลในทางรูปธรรมมากน้อยเพียงใด โดยไม่พิจารณาเหตุจูงใจเบื้องหลังการกระทำ หรือความตั้งใจที่จะกระทำ ดังนั้นความผิดในทัศนะของผู้มีพัฒนาการเชิงวัตถุวิสัยจะมีได้อยู่ที่ความตั้งใจที่จะกระทำ แต่อยู่ที่ผลของการกระทำมากกว่า เช่น ถูกตี ถูกทำโทษ หรือถูกจับผิด เป็นต้น

2. พัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเชิงจิตวิสัย (subjective moral reasoning) เด็กที่มีพัฒนาการเชิงจิตวิสัย กฎ กติกาต่างๆ จะไม่ได้มาจากภายนอก แต่เด็กจะเข้าใจว่า กฎ กติกาเป็นประโยชน์ในฐานะที่ช่วยรักษาระเบียบของสังคม ในการให้น้ำหนักความสำคัญต่อการกระทำ

โคลเบอร์ก ได้แบ่งระดับพัฒนาการออกเป็น 3 ระดับใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนเรียน (preconventional level) ลักษณะของพัฒนาการระดับนี้คือ พฤติกรรมที่ถูกต่อนั้นจะต้องเป็นไปตามกฎที่เป็นรูปธรรม ซึ่งกำหนดอำนาจและโทษไว้ด้วย หากไม่มีข้อกำหนดแล้ว พฤติกรรมที่ถูกต่อนั้นก็คือพฤติกรรมที่สนองความสนใจของตนเองหรือของคนอื่น พฤติกรรมที่ได้รับการพิจารณาว่าถูกต้องนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ การคล้อยตามอำนาจ การสนองความสนใจของตน และหรือเพื่อเปลี่ยนแปลงความนิยมชมชอบบางอย่าง จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว มุมมองทางสังคมในด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น มักยึดมิติที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และหรือด้านกายภาพ และผลที่เกิดจากกฎเกณฑ์และการประพฤติปฏิบัติเป็นหลัก

ระดับที่ 2 ระดับกฎเกณฑ์ (conventional level) ในระดับนี้พฤติกรรมที่ถือว่าถูกต้องนั้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังที่สังคมส่วนใหญ่ว่าดี (หรือสังคมส่วนน้อยบ้างก็เป็นได้) กล่าวคือต้องสนับสนุนและปฏิบัติตามกฎ ความคาดหวังและบทบาทของสังคมจะต้องไม่ให้ถูกทำโทษ หรือยึดความสนใจตัวเองเป็นหลักอย่างเช่นระดับที่ 1 เพราะมีแรงจูงใจภายในที่จะปฏิบัติตามที่สังคมคาดหวัง จึงมักได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเสมอ

ระดับที่ 3 ระดับเหนือเกณฑ์หรือระดับหลักการ (postconventional level หรือ principled level) ในระดับนี้พฤติกรรมที่ถูกต้องนั้นเป็นพฤติกรรมที่ยึดหลักทั่วไปและหลักสากลทางด้านมนุษยชน เป็นค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ซึ่งสังคมและปัจเจกชนยอมรับผู้ให้เหตุผลทางจริยธรรมเชื่อว่าสมาชิกที่ดีของสังคม มีภาระที่จะต้องสนับสนุนสิทธิของสมาชิกทั้งหมด และจะต้องประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรม ขณะเดียวกันสังคมก็มีกฎเกณฑ์และกฎหมายตามความจำเป็นของสังคมซึ่งสมาชิกของสังคมยอมรับ สมาชิกจะต้องเข้าใจและทราบจุดมุ่งหมายด้วย มิใช่เพียงแต่ยอมรับในกฎเกณฑ์ (อย่างในระดับที่ 2) เท่านั้น และต้องพร้อมที่จะคุ้มครองสิทธิและค่านิยมนั้นๆ นอกจากนี้ แนวปฏิบัติของสังคมก็ควรจะยึดอยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรม มิใช่ให้จริยธรรมทางสังคมมาจากแนวปฏิบัติของสังคม

จากพัฒนาการ 3 ระดับ ไคลเบอร์กได้จำแนกพัฒนาการออกเป็นระดับละ 2 ขั้น รวมเป็น 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 : ก่อนกฎเกณฑ์ จริยธรรมจากภายนอก

ขั้นนี้เรียกย่อๆ ว่าขั้นหลักแห่งการลงโทษและความเชื่อฟัง ในขั้นนี้เด็กจะเข้าใจว่าสิ่งที่ถูกหรือผิดอยู่ที่ผลที่จะตามมาในกายภาพ แทนที่จะเป็นผลทางจิตวิทยา หากทำอะไรแล้วถูกทำโทษ หรือเป็นอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินสมบัติก็ไม่ควรจะทำ ตรงกันข้าม การเคารพเชื่อฟังเป็นสิ่งที่มีความค่า การให้เหตุผลในขั้นนี้เด็กจะยึดตนเป็นหลัก ไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่างไปจากความคิดของตน

ขั้นที่ 2 : ยึดตนเอง ยึดผลประโยชน์และการแลกเปลี่ยน

ขั้นนี้บางทีอาจเรียกว่า ขั้นผลประโยชน์แบบสุขนิยม (อะไรที่ดีหมายถึงสิ่งที่นำมาซึ่งสิ่งของ บริการ อำนาจที่ตนต้องการ และสิ่งนั้นจะต้องเป็นประโยชน์ และเป็นที่พอใจด้วย) สิ่งที่เห็นว่าคุณต้องคือสิ่งที่สามารถสนองความต้องการของตนเองและคนอื่น เป็น “จริยธรรมแบบตลาด (marketplace morality) ผู้มีพัฒนาการในขั้นนี้ให้ความสำคัญแก่การแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกัน กล่าวคือ แต่ละคนจะทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของตน และคนอื่นก็ควรทำเช่นกัน ขั้นที่ 2 ก้าวหน้ากว่าขั้นที่ 1 ในแง่ที่ว่า เด็กสามารถพิจารณาการกระทำซึ่งสนองความต้องการของผู้อื่นและสามารถจำแนกสิ่งนี้กับผลทางกายภาพหรือผลการกระทำอีกต่างหาก

ขั้นที่ 3 : ความคาดหวัง ความสัมพันธ์ และการปรองดองซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล

ขั้นนี้อาจเรียกว่าขั้น “การปรองดองระหว่างกัน” (interpersonal concordance) หรือ ขั้น “เด็กดี” การประพฤติดีในขั้นนี้หมายถึงการกระทำที่สอดคล้องกับความคาดหวัง และการ

ยอมรับของคนอื่น ดังนั้นนอกจากจะทำตามความต้องการของตนเองแล้ว ยังจะต้องเป็นที่เชื่อถือของหมู่คณะด้วย จึงจะถือว่าถูกต้อง และถือว่าประโยชน์ของสังคมมีความสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ขั้นที่ 4 : ระบบสังคมและความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

ขั้นนี้อาจเรียกว่าขั้น “รักษากฎระเบียบ” หรือ “การรู้จักกฎระเบียบ” ในขั้นนี้พฤติกรรมที่ถูกต้องคือการกระทำหน้าที่ของตนในสังคม และสนับสนุนระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในสังคม เป็นการกระทำทั้งเพื่อให้กฎระเบียบคงอยู่ และเพื่อศักดิ์ศรีของตนเอง

ขั้นที่ 5 : สัญญาประชาคม หรือสิทธิและผลประโยชน์ของบุคคล

ในขั้นนี้สิ่งที่ถือว่าถูกต้องนั้นจะต้องสนับสนุนสิทธิ ค่านิยมขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นสัญญาประชาคม ซึ่งอาจจะขัดกับกฎระเบียบและกฎหมายบางข้อของกลุ่มสังคม ผู้มีพัฒนาการในขั้นนี้จะยอมรับว่าในสังคมมีทั้งกฎระเบียบแบบสัมพัทธ์ (relative rules) กฎหมายและสิทธิ ตลอดจนค่านิยมที่ไม่ใช่แบบสัมพัทธ์นิยม กฎหมายของสังคมควรได้รับการคำนึงไว้ เพราะเป็นพื้นฐานของสัญญาประชาคม ขณะเดียวกันสิทธิและค่านิยมแบบสัมบูรณ์ (absolute) เช่น สิทธิต่อชีวิตและเสรีภาพจะต้องได้รับการคำนึงไว้ ไม่ว่าความคิดเห็นของสาธารณชนหรือเสียงส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่ ผู้ใช้เหตุผลในขั้นที่ 5 จะให้ความสำคัญต่อความเชื่อถือและการเคารพซึ่งกันและกันอย่างสูง เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิทั้งของตนเองและของผู้อื่น นอกจากนี้ยังยึดหลักการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล หรือความเชื่อที่ว่ากฎหมายและหน้าที่ที่บัญญัติไว้นั้นควรรับใช้คนส่วนใหญ่

ขั้นที่ 6 : หลักจริยธรรมสากล

ขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นเกิดจากการใช้วิจารณญาณขั้นสูง คือ การกระทำตามหลักการที่ตัวเองได้เลือก ซึ่งอาจจะเหมาะกับมนุษย์ทั้งมวลไม่ว่าเวลาใด กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนใดที่สร้างขึ้นตามหลักการดังกล่าวควรจะต้องปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม การที่จะยอมรับหลักการใดมิใช่เพียงเพราะว่าหลักการเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับของสังคม แต่เป็นเพราะว่าเป็นสิ่งที่มาก่อนสังคม และได้มาจากแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งเป็นเรื่องของความเท่าเทียมกันเกี่ยวกับสิทธิของมนุษย์ และการสงวนไว้ซึ่งการให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีของบุคคล ดังนั้นผู้ใช้เหตุผลในขั้นนี้จะไม่ยอมให้ใช้ความเป็นมนุษย์เป็นสื่อไปสู่ความยุติธรรม มนุษย์จะต้องได้รับการเคารพในศักดิ์ศรีอยู่ในตัวอยู่แล้ว

จากการศึกษาระดับและขั้นตอนของพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมทำให้ผู้วิจัยได้ทราบวาระดับและขั้นตอนการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมมีด้วยกันทั้งหมด 3 ระดับ 6 ขั้นตอน ซึ่งพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญในการเจริญเติบโตทางด้านจิตใจของมนุษย์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะในการศึกษาจิตสาธารณะของนักเรียน

1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต

ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต

ได้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ดังนี้

เคย์ (Kay, 1975) เชื่อว่า บ่อเกิดของลักษณะมุ่งอนาคตนั้นอยู่ที่ลักษณะความมั่นคงของสังคม ของบุคคล บุคคลจะต้องเคยได้รับประสบการณ์ว่าสิ่งที่ตนรอคอยนั้น ตนได้รับจริงๆ ในที่สุด ส่วนการฝึกเด็กให้อดได้นั้นเป็นสิ่งที่กระทำกันในครอบครัวโดยทั่วไปไม่ว่าฐานะเช่นไร แต่การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอนั้น ส่วนมากจะเกิดในครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะสูงเท่านั้น เพราะครอบครัวที่มีฐานะยากจนย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญาได้มากนัก ทำให้เด็กหมดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคต และจะเป็นการเพาะลักษณะมุ่งปัจจุบันแทน นอกจากนี้ การเคยประสบกับความสำเร็จต่างๆ ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์เชื่อว่าจะช่วยให้บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ทำให้บุคคลเกิดความมานะพยายามในการที่จะทำสิ่งต่างๆ เพราะมีความหวังว่าจะทำได้สำเร็จดังที่เคย์ประสบมาแล้ว ฉะนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั่นเอง

เซกิเนอร์และฮาละบี (Seginer and Halabi. 1991) ได้ให้ความหมายการมุ่งอนาคตว่าเป็นการทำนายอนาคตซึ่งประกอบขึ้นด้วยการวางแผน ความปรารถนา ความหวัง และความกลัวที่เกี่ยวข้องกับความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ และประสบการณ์ต่างๆ ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่มีสาระสำคัญรวมทั้งจินตนาการส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่ได้มาจากสถานการณ์ ความต้องการและค่านิยมของเขา และสามารถทำนายล่วงหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกและบอกได้ทั้งการมุ่งใจด้านอารมณ์ และคุณสมบัติด้านสติปัญญา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (2520) ได้ให้ความหมายลักษณะมุ่งอนาคต คือ ความมีพลังจิตที่กล้าแข็ง มีความสามารถในการคาดการณ์ไกล และความอดได้อดได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นลักษณะที่มีน้อยในอาชญากร และยุวอาชญากร

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 24) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต (Future orientation) ว่าหมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้อดได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งได้รับในทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529 : 22) ได้ให้ความหมายของการมุ่งอนาคตว่า หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและมองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สมดุล ชาญนุวงศ์ (2533 : 51) ได้ให้ความหมายลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูง คือ 1) สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ โดยคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ 2) สามารถอดได้รอได้ 3) มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทน 4) เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างสมเหตุสมผล 5) สามารถงดเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลจากการกระทำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน สามารถวางแผนด้านการเรียนของตนเองในอนาคตได้ และมองเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเพียรพยายาม ปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ และสามารถอดทนได้รอได้ในผลการปฏิบัตินั้น

ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

มิสเชล (Mischel, 1966 และ 1974) และคณะ ได้ทำการทดลองวิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลอีกมาก เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม การมุ่งสัมฤทธิ์ผล การปรับตัว ความฉลาด และสภาวะทางสังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตจะมีเพิ่มมากขึ้นตามอายุ และลักษณะนี้ถึงแม้จะสัมพันธ์กับสติปัญญา แต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางวาจา

ไรท์ (Wright, 1975 : 298) ให้ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ผู้ที่มีลักษณะนี้สูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมายและเป็นผู้มีจริยธรรมสูง

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 50) ให้ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญอย่างหนึ่งและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคม ซึ่งลักษณะนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตอื่นๆ ของบุคคลด้วย ที่สำคัญคือ สติปัญญาและจริยธรรม

ไพโรจน์ โตเทศ (2531 : 21-22) ให้ความสำคัญว่าลักษณะมุ่งอนาคตปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้าถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดจนเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคต และให้รู้จักวางแผนล่วงหน้าได้

ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

พรณี ชูชัย เชนจิต (2522 : 21-23) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต ดังนี้

1. เด็กต้องได้รับแรงเสริมในทางบวกจากครู คือ ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะนำช่องทางให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายหาแนวทางเลือกสำหรับชีวิตจริงๆ มิใช่เพ้อฝัน
2. ในการเรียนการสอน ครูต้องกระตุ้นให้กำลังใจและส่งเสริมให้เด็กคิด คือครูต้องมีกิจกรรมการสอนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต เด็กจึงจะมีลักษณะมุ่งอนาคตด้วย
3. เด็กจะต้องได้รับการยอมรับความคิดเห็น คือ ในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งแฝงไว้ด้วยค่านิยม การประเมินผลของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีความมั่นใจในความคิด และแสดงออกในรูปพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเอาใจใส่ดูแล โดยใช้หลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง
4. ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมภายในการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจกล้าตัดสินใจ ให้โอกาสเด็กคิดแก้ปัญหา ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองและอยู่ภายในบรรยากาศที่อบอุ่นซึ่งจะเป็นแนวทางที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กได้ดี

1.3 ความเชื่ออำนาจในตน

ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน

ได้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนไว้ดังนี้ รอตเตอร์ (Rotter. 1966 : 1) ได้ให้ความหมายความเชื่ออำนาจในตน (Internal locus of control) ว่าหมายถึง ความเชื่อหรือการรับรู้ว่าการกระทำหรือสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้นเป็นผลมาจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนเองได้รับการกระทำของตนเอง ตนเองสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ (2520) ให้ความหมายความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับผลหรือสิ่งที่ได้รับส่วนใหญ่ว่าเกิดจากการกระทำและความสามารถของตนเองมากกว่าอิทธิพลภายนอกหรือสังคม

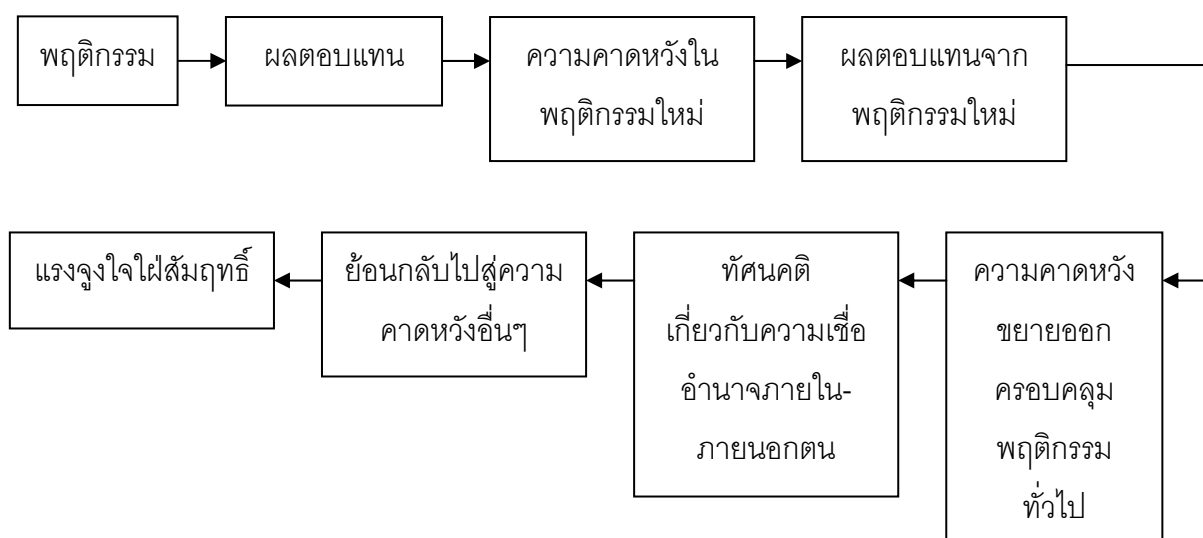
ศักดิ์ชัย นิธิวุฒิว (2532) ให้ความหมายความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง ความคิดของบุคคลที่เชื่อว่าความสำเร็จ ความล้มเหลวหรือความเป็นไปของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้นเป็นผลมาจากความสามารถหรือการกระทำของตนเอง

อุษา ธนาบุญฤทธิ์ (2544 : 8) ให้ความหมายความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง ความเชื่อหรือการรับรู้ว่าการกระทำหรือสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้นเป็นผลมาจากทักษะความชำนาญ ความพยายาม ความสามารถและการกระทำของตนเอง

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การรับรู้หรือความเชื่อของนักเรียนว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเป็นผลมาจากพฤติกรรมหรือการตัดสินใจของตนเอง และตนเองเป็นผู้ควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน

รอตเตอร์ (Rotter. : 1966) ได้อธิบายลักษณะทั่วไปของความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) บุคคลจะมีลักษณะความเชื่ออำนาจภายในตนมากน้อยเพียงใดขึ้นกับการสะสมประสบการณ์ในการได้รับรางวัลและการถูกลงโทษตั้งแต่วัยเด็กที่แตกต่างกัน ถ้าเด็กได้รับรางวัลและการลงโทษอย่างเหมาะสมกับพฤติกรรมของตนทั้งทางด้านเวลาของการได้รับผล ตลอดจนลักษณะและปริมาณของผลที่ได้รับ เช่น เด็กเมื่อทำความดีแล้วได้รับสิ่งตอบแทนที่ทำให้เด็กพอใจ เด็กจะก่อเกิดความคาดหวัง (Expectancy) ที่จะได้รับความพอใจอีกเมื่อกระทำพฤติกรรมประเภทเดียวกันในโอกาสต่อไป และความคาดหวังนี้จะแผ่ขยาย (Generalize) ไปครอบคลุมพฤติกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันด้วย ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนพฤติกรรมกับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นความเกี่ยวพันกันเป็นลูกโซ่ของพฤติกรรม (Behavior) ผลตอบแทน (Reinforcement) ความคาดหวัง (Expectancy) และทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน (Internal – External Locus of Control) นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นความเกี่ยวพันไปสู่ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของบุคคลคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motives)

ผู้ที่มีลักษณะความเชื่ออำนาจภายในตนสูง เป็นผู้ที่เชื่อว่าตนสามารถทำนายและควบคุมผลที่เกิดกับตนได้มาก ฉะนั้นคนประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีกำลังที่จะริเริ่มการกระทำต่างๆ เพราะเชื่อว่าจะทำให้เกิดผลตามที่ตนต้องการได้มาก เช่น การดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเอง การมีมานะพยายามเอาใจใส่เล่าเรียนหรือประกอบอาชีพการงาน การทำกิจกรรมเพื่อผู้อื่น และการอาสาพัฒนาชุมชน ซึ่งรวมแล้วคือเป็นผู้ที่มีลักษณะที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่จะเอื้อต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชนและพัฒนาประเทศได้อย่างดี

1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง การที่นักจิตวิทยาให้ความสนใจกับแรงจูงใจขึ้นอยู่กับปรัชญาและความเชื่อเกี่ยวกับมนุษย์ โดยมีแนวคิดที่ว่าแรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งเร้า อันได้แก่ ตัวเสริมแรงหรือสิ่งจูงใจต่างๆ ที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ มีบทบาทในการเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมออกมาได้ ส่วนแรงจูงใจภายในเป็นแรงขับที่เกิดจากภายในตัวบุคคลเอง

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

ถวิล ธาราโภชน (2532 : 70) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคาดหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นรอยประทับใจมาตั้งแต่ยังเล็กๆ แล้วเขาก็พยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จอันนั้น โดยเขาจะตั้งเป็นมาตรฐานการกระทำของเขาเอาไว้ ถ้างานที่เขาคาดหวังได้เกิดผลสำเร็จกำลังใจก็จะเกิดขึ้นและจะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไป สูงยิ่งขึ้น แต่ถ้าไม่ประสบผลสำเร็จและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง การตั้งความคาดหวังก็จะต่ำลงอาจกลายเป็นคนท้อถอย ไม่สู้ ไม่กล้าคิด และไม่กล้าหวังต่อสิ่งต่างๆ ในอนาคตต่อไป

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 48) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึงความเพียรพยายามที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน และชอบเลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

นิลุบล ฐิคุณ (2539 : 44) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปด้วยดี ได้ผลเป็นเยี่ยม โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่จนสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

สุรพล พยอมแย้ม (2541 : 103) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจว่าหมายถึงความปรารถนาหรือสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่บุคคลนั้นเห็นว่ามีคุณค่าสำหรับตน โดยผ่านการเรียนรู้ของคนๆ นั้น ความปรารถนาที่จะบรรลุเป้าหมาย จะทำให้บุคคลนั้นหาทางที่จะทำให้แรงจูงใจได้รับการตอบสนอง เช่น เด็กที่ต้องการให้คนอื่นยอมรับ อาจฝึกฝนทักษะทางการกีฬาจนมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544 : 74) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจว่าหมายถึงพฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นโดยแรงขับของแต่ละบุคคลเพื่อสู่จุดหมายปลายทางอย่างใดอย่างหนึ่ง และร่างกายอาจจะสมประสงค์ในความปรารถนาอันเกิดจากแรงขับนั้นๆ ได้

กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 38) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึงความปรารถนาที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จไปด้วยดี ได้ผลเป็นเยี่ยม โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว มีความต้องการเป็นอิสระในการทำงาน รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน

นฤทัย ดาวเรือง (2546 : 24) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึงความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จ และเกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ยากซับซ้อน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความวิริยะอุตสาหะ ต้องการอิสระในการแสดงออก ชัยชนะในการแข่งขัน หรือดีเด่นกว่าผู้อื่น

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาที่บุคคลจะทำการหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จ

ประเภทของแรงจูงใจ

มีการแบ่งประเภทของแรงจูงใจเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง แรงขับหรือแรงผลักดันที่อยู่ภายในจิตใจที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการนำไปสู่จุดหมายได้ เช่น ความต้องการความสนใจ
2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายนอกเหนือจิตใจมาผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการนำไปสู่จุดหมายปลายทางได้ เช่น บรรยากาศที่ดี จึงทำให้เกิดความรู้สึกอยากทำงานจนสำเร็จ

นอกจากมีการแบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ประเภทแล้ว ยังมีการแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. แรงจูงใจทางกายภาพ (Physiological Motivation) เป็นผลมาจากความต้องการที่สำคัญๆ ซึ่งได้แก่ ความหิว ความกระหาย และความต้องการทางเพศ

2. แรงจูงใจทางจิตใจ (Psychological Motivation) เกิดจากความต้องการพื้นฐานทางจิตใจ เช่น ความรัก ความอบอุ่น และเกิดจากการถูกสิ่งเร้าในสังคมมากระตุ้น โดยมีการแบ่งออกเป็น 7 ชนิด คือ

- 2.1 การรับรู้สิ่งล่อใจ (Sensory Incentives)
- 2.2 ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)
- 2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motives)
- 2.4 ความต้องการเพื่อนฝูง (Need for Affiliation)
- 2.5 ความก้าวร้าว (Aggressive)
- 2.6 ความต้องการมีอำนาจ (Need for Power)
- 2.7 ความต้องการอิสระ (Need for Independence)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ

แรงจูงใจเกิดจากปัจจัยสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความต้องการของร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานอันเกิดจากสภาวะภายในร่างกายมีการเปลี่ยนแปลง สสารบางอย่างได้ถูกใช้หมดไปหรือสสารบางอย่างในร่างกายสร้างขึ้นกลายเป็นสภาพ “ขาด” หรือ “เกิน” เกิดขึ้น สภาพเช่นนี้เรียกว่า การขาดความสมดุล (Imbalance) ความต้องการของร่างกายดูผิวเผินจะเหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ เพราะเป็นความต้องการเพื่อการอยู่รอดของชีวิต ดังนั้นเมื่อเกิดสภาพการขาดความสมดุลของร่างกาย จะมีการแสดงพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ คือ

1.1 ดันรนชนขวาย (Activating or Energizing) พฤติกรรมนี้เกิดเพื่อขจัดสภาพไร้สมดุลของร่างกาย เช่น เวลาหิวร่างกายไม่อยู่เฉย การดันรนนี้ก็จะเป็นลักษณะธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตทั่วไป

1.2 ค้นหาทิศทาง (Directing) เกิดพฤติกรรมเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งที่สนองความต้องการของร่างกาย ร่างกายจำเป็นต้องค้นหาซึ่งจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละคนว่าทำอย่างไรจึงจะได้มา เช่น เวลาหิวก็เดินไปร้านอาหาร หรือเวลาปวดปัสสาวะหรืออุจจาระก็ไปห้องสุขา เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มาจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น

2. สังคม สำหรับมนุษย์แรงขับทางสังคมมีความสำคัญมากกว่าแรงขับทางร่างกาย บุคคลใดขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ หรือญาติพี่น้อง มักจะไม่มีความสุข และประสบแต่ความผิดหวัง ซึ่งจะเป็นปัญหาที่รุนแรงกว่าบุคคลที่ขาดอาหาร อดมื้อกินมื้อ แรงขับทางสังคม

ย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ในวัฒนธรรมแต่ละแห่ง พฤติกรรมอย่างหนึ่งอาจจะเกิดจากแรงขับหลายๆ อย่างรวมกัน เช่น นักการศึกษาที่มีความมานะพยายามทำงานอย่างขยันขันแข็งอาจเนื่องจากแรงขับหลายอย่างรวมกัน คือ ต้องการทราบความจริงเพื่อช่วยสร้างสรรค์ความเจริญ ต้องการอยากรู้ อยากเห็น ต้องการผลงานใหม่ๆ ต้องการเกียรติยศ การนับถือยกย่อง และอาจมีความต้องการรายได้มาดำรงชีวิต

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ไม่มีทฤษฎีใดเพียงทฤษฎีเดียวที่จะอธิบายแรงจูงใจของบุคคลได้ทั้งหมด ในสมัยก่อนเคยมีความเชื่อกันว่า แรงจูงใจของคนเราเกิดจากแรงผลักดัน (Drive) ทางด้านสรีระ เช่น ความหิว ความกระหาย เพศ ซึ่งเป็นแรงผลักดันปฐมภูมิ เมื่อสิ่งเหล่านี้ขาดความสมดุลในร่างกายก็เป็นแรงขับให้แสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้ร่างกายเข้าสู่ภาวะสมดุล แนวความคิดหรือทฤษฎีนี้ อาจจะอธิบายพฤติกรรมบางอย่างที่เกิดจากแรงผลักดันขั้นปฐมภูมิหรือแรงผลักดันอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากแรงขับนี้

ทฤษฎีแรงจูงใจเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์ มาสโลว์ได้เสนอลำดับขั้นของความต้องการโดยมีความคิดพื้นฐานว่า ความต้องการของคนไม่ใช่เป็นเรื่องเร่งด่วนเท่าเทียมกันหมด หากแต่เป็นสิ่งที่มียู่เป็นลำดับขั้น เช่น ความต้องการอาหาร ซึ่งเป็นความต้องการทางสรีระจะเป็นความต้องการเบื้องต้นเป็นพื้นฐาน ลำดับต่อไปเป็นความต้องการความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ต่อจากนั้นจะเป็นความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ ความต้องการทั้ง 3 ลำดับนี้ มาสโลว์จัดเป็นความต้องการเบื้องต้น ส่วนอีก 2 ลำดับสุดท้าย คือ ความต้องการมีชื่อเสียง เกียรติยศ และความต้องการการเข้าใจตนเองซึ่งจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับการสนองตอบครบถ้วนแล้ว มาสโลว์จึงจัดความต้องการ 2 ลำดับสุดท้ายนี้เป็นความต้องการขั้นสูง จากทัศนะของมาสโลว์นี้สามารถอธิบายต่อไปได้ว่าเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองตามความต้องการเบื้องต้นแล้ว ก็จะยับยั้งขยายความต้องการของตนขึ้นไปเรื่อยๆ คล้ายขั้นบันได เช่น ถ้าหากตอนเป็นเด็กได้รับการสนองตอบทางด้านสรีระและความมั่นคงปลอดภัย เมื่อโตขึ้นก็จะเป็นคนที่มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงในการตัดสินใจ และมีความกล้าหาญ แต่หากสมัยเป็นเด็กขาดความมั่นคงปลอดภัยจะแสวงหาจนกระทั่งเติบโตขึ้นและเมื่อเป็นผู้ใหญ่ยังขาดอยู่ก็ยังคงแสวงหาต่อไป

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์เกี่ยวกับแรงจูงใจของ فروยด์ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีความต้องการที่มุ่งไปในทางสร้างสรรค์และการทำลาย ซึ่ง فروยด์ให้ความเห็นว่า พฤติกรรมแทบทุกอย่างของมนุษย์มีสาเหตุมาจากแรงจูงใจทางเพศ หรือเป็นแรงผลักดันทางเพศทั้งสิ้น ส่วนความก้าวร้าวจะเกิดขึ้นควบคู่กับแรงผลักดันทางเพศตลอดเวลา จึงสรุปได้ว่าทฤษฎีของ فروยด์นี้ได้เน้นเรื่องที่สำคัญอยู่ 2 เรื่อง คือ

1. เพศ ฟรอยด์กล่าวว่า เพศเป็นแรงขับเบื้องต้น ซึ่งเป็นพลังทางจิต (Psychic Energy) ที่เป็นตัวทำให้คนเกิดพลังขับ เรียกว่า ลิบิโด (Libido) ซึ่งอยู่ในรูปลักษณะต่างๆ ที่แตกต่างกันตามวัย เช่น Self Love จะมีในทารก Oedipus Complex มีในวัยเด็ก Homosexual มีในวัยรุ่น และ Heterosexual มีในวัยผู้ใหญ่ พลังขับเหล่านี้ถ้าไม่ได้แสดงออกจะถูกเก็บกดไว้ในจิตใต้สำนึก และเมื่อมีกำลังแรงสูงก็จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดพฤติกรรมในรูปลักษณะต่างๆ กันออกมา

2. ความก้าวร้าว เป็นตัวที่เกิดจากสัญชาตญาณ หรือเป็นแรงขับที่ได้จากสัญชาตญาณ ซึ่งความก้าวร้าวนี้เป็นสัญลักษณ์ของความป่าเถื่อน ในบางคราว ฟรอยด์ก็ได้เปรียบเทียบว่า เพศ นี้เปรียบได้กับสัญชาตญาณแห่งการดำรงชีพ และความก้าวร้าวเปรียบเป็นสัญชาตญาณแห่งความตาย

ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากทฤษฎีแรงจูงใจ ได้มีนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้อธิบายถึงลักษณะบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ซึ่งมีดังนี้คือ

วิภาดา เกิดพิทักษ์ (2539 : 20-21) ได้อธิบายถึงลักษณะบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้แก่

1. ความทะเยอทะยาน ประกอบด้วย พฤติกรรมคาดหวังระดับสูง ต้องการเป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนเองให้ดี ต้องการให้งานสำเร็จในระดับสูง
2. ความกระตือรือร้น ประกอบด้วย พฤติกรรมขยันขันแข็ง มีความตั้งใจ และจริงจังกับการทำงาน มีความอดทน ทำงานที่ได้รับมอบหมายทันที มีความสุขและสนุกกับการทำงาน
3. ความกล้าเสี่ยง ประกอบด้วย พฤติกรรมกล้าได้กล้าเสีย มุ่งความสำเร็จมากกว่าหลีกเลี่ยงความล้มเหลว เลือกทำงานที่ยากและท้าทายความสามารถ
4. ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย พฤติกรรมการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น เสมอ ต้องการทราบข้อมูลย้อนกลับของผลงานที่ตนทำ แล้วพยายามแก้ไขผลงานให้ดีขึ้น
5. การรู้จักวางแผนงาน ประกอบด้วย พฤติกรรมเลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถมีแบบแผนในการทำงาน มีจุดประสงค์ในการทำงานที่เด่นชัด
6. ความมีเอกลักษณ์ ประกอบด้วย พฤติกรรมใช้ความคิดใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา การริเริ่มทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง

สถิต วงษ์สวรรค์ (2540) สรุปลักษณะเด่นของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ว่า

1. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันหรือทดสอบจะสามารถทำงาน และยังเกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงานสูง ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะบังเกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงานต่ำ แต่มีความกังวลใจสูง
2. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเชื่อมั่นในตนเอง และตรงกับความเป็นจริง แต่ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักกังวลใจเสมอว่าตนจะพ่ายแพ้ ไม่ประสบความสำเร็จ
3. ประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูงประเทศนั้นจะมีหลักฐานแสดงถึงประชาชนในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

1.5 ค่านิยมความเป็นไทย

ความหมายของค่านิยม

ได้นักการศึกษาให้ความหมายของค่านิยมไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 242) ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง

ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2544 : 66) ได้ให้ความหมายค่านิยมว่าหมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งมีคุณค่า ซึ่งเป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล

ทิศนา ขัมมณี (2546 : 4-5) ได้ให้ความหมายว่าค่านิยมหมายถึง หลักการแนวคิด หรือความเชื่อที่บุคคลยึดถือเป็นคุณค่า หรือแนวทางในการตัดสินใจ และการดำรงชีวิต หากค่านิยมที่แต่ละบุคคลยึดถือเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตตรงกันเป็นจำนวนมาก สิ่งนั้นก็กลายเป็นค่านิยมของสังคมไป

เพ็ญภา พุ่มหมี (2550 : 15) ได้ให้ความหมายว่าค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบและความเชื่อที่ยึดถือว่าควรปฏิบัติอย่างไร และเป็นมาตรฐานกำหนดว่าสิ่งใดดี สิ่งใดเลว และเป็นเป้าหมายในการกระทำกิจกรรม

ความหมายของความเป็นไทย

ได้มีผู้ให้ความหมายของความเป็นไทยไว้ดังนี้

วีระ อัมพันสุข (2526 : 60) ได้ให้ความหมายของความเป็นไทยว่าหมายถึง ผลรวมขององค์ประกอบ 4 อย่าง ที่แสดงถึงลักษณะเด่นของไทย คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541 : 6) ได้ให้ความหมายของความ เป็นไทยว่าหมายถึง การเห็นคุณค่า ภาควุฒิจและสำนึกในความเป็นคนไทยที่มีวัฒนธรรมเป็นของ ตนเอง พร้อมทั้งจะปฏิบัติ ปกป้องและสืบทอด อีกทั้งเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

ความหมายของค่านิยมความเป็นไทย

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของค่านิยมความเป็นไทยไว้ดังนี้

ประพัฒน์ ตรีนรงค์ (2525 : 10) ได้ให้ความหมายของค่านิยมความเป็นไทยไว้ว่า การที่คนไทยนิยมชมชอบในความเป็นไทยของตน สนับสนุนส่งเสริมคนไทย และชาติไทยอันเป็น วัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความกลมเกลียวของคนไทยที่พึงมีค่านิยมในความเป็นไทย เช่น รักและ นับถือคนไทยด้วยกัน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนไทย ไม่เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติไทย นิยมนับถือหลัก ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย เห็นคุณค่าในสิ่งประดิษฐ์และซื้อสินค้าไทย

จันทร์ทัศน์ เพ็ญธิสาร (2529 : 1-3) ได้ให้ความหมายของค่านิยมความเป็นไทยที่ เป็นลักษณะของความรู้สึก ได้แก่ ความชื่นชอบ ความศรัทธาในเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของ ชาติไทย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยได้แก่ ภาษาพูด ศิลป ขนบธรรมเนียมประเพณีจิตใจหรือ คุณธรรมแบบไทย

ภณญามล กระต่ายแก้ว (2550 : 5) ได้ให้ความหมายของค่านิยมความเป็นไทยว่า หมายถึง การมีความตระหนักและความภูมิใจในความเป็นคนไทย ได้แก่ ความภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทยที่มี วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นของตนเอง ซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่แสดงถึงความ เป็นอารยชนรวมถึงการไม่หลงใหลตามกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ การมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ ความสำคัญและเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย ได้แก่ การใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ใช้การทักทาย แบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายแบบไทย อนุรักษ์ สืบสาน และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ค่านิยมความเป็นไทย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกยอมรับ ความภูมิใจในความเป็นคนไทย โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดถือเป็น หลัก ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย ได้แก่ การใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ใช้การ ทักทายแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายแบบไทย อนุรักษ์ สืบสานและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดถือเป็นหลัก

ความสำคัญของค่านิยมความเป็นไทย

สมพร เทพสิทธา (2525 : 60-66) กล่าวถึง ความสำคัญของค่านิยมความเป็นไทย ที่มีต่อประเทศดังนี้

1. การนิยมความเป็นไทยช่วยรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ หมายความว่า ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่แสดงถึงความเป็นไทย และความเจริญของงานทางด้านจิตใจ เพราะถ้าคนไทยรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาแทนวัฒนธรรมของตน โดยไม่มีการพิจารณา เอกลักษณ์ของชาติและความเป็นไทยก็จะถูกทำลาย ความนิยมไทย ซึ่งหมายถึง ความภาคภูมิใจและส่งเสริมความเป็นไทยเท่านั้นที่จะช่วยให้คนไทยรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติไว้ไม่ให้ถูกวัฒนธรรมของต่างชาติกลืน

2. การนิยมความเป็นไทยช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ หมายความว่า ความนิยมในสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศไทยจะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากจะช่วยรักษาการขาดดุลทางการค้าแล้วยังช่วยให้มีการขยายการผลิตในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้า

3. การนิยมความเป็นไทยช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ประเทศไทยมีพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ คนไทยร้อยละ 95 นับถือศาสนาพุทธและพระพุทธรูปสำคัญยิ่งในการสร้างเอกลักษณ์และคุณธรรมอันดีงามให้แก่คนไทย อาทิ ความเมตตา กรุณา ความโอบอ้อมอารี ความกตัญญู กตเวที เป็นผู้รักสันติ ไม่นิยมความรุนแรง ถือทางสายกลางไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป รู้จักประนีประนอม คุณธรรมเหล่านี้ทำให้คนไทยมีความสุข ไม่มีการต่อสู้และประหัตประหารกันเหมือนในบางประเทศ ทำให้รักษาเอกราชมาได้โดยตลอด หากประชาชนมีความนิยมไทย เป็นผู้ยึดมั่นในเอกลักษณ์ และคุณธรรมอันดีงามของไทยปฏิบัติตามค่านิยมที่ดีก็จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาสังคมด้านต่างๆ ได้

1.6 สถิติปัญญา

ความหมายของสถิติปัญญา

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของสถิติปัญญาไว้ดังนี้

ศึกษา พาหะมาก (2532 : 8) สรุปความหมายของสถิติปัญญาไว้ว่า สถิติปัญญาเป็นความสามารถของบุคคลที่จะใช้ทำกิจกรรมต่างๆ โดยได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรมและประสบการณ์ที่ได้รับรู้ มาใช้ในการแก้ปัญหาและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระดับของบุคคลนั้นสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดสถิติปัญญา

รัตน์ ศิริพานิช (2544 : 281) ได้ให้ความหมายของสติปัญญา (Intelligence) ตามความหมายใน Webster's New World Dictionary ซึ่งนิยามความหมายไว้ว่า

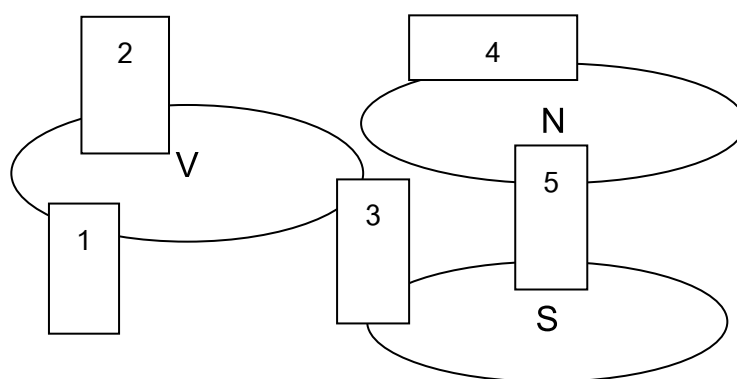
1. ความสามารถในการเรียนรู้หรือเข้าใจ โดยผ่านประสบการณ์ทางการเรียน โดยบุคคลสามารถรับและรักษาความรู้ที่ได้เรียนรู้ไว้ได้ เช่น เคยเรียนนานมาแล้วแต่ก็ยังจำได้ดี
2. ความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและถูกต้องในสถานการณ์ใหม่ๆ โดยรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2544 : 57) ได้ให้ความหมายสติปัญญาว่าหมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาโดยมีสมองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และความเจริญเติบโตทางสติปัญญาของบุคคลมักจะแสดงออกให้เห็นได้ในลักษณะของความสามารถในการคิดด้วยเหตุผลอันก่อให้เกิดการสร้างสรรค์สำหรับการพิจารณาความเจริญเติบโตทางสมอง

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความเฉลียวฉลาด รับรู้สิ่งแวดล้อมได้อย่างลึกซึ้งเป็นนามธรรมและถูกต้องแม่นยำ มีความคิดแบบนามธรรมนอกเหนือจากการคิดแบบรูปธรรม ทั้งการคิดแบบเอกนัยและอนนัย

ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา

ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (Multiple Factor Theory) ผู้นำในการสร้างทฤษฎีนี้คือ เฮอร์สโตน (Thurstone. 1974) ซึ่งเสนอไว้เมื่อปี ค.ศ. 1933 โดยวิจัยโครงสร้างทางสมองด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทำให้สามารถแยกแยะความสามารถทางสมองออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้หลายกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะทำหน้าที่เป็นอย่างไรๆ ไป โดยเฉพาะหรืออาจจะทำงานร่วมกันบ้าง ส่วนองค์ประกอบย่อยนั้น เฮอร์สโตนให้ชื่อว่าความสามารถปฐมภูมิ (Primary Mental ability) โดยยึดน้ำหนักขององค์ประกอบเด่น (Loading Factor) เป็นสำคัญ แต่จริงๆ แล้วกลุ่มของความสามารถหรือองค์ประกอบก็ยังทำหน้าที่เกี่ยวพันกันบ้างเหมือนกัน ดังเช่นองค์ประกอบด้านภาษา (Verbal Factor) น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ความสามารถทางศัพท์ น้ำหนักลดลงมาอีกคือ อุปมาอุปไมยทางภาษา และน้ำหนักน้อยที่สุดคือคณิตศาสตร์เหตุผล เราสามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบ 5 ชุด ที่ขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบ ตามทฤษฎีหลายองค์ประกอบ ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างของเขาวงกตปัญญามากตามทฤษฎีหลายองค์ประกอบ

จากภาพประกอบ 3 ทำให้ทราบว่าสหสัมพันธ์ของแบบทดสอบ 1, 2 และ 3 มีตัวร่วมกับองค์ประกอบทางภาษา (Verbal Factor : V) ในทำนองเดียวกันแบบทดสอบ 3 และ 5 เป็นผลจากองค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Factor : S) และความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ 4 และ 5 นั้นเป็นผลจากองค์ประกอบด้านตัวเลข (Number Factor : N) ที่น่าสังเกตคือ แบบทดสอบ 3 และ 5 มีองค์ประกอบซ้อนขึ้นมา นั่นคือ V กับ S มีอยู่ในแบบทดสอบ 3, N และ S มีอยู่ในแบบทดสอบ 5

เธอร์สโตน (Thurstone. 1974) พยายามวิเคราะห์องค์ประกอบความสามารถของมนุษย์ออกมาได้หลายอย่าง ที่เห็นได้ชัดและสำคัญมีอยู่ 7 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal Factor หรือ V-Factor) เป็นความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ ข้อความ บทกวี เรื่องราวต่างๆ ที่อ่าน ความมีเหตุผลทางภาษาและการเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม

2. องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้ถ้อยคำ (Word Fluency Factor หรือ W-Factor) เป็นความสามารถในการเข้าใจภาษาและใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมและรวดเร็ว สามารถใช้ถ้อยคำมากมายอย่างมีทักษะ ความสามารถในการอ่านเอาเรื่อง อ่านแบบเข้าใจ ความหมาย รู้ความสัมพันธ์ของคำ รู้ความหมายของศัพท์ที่ได้อย่างดี

3. องค์ประกอบด้านจำนวน (Number Factor หรือ N-Factor) เป็นความสามารถในการคิดคำนวณตัวเลขด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์ได้ รวดเร็วถูกต้องและแม่นยำ

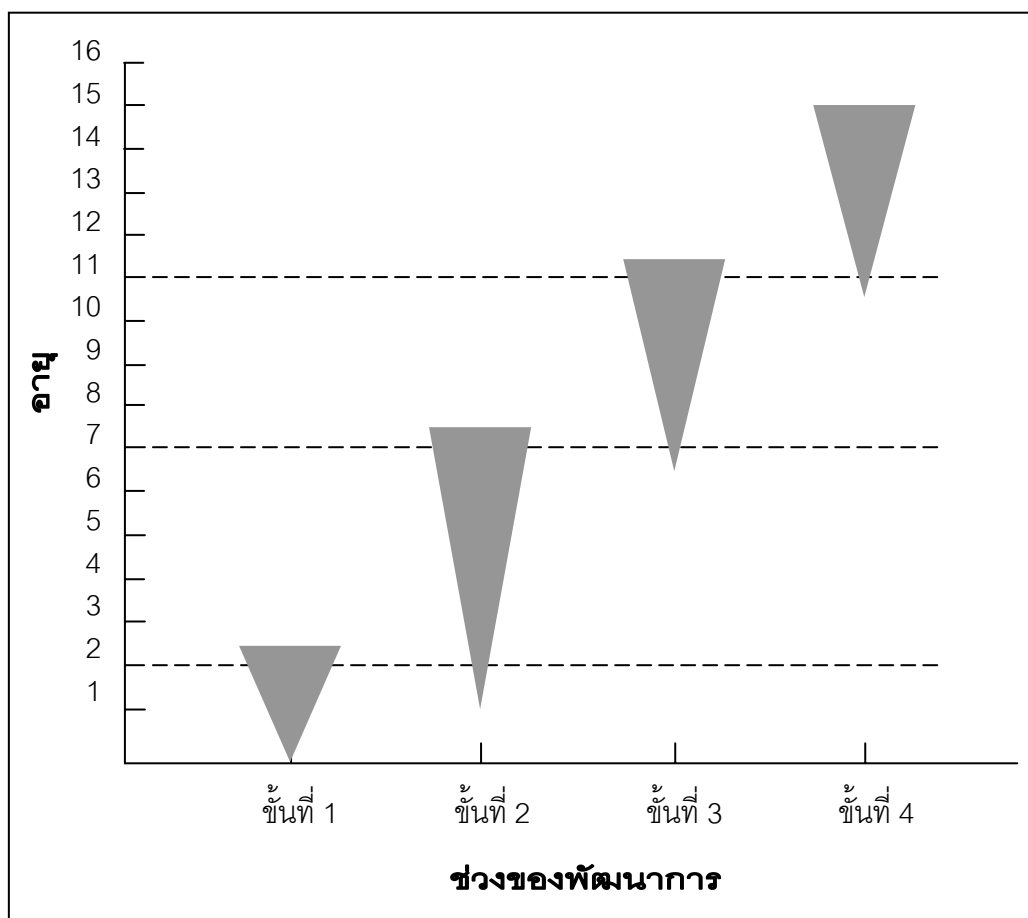
4. องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ (Space Factor หรือ S-Factor) เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุหรือรูปภาพในมิติต่างๆ ประกอบกันซึ่งอาจเป็นมิติที่คงที่หรือความสัมพันธ์ทางเรขาคณิต และอาจเป็นมิติที่เคลื่อนที่ เช่น เปลี่ยนตำแหน่งหมุนภาพ ฯลฯ

5. องค์ประกอบด้านความจำ (Memory Factor หรือ M-Factor) เป็นความสามารถในการจำเรื่องราวเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำซึ่งอาจเป็นทั้งสิ่งที่ไม่มีความหมายหรือมีความหมายก็ได้

6. องค์ประกอบด้านสังเกตรับรู้ (Perceptual Speed Factor หรือ P-Factor) เป็นความสามารถในการมองเห็นรายละเอียด ความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างระหว่างสิ่งของต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

7. องค์ประกอบด้านเหตุผล (Reasoning Factor หรือ R-Factor) เป็นความสามารถในด้านวิจารณ์ญาณ หาเหตุผลค้นคว้า หาความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการทั้งหลาย ที่สร้างเป็นกฎหรือทฤษฎี (ลัวัน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2541 : 47)

ตามทฤษฎีของเพียเจท์ (อาร์บัทโนต์; และ เฟาส์. 2541 : 35-39) สติปัญญา (หรือความคิด) จะพัฒนาเป็นขั้นๆ โดยสัมพันธ์กับอายุ คุณภาพของแต่ละขั้นจะแตกต่าง และต่างเดิมมาจากขั้นที่ผ่านมา ขั้นของพัฒนาการมีขอบข่ายอยู่ที่ประเภทของการคิดและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ลำดับขั้นของพัฒนาการของเด็กจะเหมือนกันทุกคนในทุกวัฒนธรรม แม้ว่าอายุที่จะเข้าสู่ขั้นต่างๆ จะแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของเด็กแต่ละท้องถิ่น สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม เด็กที่อายุมากกว่าไม่จำเป็นต้อง “ฉลาดกว่า” หรือมีสติปัญญามากกว่าเด็กอายุน้อย แต่เด็กอายุมากกว่าจะมีความคิดมีคุณภาพแตกต่างออกไป และเป็นความจริงที่ว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าจะเป็นผู้มีความรู้มากกว่า

ภาพประกอบ 4 ระยะของการพัฒนาการด้านการรู้การคิด และสติปัญญาของเพียเจท์

จากภาพแสดงให้เห็นพัฒนาการด้านสติปัญญา 4 ช่วงตามอายุของเด็กพึงสังเกตว่าขอบเขตของแต่ละช่วงจะไม่แน่นอนและมีความซ้ำซ้อนกับอีกช่วงหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า 1) ไม่มีมาตรฐานของอายุที่แบ่งอย่างเด็ดขาดชัดเจนในแต่ละระยะ ดังนั้นอายุที่แสดงในภาพจึงเป็นเพียงอายุคร่าวๆ 2) การเปลี่ยนแปลงจากระยะหนึ่งไปยังอีกระยะหนึ่งไม่เป็นไปอย่างกะทันหัน แต่เป็นไปในทำนองที่ลักษณะของระยะก่อนยังอยู่ ขณะที่ลักษณะใหม่ๆ ของระยะต่อมาได้เกิดขึ้นแล้ว ระยะของพัฒนาการ 4 ช่วงมีดังนี้

ระยะที่ 1 เรียกว่า The sensorimotor period (อายุแรกเกิดถึงประมาณ 2 ขวบ) กิจกรรมหลักของเด็กในระยะนี้เกี่ยวข้องกับการบังคับกล้ามเนื้อ และการประสานงานอวัยวะต่างๆ กิจกรรมของเด็กจะเป็นไปตามธรรมชาติ และสะท้อนกลับสู่ตนเอง เช่น การดูด อย่างไรก็ตาม ความเคยชินจะเริ่มเกิดขึ้นจากจุดนี้ และพัฒนาการทางสติปัญญาจะตามมา

ระยะที่ 2 เรียกว่า The preperational period (อายุประมาณ 2-7 ขวบ) เด็กที่มีพัฒนาการในระยะนี้ยังขาดความสามารถในการคิดที่จะกระทำสิ่งใดๆ ถ้าสิ่งนั้นเด็กยังไม่มีประสบการณ์ทางกายภาพก่อน ลักษณะสำคัญของสติปัญญาเด็กในระยะนี้คือ การที่เด็กมีการพัฒนาความคิดทางด้านสัญลักษณ์ กล่าวคือเด็กสามารถสร้างตัวแทนสิ่งของต่างๆ เราจะได้เห็นลักษณะนี้ได้จากการที่เด็กรับรู้ภาษา การฝัน และการเล่นที่เป็นสัญลักษณ์ สิ่งที่กำลังจะก้าวหน้าจากความคิดในระยะที่ 1 ก็คือในระยะที่ 2 ระยะนี้เด็กจะคิดเกี่ยวข้องโดยตรงกับลักษณะของสิ่งของ (ของเขย่าเล่นทำให้เกิดเสียง) เด็กในวัยนี้สามารถเอาไม้มาทำปิ่น หิน ทำเต่า หรือเงิน เป็นต้น ในช่วงแรกของระยะที่ 2 นี้ เด็กจะเห็นสัญลักษณ์เป็นจริงเป็นจัง ดังนั้นหากใครเหยียบเต่าหินของเขา เขาจะรู้สึกเสียใจ อย่างไรก็ตาม ในช่วงต่อมาของพัฒนาการเด็กจะสามารถจำแนกได้ชัดเจนระหว่างถ้อยคำ สัญลักษณ์ และสิ่งของ ความคิดของเด็กในวัยนี้จะง่ายขึ้น และบิดเบือนไปตามความต้องการของตน เหตุผลจะมีลักษณะผ่านข้าม (transductive) กล่าวคือ เด็กจะใช้เหตุผลจากสิ่งเฉพาะเจาะจงสู่สิ่งเฉพาะเจาะจง เหตุผลของเด็กในวัยนี้จะจำกัดคือ 1) ไม่สามารถคิดย้อนกลับได้ 2) ความคิดจดจ่อหรือรวมอยู่ที่จุดใดจุดหนึ่ง และไม่สามารถใส่ใจได้มากกว่า 2 ลักษณะ

ระยะที่ 3 เรียกว่าระยะ The concrete operational period (อายุประมาณ 7-11 ปี) ระยะนี้เด็กมีความสามารถในการใช้สติปัญญาคิดแก้ปัญหาในขณะที่ได้ระยะที่ 2 แก้ปัญหาจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม

ระยะที่ 4 เรียกว่าระยะ The formal operational period (อายุประมาณ 12-15 ปี) ลักษณะสำคัญของพัฒนาการด้านความคิดของเด็กในระยะนี้คือ ความสามารถที่จะคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวกับความคิดได้ ในช่วงนี้เด็กสามารถสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วเก็บข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนั้น เด็กที่มีพัฒนาการในระยะนี้จะทำการเปรียบเทียบอย่างมีระบบ เพื่อกำหนดว่าคำตอบใดถูกต้อง เด็กจะยึดตัวแปรที่คงที่ไว้ตัวหนึ่ง ในขณะที่ค้นหาองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะส่งผลในแต่ละกรณี เด็กในระยะที่ 4 จะสามารถให้เหตุผลได้ว่าอะไรไม่จริงหรืออะไรไม่มีตัวตน เช่น หากเราให้เขาสมมติว่าถ่านมีสีขาว เด็กในระยะที่ 3 จะบอกว่าถ่านจะต้องมีสีดำ ส่วนเด็กในระยะที่ 4 จะยอมรับสมมติฐาน และเริ่มคิดต่อเนื่องจากจุดนี้ โดยเหตุนี้เขาจะสามารถหยั่งรู้ถึงการอุปมาอุปไมย การเปรียบเทียบและการประชด ข้อที่น่าสังเกตคือ คนจำนวนมากไม่สามารถพัฒนาไปจนถึงระยะที่ 4 อย่างเต็มที่

จากการทดลองของเพียเจต์แสดงให้เห็นว่า คุณภาพในการคิดของเด็กแตกต่างกันตามระยะของพัฒนาการ (บางครั้งอาจหมายถึงระดับอายุด้วย) เราอาจนำแนวคิดนี้ไปใช้ใน 2 ทางคือ 1) วิธีการใช้เหตุผลกับเด็ก 2) เทคนิคการสอนเกี่ยวกับวิธีการใช้เหตุผล ครูและพ่อแม่จำเป็นต้องมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับระดับพัฒนาการของโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็ก

1.7 ประสบการณ์ทางสังคม

ความหมายของประสบการณ์ทางสังคม

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของประสบการณ์ทางสังคมไว้ดังนี้

ศิริอร นพกิจ (2545 : 7) ได้ให้ความหมายประสบการณ์ทางสังคมว่าหมายถึง การคิดหรือการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง มีโอกาสได้คบหา สماعกับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน เช่น เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น เล่นรวมกับผู้อื่น โดยไม่เอาแต่ใจตนเอง ให้รู้จักสังเกตปฏิกิริยา ฟังเหตุผลหรือความต้องการของผู้อื่น เล่าประสบการณ์ชีวิตของตนและของผู้อื่นที่ตนประสบมาให้ผู้อื่นฟัง ไปทัศนศึกษาเป็นครั้งคราว เพื่อได้เรียนรู้ชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ต่างไปจากบ้าน และมีโอกาสได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนประเภทต่างๆ แสวงหาความรู้เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนทัศนคติ และค่านิยมของบุคคลโดยทั่วไปในสังคม โดยผ่านทางสื่อสารมวลชนที่เหมาะสม เช่น หนังสือพิมพ์ สิ่งตีพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 16) ได้ให้ความหมายประสบการณ์ทางสังคมว่าหมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นและกลุ่มที่เกิดกับบุคคลในชีวิตประจำวันและจากการฝึกอบรม ประสบการณ์ทางสังคมที่ได้จากชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชน เช่น การถูกอบรมเลี้ยงดู การได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ เช่น เพื่อน การรับสื่อมวลชนต่างๆ การได้รับการศึกษา การมีกิจกรรมพิเศษต่างๆ เช่น ทัศนอาจร กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมกีฬา เป็นต้น

อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข (2544 : 27) ได้ให้ความหมายประสบการณ์ทางสังคมว่าหมายถึง การรู้สภาพการดำเนินชีวิตทั้งปัญหาอุปสรรคและความต้องการของคนในสังคม ทราบว่าการกระทำของตนส่งผลกระทบทั้งในทางดีและไม่ดีต่อสังคมอย่างไร

สุวรรณี ทองรัมย์กุล (2539 : 44) ให้ความเห็นว่า การที่จะพัฒนาการรู้คิดของเด็ก เด็กควรได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่อยู่เสมอ เช่น การพาเด็กไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ทางสังคมโดยตรง นอกจากนี้การที่เด็กได้รับฟัง และรับรู้สื่อมวลชนต่างๆ ก็ยังเป็นการให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางสังคมอีกทางหนึ่งด้วย

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประสบการณ์ทางสังคมหมายถึง การคิดหรือการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง มีโอกาสในการคบหาสมาคมเพื่อนในวัยใกล้เคียงกัน เช่น เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น เล่นรวมกับผู้อื่นโดยไม่เอาแต่ใจตนเอง รู้จักสังเกตปฏิกิริยา ฟังเหตุผลหรือความต้องการของผู้อื่น

พื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคม

เซลแมน (Selman, 1980) ได้ใช้เวลา 10 ปี ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะการรู้คิดทางสังคม (social cognition) ซึ่งเป็นพื้นฐานของพัฒนาการทางสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์ เขาพบว่าความสามารถในการรู้คิดทางสังคมจะเริ่มปรากฏให้เห็นในเด็กตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียน และจะมีความชัดเจนขึ้นและพัฒนาไปอย่างรวดเร็วตลอดวัยเด็ก วัยก่อนวัยรุ่น และวัยรุ่น เป้าหมายหลักประการหนึ่งของเซลแมนคือการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างรูปแบบพัฒนาการการรู้คิดทางสังคมในแนวที่เซลแมนเรียกว่า การหยั่งลึกทางสังคม (social perspective taking) เพื่อให้เข้าใจความหมายของความสัมพันธ์จากแง่มุมหรือทัศนะของเด็กซึ่งอยู่ในวัยที่ความสามารถด้านการรู้คิดทางสังคมกำลังพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

แนวความคิดและรูปแบบพัฒนาการการหยั่งลึกทางสังคมของเซลแมนได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของมิตต์ และเพียเจท์ (Mead, 1934 ; Piaget, 1932 ; 1964 อ้างจาก Selman, 1980 : 23) กล่าวคือ การหยั่งลึกทางสังคมได้รับการพัฒนามาจากการสวมบทบาท (role – taking concept) ซึ่งมิตต์ได้บัญญัติขึ้นใช้เป็นครั้งแรกโดยตั้งข้อสันนิษฐานว่า ความสามารถในการประสานบทบาทหลายบทบาทเข้าด้วยกัน เป็นแหล่งของความรู้ลึกเกี่ยวกับ “ตน” (Self) และถือเป็นแก่นของความสามารถปรารถนาทางสังคมของมนุษย์ ความสามารถในการนำตนเข้าไปสวมในตำแหน่งของบุคคลอื่น และคิดพิจารณาการกระทำของตนจากตำแหน่งที่เป็นทางเลือก นั่นคือปฏิบัติ (operation) ที่เป็นเอกลักษณ์ของมนุษย์เรา และการกระทำเช่นนี้จะก่อให้เกิดการตระหนักถึงการมีตัวตน (existence of self) ถ้าปราศจากการกระทำระหว่างกันทางสังคมในลักษณะที่มีต่อกันถึงความเป็นตนในเชิงจิตใจ (psychological self) จะไม่เกิดในบุคคล มิตต์เชื่อว่าตนและความเข้าใจทางสังคมของบุคคลพัฒนาขึ้นเป็นขั้นตอนตามวัย มิตต์เรียกพัฒนาการในขั้นแรกว่า ขั้นการเล่นบทบาทสมมุติ (play stage) เด็กในช่วงอายุระหว่าง 2-6 ปี จะรู้จักแสดงบทบาทสมมุติ (role play) คือ แสดงบทบาทการกระทำของบุคคลที่ตนคุ้นเคย เช่น บทบาทสมมุติของคนในครอบครัวในระยะแรกๆ ขั้นที่ตามมาหลังขั้นการเล่นบทบาทสมมุติคือ ขั้นการเล่นเกม (Game stage) เด็กในช่วงอายุระหว่าง 6-12 ปี จะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนนอกบ้านมากขึ้น เด็กเริ่มรู้จักที่จะสร้างความประทับใจให้แก่คนทั่วไปด้วยการพยายามทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ในตอนปลายของพัฒนาการขั้นนี้ เด็กจะรู้จักการเล่นเกมที่มึนระบือยากกฎเกณฑ์ในการเล่นที่ซับซ้อนมีลักษณะคล้ายการเล่นเกมที่ชีวิต (play the game of life) ตัวอย่างเช่น ในขณะที่มีบทบาทเป็นผู้ว่างลูกเบสบอล นอกจากทราบความตั้งใจของตนเองแล้ว เด็กจะต้องคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความตั้งใจของผู้เล่นร่วมทีมคนอื่นๆ เช่น ผู้วิ่งในตำแหน่งต่างๆ และผู้รับลูกบอล เป็นต้น และยังคงคาดคะเนความตั้งใจของผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม เช่น ผู้ทำหน้าที่ดีลูก และผู้วิ่งฝ่ายตรงข้าม พัฒนาการในขั้นการเล่นบทบาทสมมุติและขั้นการเล่นเกมเป็นทั้งผลผลิต

และสถานการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการประสานทัศนะหลายทัศนะเข้าด้วยกัน (the ability to coordinate perspectives) บุคคลจะมีอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อพัฒนาผ่านขั้นการเล่นบทบาทสมมุติและขั้นการเล่นเกมไปแล้ว มีดีเรียกพัฒนาการในขั้นต่อไปว่าขั้นการเข้าใจทัศนะของคนทั่วไป (Stage of “Perspectives of generalized other”) ในขั้นนี้เด็กจะเกิดมโนทัศน์ที่เป็นระบบในระดับชุมชน และจะเข้าใจทัศนะของคนทั่วไปในลักษณะที่เป็นนามธรรม บรรทัดฐานหรือทัศนะของสังคม ดังนั้นบุคคลที่มีการรู้คิดพัฒนาถึงขั้นนี้จะต้องมีมโนทัศน์เกี่ยวกับข้อตกลงที่สอดคล้องกันในสังคมหรือที่เรียกว่า “บรรทัดฐานของสังคม” นั่นเอง

ในทำนองเดียวกัน แนวความคิดเกี่ยวกับการหยั่งลึกทางสังคมก็มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางารรู้คิดของเพียเจท์ที่สำคัญ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสวมบทบาทคือการรู้คิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (egocentrism) และการรู้คิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (decentration) การรู้คิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การที่เด็กติดยึดอยู่กับการมองโลกในแง่มุมมองของตนเองเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ เด็กไม่สามารถจะแยกความคิดหรือทัศนะของผู้อื่นออกจากของตนเองได้ การรู้คิดลักษณะนี้เป็นารรู้คิดในขั้นก่อนปฏิบัติการ (preoperational thinking) เด็กอายุระหว่าง 2-7 ปี เมื่อมองเห็นสิ่งใดอย่างใดก็คิดว่าผู้อื่นจะมองเห็นเช่นเดียวกับตน เด็กจะไม่เข้าใจว่าทำไมคนอื่นจึงมองเห็นแตกต่างไปจากตนได้ ส่วนการรู้คิดแบบไม่ยึดตนเป็นศูนย์กลางเป็นลักษณะการรู้คิดของเด็กในขั้นปฏิบัติการ (operational thinking) เด็กที่มีพัฒนาการถึงขั้นดังกล่าวจะสามารถพิจารณาวัตถุชิ้นหนึ่งได้หลายลักษณะ หรือมองเหตุการณ์หนึ่งๆ ได้ในหลายแง่มุม เช่น เด็กอายุระหว่าง 7-11 ปี จะเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการให้ความร่วมมือ เด็กวัยนี้จะสนใจวิธีการเล่นหรือเกมที่มีกฎเกณฑ์ เพราะเขาสามารถสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของผู้เล่นคนอื่นได้ เพียเจท์เชื่อว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถเอาชนะการรู้คิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเรียนรู้ที่จะคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นคือประสบการณ์ทางสังคมที่เด็กได้รับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมและได้รับการตอบสนองหรือข้อมูลย้อนกลับจากสังคม ประสบการณ์ทางสังคมจะช่วยกล่อมเกล้าให้เด็กรู้จักคิดพิจารณาสถานการณ์ต่างๆ จากแง่มุมหรือสายตาของผู้อื่น (Selman and Byrne, 1974 ; Grain, 1980 ; Phillips, 1981)

1.8 สุขภาพจิต

ความหมายของสุขภาพจิต

ได้มีผู้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้หลากหลายดังนี้

ฝน แสงสิงแก้ว (2522) ได้ให้ความหมายสุขภาพจิตว่าหมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุข ผู้มีอารมณ์มั่นคง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงมากมายได้ มีสมรรถภาพในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความพอใจ

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization – WHO. 1996) ได้ให้คำจำกัดความของสุขภาพว่า ภาวะของความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ และความผาสุกทางสังคม ซึ่งมิใช่การปราศจากโรคหรือการเจ็บป่วยเท่านั้น แนวคิดของสุขภาพจิต ซึ่งอภิปรายโดย WHO Expert Committee on Mental Health ในปี ค.ศ. 1951 ปัจจัยทั้งทางชีวภาพและสังคมมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิต ระดับของสุขภาพจิตมิใช่ภาวะที่คงที่ แต่สามารถแปรเปลี่ยนขึ้นๆ ลงๆ ได้ สุขภาพจิตโดยนัยหมายถึง

1. สมรรถภาพของบุคคลที่จะสร้างความสัมพันธ์อย่างราบรื่นกับผู้อื่น
2. ความสามารถในการดำรงชีพอยู่ได้ หรือดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์ได้ในสภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
3. นอกจากนี้ยังหมายถึง ความสามารถที่จะบรรลุความพอใจที่สมดุลง และกลมกลืนที่มีต่อความขัดแย้งอันเกิดจากแรงผลักดันที่มีอยู่ในใจ กลมกลืนถึงระดับเกิดการผสมผสานอย่างสมบูรณ์มากกว่าการปฏิเสธความพอใจที่สนองตอบความต้องการภายในที่มีอยู่ อันเป็นวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้ขัดขวางความต้องการอย่างอื่น และยังหมายรวมถึงความสามารถของบุคคลที่บุคลิกภาพได้พัฒนาไปในทิศทางที่สามารถให้ความขัดแย้งจากความต้องการภายในได้มีทางระบายออกอย่างเหมาะสม ตามศักยภาพของตนเอง

จาโฮดา (Jahoda. 1958) ได้ชี้ประเด็นในการมองสุขภาพจิตไว้ 3 ทาง คือ

1. as a relatively constant and enduring function of personality เป็นลักษณะการทำงานของบุคลิกภาพที่ค่อนข้างจะคงที่ และยาวนาน ถึงแม้จะมีขึ้นๆ ลงๆ บ้าง แต่สุขภาพจิตโดยทั่วไปค่อนข้างคงที่ และพยากรณ์ได้ (predictable) เป็นลักษณะเฉพาะของบุคลิกภาพ
2. a momentary function of personality and situation เป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วครั้งชั่วคราวในลักษณะของบุคลิกภาพ และตามสภาพการณ์ ซึ่งสุขภาพจิตอาจแปรเปลี่ยนได้ขึ้นอยู่กับการณ์ภายนอกและปัจจัยภายในจิตใจ สุขภาพจิตในลักษณะนี้จะไม่ค่อยคงที่และคาดเดาไม่ได้ในระยะยาว ซึ่งก็คือความรู้สึกและการแสดงออกในปัจจุบัน
3. as a group or cultural characteristics เป็นสุขภาพจิตตามลักษณะของกลุ่มหรือวัฒนธรรม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในแต่ละบุคคล

เครียและเพอโก (Kriegh and Perko. 1983) ได้ให้ความหมายสุขภาพจิตว่าเป็นกระบวนการที่ความต้องการของบุคคล ทั้งจากภายนอกและภายในได้รับการผสมผสานให้สัมพันธ์กับความเป็นจริงและสิ่งแวดล้อมที่เขาอยู่ ทำให้บุคคลปรับตัวได้ สามารถทำหน้าที่ของชีวิตได้โดยอิสระเป็นตัวของตัวเอง ไม่บิดเบือนความจริง ผู้มีสุขภาพจิตดี คือ ผู้ซึ่งสามารถจะปรับปรุงตนเองให้มีสภาพ

ที่ปราศจากความคับข้องใจ ปราศจากพยาธิสภาพหรืออาการต่างๆ ยืนหยัดและดำเนินการตามปรัชญาชีวิตที่เหมาะสมของตน มีความพอใจในตนเอง ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในทางที่เหมาะสม มีสัมพันธที่ดีต่อบุคคลอื่น

วีระ ไชยศรีสุข (2539) ได้ให้ความหมายลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตดีไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถและความเต็มใจที่จะรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับระดับอายุ
2. เป็นผู้ที่มีความพอใจในความสำเร็จจากการได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม โดยไม่คำนึงว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น จะมีการถกเถียงกันมาก่อน
3. เป็นผู้เต็มใจที่จะทำงานและรับผิดชอบต่ออย่างเหมาะสมกับบทบาทหรือตำแหน่งในชีวิตของเขา แม้ว่าจะทำไปเพื่อต้องการตำแหน่งก็ตาม
4. เมื่อเผชิญกับปัญหาที่จะต้องแก้ไข ก็ไม่หาทางหลบเลี่ยง
5. จะรู้สึกสนุกต่อการขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางต่อความสุขหรือพัฒนาการ
6. เป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจด้วยความกังวลน้อยที่สุด
7. เป็นผู้ที่สามารถอดได้ รอได้ จนกว่าจะพบสิ่งใหม่
8. เป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จด้วยความสามารถที่แท้จริง
9. เป็นผู้ที่คิดก่อนที่จะทำ
10. เป็นผู้ที่เรียนรู้จากความล้มเหลวของตนเอง
11. เมื่อประสบผลสำเร็จก็ไม่ขอบคุณใช้อวดจนเกินความเป็นจริง
12. เป็นผู้ปฏิบัติตนได้สมบทบาท
13. เป็นผู้ที่สามารถปฏิเสธต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่สวนทางกับสิ่งที่ตนเองสนใจ
14. เป็นผู้ที่สามารถตอบรับที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับตนเอง
15. เป็นผู้ที่แสดงความรู้สึกโกรธออกมาโดยตรง เมื่อได้รับความเสียหาย และแสดงออกเพื่อป้องกันความถูกต้องด้วยเหตุผล
16. เป็นผู้ที่สามารถแสดงความพอใจออกมาโดยตรง และเหมาะสม
17. เป็นผู้ที่สามารถอดทน อดกลั้นต่อความผิดหวัง และภาวะคับข้องใจทางอารมณ์ได้ดี

18. เป็นผู้ที่มิได้มีลักษณะนิสัยและเจตคติที่ก่อรูปขึ้นอย่างเป็นระเบียบเมื่อเผชิญกับสิ่งยุ่งยากต่างๆ ก็จะสามารถประนีประนอมนิสัยและเจตคติเข้ากับสถานการณ์ที่ยุ่งยากได้

19. เป็นผู้ที่สามารถระดมพลังงานที่มีอยู่ในตัวเองออกมาใช้ได้อย่างทันที

20. เป็นผู้ที่ไม่พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงความจริง มีความเข้มแข็งและใช้วิจารณ์ญาณที่ดีที่สุด

อภิสิทธิ์ อารังวรารังกูร (2542) ให้ความเห็นว่า ความสุขของเรามี 8 เรื่อง ใหญ่ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสุขภาพจิต

1. ความสุขจากการมีหลักประกันในชีวิต ซึ่งหมายถึง เกิด แก่ เจ็บ ตาย มีผู้ดูแลไม่เป็นไปตามบุญตามกรรม และการมีทรัพย์สินที่ดินทำกิน

2. ความสุขจากการมีสุขภาพกายและทางใจดี

3. ความสุขจากการที่มีครอบครัวอบอุ่น

4. ความสุขจากการมีชุมชนที่เข้มแข็ง

5. ความสุขจากการมีความภาคภูมิใจ การที่ลูกหลานได้ดีพึ่งตนเองได้ การมีภูมิปัญญาที่จะถ่ายทอดสู่ลูกหลาน และผู้สนใจ

6. ความมีอิสรภาพ การมีอิสระในการคิด การพูดและทำโดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการไม่มีหนี้

7. ความสุขจากการบรรลุธรรม ซึ่งหมายถึง การมีปัญญาที่จะรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทั้งภายในตนเองและสิ่งแวดล้อม

8. มีสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า ต้นไม้ใหญ่

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าสุขภาพจิตหมายถึงสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามในจิตใจ ภายใต้อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

2. เอกสารเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

2.1 ความหมายของจิตสาธารณะ ได้มีผู้ให้ความหมายดังนี้

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของจิตสาธารณะไว้หลากหลายดังนี้

ชาย โพธิ์สีดา และคณะ (2540 : 14) ใช้คำว่า จิตสำนึกต่อสาธารณสมบัติ และให้ความหมายในเชิงพฤติกรรมไว้ว่า การใช้สาธารณสมบัติอย่างรับผิดชอบ หรือการรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติ ซึ่งมีนัยสองประการ ได้แก่

1. รับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติ ด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้และการกระทำที่จะก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสาธารณสมบัตินั้นๆ รวมไปถึงการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณสมบัติ ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ เช่น การแจ้งผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเมื่อได้พบความเสียหายเกิดขึ้น เป็นต้น

2. การเคารพสิทธิในการใช้สาธารณสมบัติของผู้อื่น เพราะสาธารณสมบัติคือของที่คนทั่วไปมีสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ดังนั้นการใช้สาธารณสมบัติอย่างรับผิดชอบในแง่นี้จึงหมายถึงการคำนึงว่าคนอื่นก็มีสิทธิในการใช้เช่นเดียวกัน จะต้องไม่ยึดสาธารณสมบัตินั้นไว้เป็นของส่วนตัวและไม่ปิดกั้นโอกาสการใช้ประโยชน์ของผู้อื่น

งานวิจัยของ ชาย โพธิ์สีดา และคณะ (2540 : สรุปสาระสำคัญ) ที่ทำการศึกษาจิตสำนึกต่อสาธารณสมบัติ : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร ได้สรุปความเข้าใจของจิตสาธารณะสมบัติหรือจิตสาธารณะไว้เป็นสองระดับ คือ

ระดับที่ 1 เป็นจิตสำนึกแบบที่บุคคลไม่ต้องทำอะไรมาก เพียงแต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่ทำลายสาธารณสมบัติที่ตนใช้ก็พอ ซึ่งเป็นการแสดงออกว่าบุคคลมีความเข้าใจว่าควรหรือไม่ควรปฏิบัติอย่างไรกับสาธารณสมบัติ

ระดับที่ 2 เป็นระดับที่บุคคลกระทำการอันแสดงว่าเขามีความรับผิดชอบต่อที่ดีต่อสาธารณสมบัติไม่ว่าจะได้ใช้หรือไม่ใช้สาธารณสมบัตินั้นก็ตาม เช่น การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติที่ชำรุดเสียหาย

กนิษฐา นิทัศน์พัฒนา และคณะ (2541 : 8) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะว่า เป็นคำเดียวกับคำว่า จิตสำนึกทางสังคม หมายถึง การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2541) ใช้คำว่า “จิตสำนึก” จิตสำนึก (Consciousness) เป็นสภาวะจิตใจที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด ความปรารถนาต่างๆ สภาวะจิตใจดังกล่าวเกิดการรับรู้ ซึ่งมีความหมายเหมือนกับการรู้ตัว (awareness) อันเป็นผลจากการประเมินค่า การเห็นความสำคัญ ซึ่ง

เป็นสิ่งที่ได้มาจากทัศนคติ (attitude) ความเชื่อ (beliefs) ค่านิยม (values) ความเห็น (opinion) ความสนใจ (interests) ของบุคคล คำว่า “จิตสำนึก” มีความหมายใกล้เคียงที่สุดกับคำว่า “ความเชื่อ (beliefs)” ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดจากการรวบรวมและสัมพันธ์กันของประสบการณ์ของคน ทำหน้าที่ประเมินค่าของจิตใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญ หากปราศจากความเชื่อประสบการณ์ต่างๆ ที่คนมีอยู่นั้น ก็จะอยู่เพียงในความทรงจำ ไม่มีส่วนใดมีความสำคัญเด่นชัดขึ้นมา แต่หากว่าประเมินค่าแล้วตระหนักถึงความสำคัญที่มีต่อสิ่งนั้นแสดงว่า จิตสำนึกถึงสิ่งนั้นๆ ของบุคคลได้เกิดขึ้นแล้ว จิตสำนึกของบุคคลเป็นสภาวะที่จิตใจก่อนการแสดงออกเชิงพฤติกรรมทางกายภาพของบุคคล การมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่งไม่ทำให้คนต้องแสดงออกตามจิตสำนึกเสมอไป พฤติกรรมแสดงออกใดๆ ของมนุษย์นั้นเป็นผลมาจาก (1) ทัศนคติ (2) บรรทัดฐานของสังคม (3) นิสัย และ (4) ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังจากการทำพฤติกรรมนั้นๆ แล้ว

มัลลิกา มัติโก (2541 : 5) ให้ความหมายจิตสำนึกทางสังคมว่าเป็นการตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2542 : 14) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะว่าเป็นการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อชาติ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 17) ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะว่าหมายถึง ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม พยายามขวนขวายโอกาสที่จะช่วยเหลืออย่างจริงจังและมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริง

วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2544 : 6) ให้ความหมายว่า จิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง กระบวนการคิด และลักษณะของบุคคล ที่มีการปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ต้องการที่จะทำประโยชน์มากกว่าที่จะรับจากสาธารณะ

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ (2547 :2-3) ให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม และการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้

2. การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นเป็นของตนเอง ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น

ซึ่งแบ่งนิยามออกเป็น 3 องค์ประกอบ และ 6 ตัวชี้วัด ดังนี้

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
1. การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้ เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวม	1.1 การดูแลรักษา 1.2 ลักษณะของการใช้
2. การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแล	2.1 การทำตามหน้าที่ที่ถูกกำหนด 2.2 การรับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อ ส่วนรวม
3. การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม	3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง 3.2 แบ่งปันหรือเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของ ส่วนรวม

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการศึกษาความหมายที่มีผู้ให้ไว้ต่างๆ กันนั้น สรุปได้ว่าจิตสาธารณะแบ่งได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การใช้ โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้
 - 1.1 ดูแลรักษาสິงของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี
 - 1.2 ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม
2. การถือเป็นหน้าที่ โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้
 - 2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด
 - 2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม
3. การเคารพสิทธิ โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้
 - 3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง
 - 3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

2.2 รูปแบบของจิตสาธารณะ

รูปแบบของจิตสาธารณะหรือจิตสำนึกสาธารณะนั้น มีการแบ่งรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งแบ่งรูปแบบของจิตสำนึกไว้ดังนี้

สมพงษ์ สิงหะพล (2542 : 15-16) ได้กล่าวถึงจิตสำนึกว่ามีอยู่ 3 ด้านหลักๆ คือ

1. จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง (Self Consciousness) เป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเอง ทำให้ตนเองเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จิตสำนึกด้านนี้การศึกษาไทยมุ่งเน้นปลูกฝังมานาน เกิดบ้างไม่เกิดบ้างไปตามสภาพการณ์ เป็นจิตสำนึกแบบคลาสสิกที่ทุกสังคมพยายามเหมือนกันที่จะสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น ความขยัน ความรับผิดชอบ ความมานะอดทน เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่ถูกปลูกฝังและมีมานานตามสภาพสังคมไทย

2. จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น (Others Oriented Consciousness) เป็นจิตสำนึกของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของคนในกลุ่มชนหนึ่ง สังคมหนึ่ง เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่คนไทยส่วนใหญ่ถูกหล่อหลอมมาจากพื้นฐานดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทยอยู่แล้วสร้างกันได้ไม่ยากนัก

3. จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม หรือจิตสำนึกสาธารณะ (Social or Public Consciousness) เป็นจิตสำนึกที่ตระหนักถึงความสำคัญในการอยู่ร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน เป็นจิตสำนึกที่คนไทยยังไม่ค่อยมี และขาดกันอยู่มาก เพราะพื้นฐานความเป็นมาของสังคมไทยสมควรที่จะรีบพัฒนาขึ้นโดยเร็ว เช่น จิตสำนึกด้านเศรษฐกิจ จิตสำนึกด้านการเมือง จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกด้านสุขภาพ เป็นต้น

2.3 ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

การที่คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน คนในสังคมซึ่งมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป ถ้าคนในสังคมขาดจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งนอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กรแล้ว การขาดจิตสำนึกสาธารณะยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังนี้ (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร. 2543 : 22-29)

ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหาคือ

1. สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง
2. สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาคือ

1. ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
2. การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหาคือ

1. การแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในองค์กร
2. ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น

3. การเปิดเผยสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตน
4. องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

2.4 คุณลักษณะทั่วไปของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

ยุทธนา วรณปิติกุล (2542 : 181-183) กล่าวถึง บุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะว่าต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. การทุ่มเทและอุทิศตน มีความรับผิดชอบต่อสังคม บุคคลไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามสิทธิเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคมด้วย อาทิ ถ้าต้องการให้ผู้แทนราษฎรมีความรับผิดชอบต่อความต้องการและประโยชน์ของประชาชน ประชาชนก็ต้องให้ความใส่ใจและติดตาม ไม่เพียงทำการหย่อนบัตรเลือกตั้งเท่านั้น ต้องเสียสละเวลาให้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองระดับท้องถิ่นและในสถาบันต่างๆ

2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล จากกระแสปัจเจกชนนิยม ส่งผลให้คนในสังคมมีลักษณะปิดกั้นตนเอง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น เลือคบเฉพาะกลุ่มที่มีความเหมือนกัน ไม่สนใจการเมือง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจของสังคมเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเกิดข้อขัดแย้ง การยุติข้อขัดแย้งโดยการฟังเสียงข้างมาก ไม่นำไปสู่ประโยชน์ของส่วนรวม ดังนั้น ผู้มีจิตสำนึกสาธารณะต้องเป็นพลเมืองในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ทางการเมืองสมัยใหม่ มีความอดทน ตระหนักว่าการมีส่วนร่วมไม่ทำให้ได้อย่างที่ต้องการเสมอไป ต้องเคารพและยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และหาวิธีอยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การจำแนกประเด็นปัญหา การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตัดสินใจ ต้องมีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุด เพื่อหาข้อยุติ สร้างการเข้าร่วมรับรู้ ตัดสินใจ และฉันทกกำลัง เพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย

3. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม คนในสังคมต้องคำนึงถึงการเมืองในฐานะกิจการเพื่อส่วนรวมและเพื่อคุณธรรมมากขึ้น

4. การลงมือกระทำ การวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้นต้องลงมือทำ โดยเริ่มจากครอบครัวในการวางพื้นฐานให้การอบรมด้านจริยธรรมของพลเมือง สถาบันการศึกษาไม่เพียงเป็นสถานที่ฝึกทักษะและให้ความรู้ ต้องรับช่วงต่อการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมต่อจากครอบครัวรวมทั้งเครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อนบ้าน ที่ทำงาน สโมสร สมาคมต่างๆ เชื่อมโยงบุคคลที่สนใจเรื่องของตนเข้าเป็นกลุ่มที่ใส่ใจผู้อื่น ช่วยดำรงรักษาประชาคม สังคม และกฎจริยธรรม รวมทั้งสถาบันที่มีอิทธิพลสูงต่อสังคมคือ สถาบันศาสนา และสื่อมวลชนนับว่ามีบทบาทสำคัญในการร่วมสร้างให้สังคมเข้มแข็ง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลเชิงจริยธรรม

สุริยา เหมตะศิลป์ (2521) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม ระดับสติปัญญาและการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนชายหญิงในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดที่อายุ 15-16 ปี และเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ผู้ที่ยอมรับตนเองสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรม สูงกว่าผู้ที่ยอมรับตนเองต่ำอย่างเด่นชัด การยอมรับตนเองนั้นผู้วิจัยหมายถึงทัศนคติต่อตนเองทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา

อุษา หัซชะวณิช (2521) ได้ศึกษาวัยรุ่นตอนต้นในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด พบว่า ผู้ที่เชื่อในการควบคุมภายในมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่เชื่อในการควบคุมภายนอกอย่างเด่นชัด ความเชื่อในการควบคุมภายในหมายความว่าความถึงความรู้และความเชื่อในอำนาจของตนเอง และเข้าใจว่าผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนนั้นส่วนใหญ่เป็นผลที่มาจากกระทำของตนเอง ส่วนผู้ที่เชื่อการควบคุมภายนอกตนคือผู้ที่เชื่อในเรื่องโชคชะตา ศีลธรรม เชื่ออำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเชื่อในอำนาจของผู้อื่นที่มีต่อตนมากกว่าที่จะเชื่ออำนาจของตนเอง

โกศล มีคุณ (2524) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในต่างจังหวัด และพบว่าต่อมาเหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กเหล่านี้พัฒนาสูงขึ้นกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการฝึกการหยั่งลึกทางสังคม แสดงว่าเด็กที่มีความฉลาดและสุขภาพจิตปกติ ถ้าได้รับการฝึกลักษณะด้านที่ยังขาดอยู่คือ ประสบการณ์สังคมแล้วจะเป็นเด็กที่มีความพร้อม ทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กเหล่านี้พัฒนาสูงขึ้นเองในเวลาต่อมา

พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว (2547 : 50) ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยรวมอยู่ในขั้นที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 ทุกด้าน คือ นิสิตที่อยู่ในขั้นนี้จะมีเหตุผลในการเลือกกระทำโดยคำนึงถึงประโยชน์ของคนหมู่มาก ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้ ละอายใจตนเองเมื่อทำชั่วและมีความภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลเชิงจริยธรรมทำให้ทราบว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงจะเป็นผู้ที่ใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นการขัดแย้ง และยังทราบว่ามีการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมกับตัวแปรต่างๆ เช่น ระดับสติปัญญา การยอมรับตนเอง ฯลฯ แต่ยังไม่มีการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมกับตัวแปรจิตสภาวะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520) ได้ศึกษาจิตลักษณะสามประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมซื้อสัตย์ในการเล่นเกมนิรโทษกรรม การวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง คือ ผู้วิจัยได้สร้างสถานการณ์ขึ้นหลายประเภท เพื่อศึกษาว่าผู้ที่มีจิตลักษณะในปริมาณต่างกัน จะมีพฤติกรรมซื้อสัตย์ในสถานการณ์ใดบ้าง มากน้อยกว่ากันเพียงใด การวิจัยนี้ศึกษาวัยรุ่นชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 (อายุ 13-15 ปี) ผู้มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางค่อนข้างต่ำ และฐานะต่ำ ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีความซื้อสัตย์ในการเล่นเกมนิรโทษกรรมมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูงกว่า ประกอบกับมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ที่โง่งในการเล่นเกมนิรโทษกรรมที่ศึกษา

กนกวรรณ อุ๋นใจ (2535 : 56-57) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นหลังจากได้รับการพัฒนาโดยการใช้เทคนิคการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จักรวาล ภูวนันท์ (2537 : 72) ได้ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภเกตุ สุขสมเพียร (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและพฤติกรรมการทำงานของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พบว่ากำนัน-ผู้ใหญ่บ้านที่มีประสบการณ์การทำงานต่างก็มีลักษณะมุ่งอนาคตและพฤติกรรมการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเชื่ออำนาจในตนของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มอายุต่ำกว่า 36 ปี และกลุ่มอายุ 36-55 ปี

สุนทร บุญปรีดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางชีวสังคมด้านอายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา และรายได้กับการควบคุมตนและการมุ่งอนาคตของตำรวจจราจร หลังการฝึกอบรมงานจราจรพบว่า ตำรวจจราจรที่มีอายุและอายุราชการมากมีลักษณะการ

ควบคุมตนและการมุ่งอนาคตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับตำรวจที่มีอายุและอายุราชการน้อย โดยตำรวจจราจรที่มีอายุและอายุราชการมากมีคะแนนเฉลี่ยการควบคุมตนและการมุ่งอนาคตสูงกว่าตำรวจจราจรที่มีอายุและอายุราชการน้อย

ปอแก้ว ศิริจันทร์ (2546 : 70) ได้ศึกษาผลของการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และทัศนคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง รวมทั้งมีทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติในการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทำให้ทราบว่าผู้ศึกษาดูตัวแปรนี้กับกลุ่มต่างๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา ตำรวจ ฯลฯ และผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงสามารถมองการณ์ไกล วางแผนการทำงานในอนาคตได้ดีกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน

วิเชียร รักการ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะทางจิตของนิสิตและนิสิตอาสาศาสตร์โดยศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมการทำงานอาสาพัฒนา พบว่า ความเชื่ออำนาจในตนจะทำให้คนมีพฤติกรรมไม่ชอบอยู่เฉยๆ ชอบกิจกรรมต่างๆ มีความอยากรู้อยากเห็น พยายามใฝ่ใจเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีความกระตือรือร้น มีลักษณะผู้นำ มีวินัยแห่งตน และมีคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีสูง

ดวงเดือน แซ่ตั้ง (2532 : 137) ได้ศึกษาอิทธิพลของการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัล ต่อความเชื่ออำนาจในตนของเด็กก่อนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อยู่ในสภาวะการใช้วิธีเบี้ยรางวัล มีความเชื่ออำนาจในตนทั่วไปสูงขึ้น ความเชื่ออำนาจในตนเฉพาะสถานการณ์คงที่และมีความสุขภาพจิตเสื่อมรวม ความวิตกกังวล และความก้าวร้าวลดลง แต่ความซึมเศร้าคงที่ตลอดเมื่อปริมาณการฝึกเพิ่มขึ้น ส่วนในสภาวะการให้สัญญา นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนทั่วไปคงที่ ส่วนความเชื่ออำนาจในตนเฉพาะสถานการณ์ลดลง มีสุขภาพจิตเสื่อมรวม และความก้าวร้าวมากขึ้น มีความวิตกกังวลคงที่ ส่วนความซึมเศร้ามากขึ้นแล้วลดลง ส่วนในกลุ่มการให้รางวัลอย่างมีระเบียบและกลุ่มควบคุมพบผลที่ไม่ชัดเจน ผลการวิจัยส่วนนี้แสดงว่าสภาพการใช้วิธีเบี้ยรางวัลให้ผลดีที่สุดต่อความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิตของนักเรียน

วณิชชา ฤกษ์ศิริ (2540 : 60) ได้ศึกษาผลการใช้ตัวแบบนิทานที่มีต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจภายในตนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ฟังนิทานที่มีตัวแบบในกลุ่มทดลองมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่มีผลร่วมกันระหว่างประเภทนิทานและระดับสติปัญญา นักเรียนที่ได้ฟังนิทานที่มีตัวแบบในกลุ่มทดลองมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่านักเรียนที่ได้ฟังนิทานที่ไม่มีตัวแบบในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน มีการพัฒนาความเชื่ออำนาจภายในตนไม่แตกต่างกัน

อุษา ธนาบุญฤทธิ์. (2544 : 57-58) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการคือ บุคลิกภาพในการแสดงตัว การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความเชื่ออำนาจภายในตน มีค่าเท่ากับ .690 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านบุคลิกภาพในการแสดงตัว การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งผลต่อความเชื่ออำนาจภายในตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจภายในตนทำให้ทราบว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นคนที่มีความประพฤติดี ไม่ชอบอยู่เฉยๆ ชอบกิจกรรมต่างๆ มีความอยากรู้อยากเห็น พยายามใฝ่ใจเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 82) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานของพยาบาลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ามีพฤติกรรมการทำงานสูงกว่าพยาบาลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤทัย ดาวเรือง (2546 : 63) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์กับพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านคตินิยมของวัยรุ่นโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านคตินิยมของวัยรุ่นอยู่ในระดับสูง วัยรุ่นหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านคตินิยมสูงกว่าวัยรุ่นชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วัยรุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านคตินิยมสูงกว่าวัยรุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านคตินิยมสูงกว่าวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ต่ำกว่าวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ มี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมวัฒนธรรมด้านศีลธรรมของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้ทราบว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะส่งผลทำให้บุคคลจะทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม

ธารินี ไชยมาตย์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและจำแนกตามเพศ อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีค่านิยมโดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับสูง คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิชาการ ด้านศาสนา ด้านการเมือง และมีค่านิยมด้านสุนทรียภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความแตกต่างกันในด้านอาชีพบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีค่านิยมโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมสูงกว่านักเรียนชาย

สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร (2547 : 129) ได้ศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยสรุปว่า ค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง นักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในการปฏิบัติตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วัยรุ่นที่มีการพักอาศัยต่างกัน มีค่านิยมในการปฏิบัติตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนวัยรุ่นที่มีรายได้ต่างกัน มีค่านิยมในการปฏิบัติตนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรด้านครอบครัว ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านสื่อมวลชน กับค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สร้อยหาวาย พัดเงิน (2550 : 94) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยมีดังนี้คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบ บุคลิกภาพการแสดงตัว การรับรู้ความสามารถของตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่านิยมในการพึ่งตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ .671 ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่านิยมในการพึ่งตนเองได้ร้อยละ 45.1 ส่วนค่าน้ำหนักความสำคัญของ

ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบ บุคลิกภาพการแสดงตัว ส่งผลทางบวกต่อค่านิยมในการพึ่งตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อค่านิยมในการพึ่งตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพการแสดงตัว และความรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .301, .298 และ .223 ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ความสามารถของตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อค่านิยมในการพึ่งตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญนภา พุ่มหมี (2550 : 89-90) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรปัจจัย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทักษะทางสังคม สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน บรรยากาศประชาธิปไตย และอิทธิพลของสื่อ มีความสัมพันธ์กับค่านิยมประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .429 โดยตัวแปรปัจจัยทั้ง 6 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่านิยมประชาธิปไตยร้อยละ 18.7 ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และอิทธิพลของสื่อ ส่งผลทางบวกต่อค่านิยมประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านบรรยากาศประชาธิปไตยส่งผลทางลบต่อค่านิยมประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทักษะทางสังคม สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อค่านิยมประชาธิปไตยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภณญามล กระต่ายแก้ว (2550 : 108-109) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยมีดังนี้คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยด้านเอกลักษณ์แห่งตน การได้รับการปลูกฝังความเป็นไทยในครอบครัว การได้รับการปลูกฝังความเป็นไทยในโรงเรียน อิทธิพลของเพื่อนและอิทธิพลของสื่อมวลชนกับค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนชาย มีค่าเท่ากับ .49 ของนักเรียนหญิงมีค่าเท่ากับ .52 และของนักเรียนทั้งหมดมีค่าเท่ากับ .54 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ทำให้ทราบว่าผู้ศึกษามีผู้ศึกษาตัวแปรค่านิยมต่างๆ เช่น ค่านิยมประชาธิปไตย ค่านิยมในการปฏิบัติตน ฯลฯ ค่านิยมทำให้บุคคลมีความรู้สึกละอาย สิ่งที่เป็นคุณหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดถือเป็นหลัก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา

ศิริอร นพกิจ (2545 : 69) ได้ศึกษาเอกลักษณ์แห่งตน การอบรมเลี้ยงดู และจิตลักษณะบางประการของนักเรียนที่มีพฤติกรรมปกติและนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหา ผลการวิจัยมีดังนี้คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมปกติมีสุขภาพจิต สติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมสูง ส่วนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหามีสุขภาพจิต สติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมต่ำกว่า

จารุณี นุ่มพูล (2547 : 86) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองตัวประกอบของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวแปรกิจกรรมและสติปัญญาปรากฏว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติด การได้รับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับสติปัญญาที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด

ศักดิ์ชัย จันทะแสง (2550 : 86-87) ได้ศึกษาปัจจัยด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าวิคัลแลมดา (Λ) เท่ากับ .771 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านสติปัญญาและปัจจัยด้านที่ไม่ใช่สติปัญญากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าเท่ากับ .382 และ .463 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความแปรผันร่วมกันเท่ากับ 14.60% และ 21.40% และค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสติปัญญา ได้แก่ ความถนัดทางการเรียนด้านภาษา ($\beta = .200$) ความถนัดทางการเรียนด้านมิติสัมพันธ์ ($\beta = .151$) และด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\beta = .223$) โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 23.98%, 18.11% และ 26.74% ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสติปัญญา ได้แก่ ความถนัดทางการเรียนด้านจำนวน ($\beta = .212$) ความถนัดทางการเรียนด้านภาษา ($\beta = .187$) ความถนัดทางการเรียนด้านมิติสัมพันธ์ ($\beta = .183$) และด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\beta = .232$) ความวิตกกังวลด้านการเรียน ($\beta = .186$) โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 21.10%, 18.51%, 16.42%, 23.08% และ 18.21% ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาทำให้ทราบว่าสติปัญญาสามารถวัดได้หลายทาง เช่น ความถนัดทางการเรียน เซวรณ์ปัญญา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทางสังคม

สุวรรณี ทองรัมย์ภากุล (2539 : 86-92) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมประสบการณ์ทางสังคมจากครอบครัว และลักษณะทางชีวสังคมที่มีผลต่อความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมของเด็กก่อนวัยรุ่น (10 – 12 ปี) ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมของเด็กในกลุ่มตัวอย่างพบว่า เด็ก 6 คน (คิดเป็นร้อยละ 4.38) มีคะแนนความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมอยู่ในระดับ 4 เด็กส่วนใหญ่ 123 คน (คิดเป็นร้อยละ 89.78) มีคะแนนความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมอยู่ในระดับ 3 และเด็กจำนวน 8 คน (คิดเป็นร้อยละ 5.84) มีคะแนนความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมอยู่ในระดับ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เอื้อต่อพัฒนาการด้านการหยั่งลึกทางสังคมพบว่า เด็กในกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมสูง คือ (1) เด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (2) เด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก (3) เด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับการส่งเสริมประสบการณ์ทางสังคมจากครอบครัวมาก นอกจากนี้เมื่อแยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคมก็พบว่าเพศหญิงในกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมสูงกว่าเพศชายอย่างชัดเจน

จารุณี นุ่มพูล (2547 : 86) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สถิติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองตัวประกอบของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวแปรกิจกรรมและสถิติปัญญาปรากฏว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับกิจกรรมด้านยาเสพติด-การได้รับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางสังคมที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

ละอองทิพย์ พลาณภาพ (2532 : 87) ได้ศึกษาสุขภาพจิตกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กในสภาพแวดล้อมต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่อาศัยอยู่ในครอบครัวทั่วไปมีสุขภาพจิตดีกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าและยากจนวัดสระแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กที่อาศัยอยู่ในครอบครัวทั่วไปที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีสุขภาพจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการตรวจสอบเป็นรายคู่พบว่าเด็กที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสุขภาพจิตดีกว่าเด็กที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราภรณ์ เอมเยี่ยม (2536 : 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านความรู้สึก

ผิดปกติทางร่างกาย ด้านการย่ำคิดย่ำทำ ด้านความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ด้านความซึมเศร้า ด้านความวิตกกังวล ด้านความโกรธ ก้าวร้าว ทำลาย ด้านหวาดระแวง และด้านโรคจิต มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตในด้านกลัว โดยปราศจากเหตุผล มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

วรารณา แสงวิภาค (2542 : 99) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนในด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู การให้บริการนักเรียน และสิ่งแวดล้อมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐวรรณ ลีตะโกคา (2544 : 128-129) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนมหารณพาราม สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนมหารณพาราม สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีสุขภาพจิตดี และนักเรียนที่มีเพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา สภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (รายได้) บรรยากาศในชั้นเรียน และความพึงพอใจต่อการบริการในโรงเรียนต่างกัน มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างกัน และยังพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และการสนับสนุนทางสังคมต่างกัน มีสุขภาพจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรจิรา วงศ์ชนะภัย (2545 : 59) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเสรีไทย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิตมี 5 ปัจจัย ได้แก่ อายุ จำนวนพี่น้อง บิดามีอาชีพรับจ้าง บิดาไม่มีอาชีพ มารดามีอาชีพค้าขาย และปัจจัยที่สัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิตมี 6 ตัว ได้แก่ อยู่กับบิดามารดา มารดารับราชการ/รัฐวิสาหกิจ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตเรียงลำดับจากที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุดมี 3 ปัจจัย คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จารุณี นุ่มพูล (2547 : 85) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองตัวประกอบของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวแปรกิจกรรมและสติปัญญาปรากฏว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการได้รับกิจกรรมด้านยาเสพติด-การได้รับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับสุขภาพจิตที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตมีผลมาจากปัจจัยต่างๆ หลายอย่าง เช่น อายุ สภาพแวดล้อม และสภาพครอบครัว ฯลฯ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญเพื่อทำให้ทราบว่านักเรียนจะมีสุขภาพจิตดีหรือไม่ และตัวแปรสุขภาพจิตยังเป็นตัวแปรที่สำคัญในการศึกษาจิตสาธารณะอีกด้วย

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

นันท์วัฒน์ ชุนชี (2546 : 39) ได้ศึกษาการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับเพศที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนหญิงมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธรรมนันท์กา แจ้งสว่าง (2547 : 48) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบ กับเพศที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มุกิตา หวังคิด (2547 : 59) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกทักษะการ

แก้ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บุญทัน ภูบาล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบ มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวม ก่อนการใช้วิธีทัศน ระหว่างการใช้วิธีทัศนและหลังการใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบในแต่ละช่วงสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงระยะเวลา 4 สัปดาห์ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบ มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยแยกตามรายองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 3 องค์ประกอบ ก่อนการใช้วิธีทัศน ระหว่างการใช้วิธีทัศน และหลังการใช้วิธีทัศนในแต่ละช่วงสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยทั้ง 3 องค์ประกอบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงระยะเวลา 4 สัปดาห์

พรพรหม พรระพวก (2550 : 81-82) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรปัจจัยทั้งห้าตัวคือ การรับรู้ความสามารถของตน การคล้อยตามผู้อื่น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับจิตสาธารณะโดยรวม มีความสัมพันธ์กัน ($R = .695$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถอธิบายผลรวมกันได้ 48.20% และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การรับรู้ความสามารถของตน ($\beta = .633$) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ($\beta = .153$)

ตัวแปรปัจจัยทั้งห้าตัวกับจิตสาธารณะรายด้านทั้งสามด้านได้แก่ ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิการใช้ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามมีความสัมพันธ์กัน (Wilks' $\Lambda = .498$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามระหว่างตัวแปรปัจจัยกับจิตสาธารณะรายด้านมีค่า .560, .506 และ .619 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านทั้งสามด้านมากที่สุดคือ การรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .441, .483 และ .604 ตามลำดับ โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการหลีกเลี่ยงการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งผลทางบวกต่อการถือเป็นหน้าที่และด้านการเคารพสิทธิการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .152, .113 และ .102 ตามลำดับ และในด้านการ

เคารพสิทธิการใช้อย่างพบว่า การคล้อยตามผู้อื่นส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .104

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะทำให้ทราบว่า การวัดจิตสาธารณะสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือ การใช้บทบาทสมมติ การใช้วิดีโอทัศน์หุ่นเชิด และการใช้แบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัด
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีจำนวน 2 โรงเรียน มีจำนวน
ประชากรทั้งสิ้น 2,238 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 720 คน (15 ห้องเรียน)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 677 คน (15 ห้องเรียน) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 841 คน (15 ห้องเรียน) โดยมีรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2551

ชื่อโรงเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 1		มัธยมศึกษาปีที่ 2		มัธยมศึกษาปีที่ 3		รวม
	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	
สาธิต มศว ปทุมวัน	9	425	9	418	9	551	1,394
สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)	6	295	6	259	6	290	844
รวมทั้งหมด	15	720	15	677	15	841	2,238

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีจำนวน 405 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 119 คน (3 ห้องเรียน) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 141 คน (3 ห้องเรียน) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 145 คน (3 ห้องเรียน) ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage Random Sampling) รายละเอียดและขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจข้อมูลประชากรของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จากแหล่งทุติยภูมิ คือ กลุ่มสารนิเทศ สํานักอํานวยการ สํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แล้วจัดทำกรอบของการสุ่ม (Sampling Frame) ดังปรากฏในตาราง 1

ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และดำเนินการสุ่มตามหลักของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อน (Limit of error) และระดับความเชื่อมั่น (Level of confidence : $1-\alpha$) ที่ .95 ในการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากรโดยอาศัยการประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ขนาดของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า ($e = Z_{.05/2} S_x$) เท่ากับ 2 จากคะแนนเต็มของแบบวัดจิตสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่าขนาดของความคลาดเคลื่อนที่กำหนดนี้เป็นขนาดเพียงพอที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจในกรณีที่เกี่ยวข้องได้

2.2 ค่าประมาณความแปรปรวนของกลุ่มประชากร (σ^2) ของนักเรียน 3 ระดับชั้น ได้มาจากการนำแบบวัดจิตสาธารณะไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมจริง จำนวน 4 ห้อง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 44 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 87 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 45 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 176 คน ได้ค่าประมาณความแปรปรวนเท่ากับ 292.62, 434.81 และ 307.02 ตามลำดับ

จากข้อมูลการประมาณค่าความคลาดเคลื่อนและค่าประมาณความแปรปรวนของประชากร ผู้วิจัยนำไปคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการสุ่มแบบแบ่งชั้น (มยุรี ศรีชัย. 2538 : 105) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 307 คน ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 92 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 105 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (strata) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit) ได้จำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ทำการสุ่มห้องเรียนแต่ละระดับชั้น ด้วยวิธีการสุ่มแบบสุ่มกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 307 คน แต่ผู้วิจัยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จึงเก็บข้อมูลจริงจากนักเรียน 405 คน และสามารถสรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ดังรายละเอียดตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551

ชื่อโรงเรียน	ระดับชั้น / ห้องเรียน	จำนวนนักเรียน
สาธิต มศว ปทุมวัน	ม.1/351	35
	ม.1/352	35
	ม.2/521	49
	ม.2/523	48
	ม.3/441	50
	ม.3/444	47
สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)	ม.1/3	49
	ม.2/2	44
	ม.3/6	48
รวม		405

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทั้งหมด 9 ฉบับ ดังนี้

- ฉบับที่ 1 แบบวัดจิตสาธารณะ
- ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม
- ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต
- ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน
- ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ฉบับที่ 6 แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย
- ฉบับที่ 7 แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง
- ฉบับที่ 8 แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม
- ฉบับที่ 9 แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่

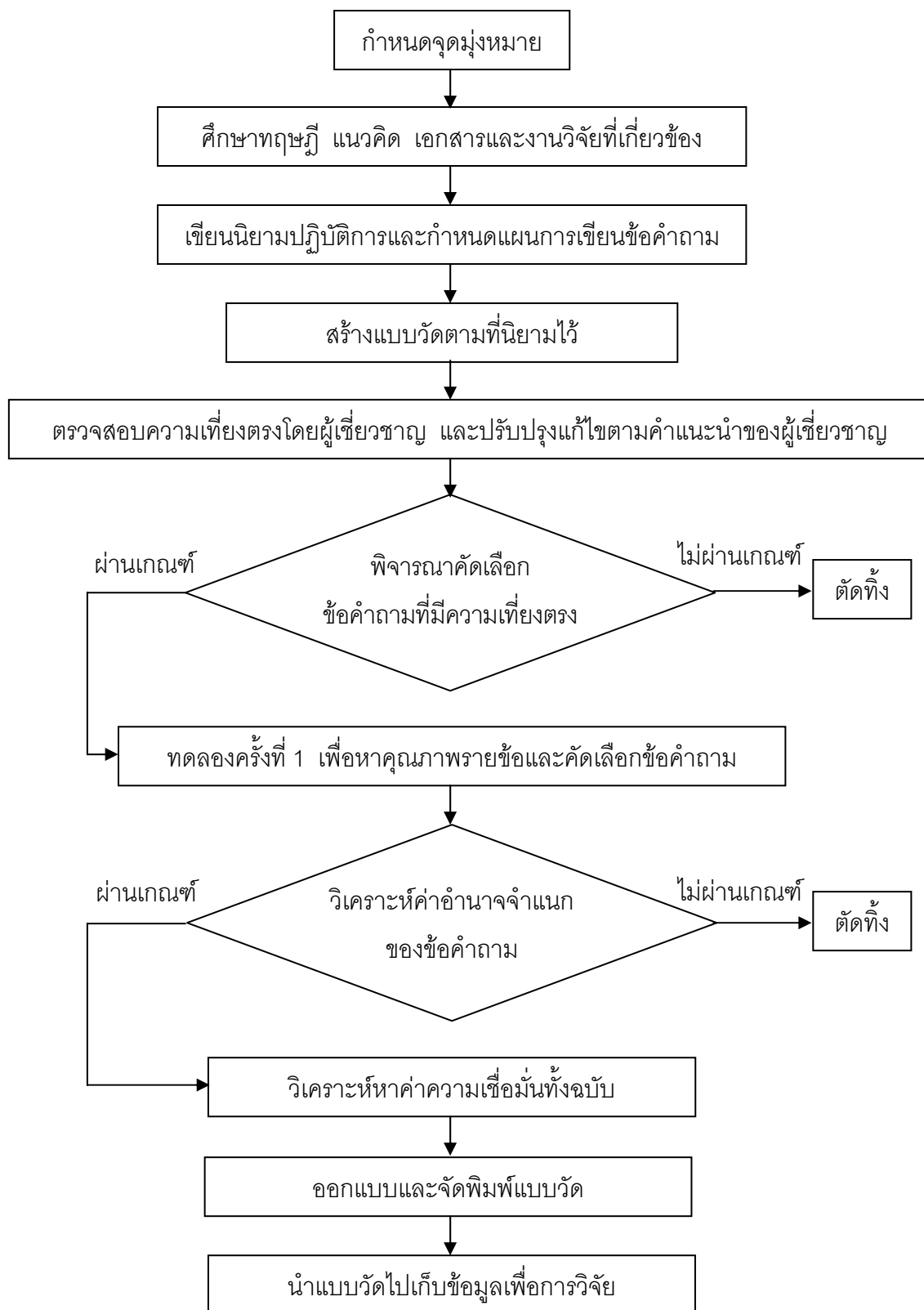
- 3.1.1 แบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 45 ข้อ

3.2 เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้แก่

- 3.2.1 แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ
- 3.2.2 แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 18 ข้อ
- 3.2.3 แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน จำนวน 22 ข้อ
- 3.2.4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 16 ข้อ
- 3.2.5 แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย จำนวน 28 ข้อ
- 3.2.6 แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง จำนวน 58 ข้อ
- 3.2.7 แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม จำนวน 14 ข้อ
- 3.2.8 แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต จำนวน 20 ข้อ

3.1 เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดจิตสาธารณะ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ

จากภาพประกอบ 5 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ แบบวัดนี้มีด้วยกัน 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ระดับการศึกษา โดยลักษณะของแบบวัดเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีข้อคำถามทั้งหมด 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบสถานการณ์ เพื่อวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. การใช้ วัดได้จาก

- 1.1 ดูแลรักษาสัตว์ของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี
- 1.2 ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

2. การถือเป็นหน้าที่ วัดได้จาก

- 2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด
- 2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

3. การเคารพสิทธิ วัดได้จาก

- 3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง
- 3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดจิตสาธารณะ

3. เขียนนิยามปฏิบัติการจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และกำหนดแผนการเขียนข้อคำถามของแบบวัดจิตสาธารณะ

4. เขียนข้อคำถามตามนิยามของจิตสาธารณะแต่ละด้านให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ มีทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ โดยลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งในแบบวัดจิตสาธารณะใช้เกณฑ์การให้คะแนนคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง ไม่เป็น ด้านละ 40 ข้อ รวมทั้งหมด 120 ข้อ

5. นำแบบวัดจิตสาธารณะที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม ความสอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1. แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ของ เท็ดทูน สจวรี (2544 : 80-94) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก จำนวน 64 ข้อ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนตามระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก เป็น 3 ระดับ ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 1.75 – 3.56 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

2. แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ของ ปอแก้ว ศิริจันทร์ (2546 : 97-95) ซึ่งลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .54 – .81 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .72

3. แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายในตน ของ อุษา ธนาบุญฤทธิ์ (2544 : 76) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.469 – 6.678 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .818

4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ นฤทัย ดาวเรือง (2546 : 87-88) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.792 – 12.000 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .888

5. แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย ของ ภัญญามล กระต่ายแก้ว (2550 : 144-148) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสถานการณ์มีตัวเลือก 3 ตัวเลือก จำนวน 29 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .20 - .64 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

6. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบทดสอบ ของ วราลักษณ์ ลิ้มทองสกุล (2545 : 92-114) เป็นแบบทดสอบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก มีตัวเลือกถูก 1 ตัวเลือก ตามทฤษฎีหลายองค์ประกอบของเทอริสโตน มีจำนวน 4 ด้าน ด้านละ 30 ข้อ ดังนี้

ด้านจำนวน	มีค่าความยากง่ายระหว่าง .283 – .739	มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .209 – .382
ด้านภาษา	มีค่าความยากง่ายระหว่าง .261 – .768	มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .200 – .411
ด้านเหตุผล	มีค่าความยากง่ายระหว่าง .213 – .686	มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .209 – .355
ด้านมิติสัมพันธ์	มีค่าความยากง่ายระหว่าง .216 – .675	มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .200 – .390

มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .832, .901, .890 และ .810 ตามลำดับ

7. แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถาม ของ งามตา วรนิทานนท์ และคณะ (2529 : 115-118) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .70

8. แบบสอบถามสุขภาพจิต ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถาม ของ ศิริอร นพกิจ (2545 : 96-98) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 4.59 – 9.66 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 8 ฉบับ ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา และการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องครอบคลุมกับนิยามศัพท์เฉพาะ และเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง แล้วนำมาปรับข้อความให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม ความสอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะ ตลอดจนการใช้ภาษาในการเขียนข้อคำถาม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่า

แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.8 – 1.0 มีจำนวน 24 ข้อ

แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.8 – 1.0 มีจำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.8 – 1.0 มีจำนวน 25 ข้อ

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 มีจำนวน 18 ข้อ

แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.8 – 1.0 มีจำนวน 29 ข้อ

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 มีจำนวน 88 ข้อ

แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 มีจำนวน 17 ข้อ

แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต ที่คัดเลือกไว้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.8 – 1.0 มีจำนวน 20 ข้อ

3. นำเครื่องมือที่ได้รับมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 176 คน

4. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

แบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และคำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

แบบทดสอบ วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

จัดพิมพ์แบบวัดเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

โดยผลการพัฒนาเครื่องมือปรากฏดังนี้

1. แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะตัวเลือก 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนตามระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก เป็น 3 ระดับ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีความอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .221 – .615 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .848

2. แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง จำนวน 18 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีความอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .206 – .682 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .892

3. แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก เป็นบางครั้ง ไม่จริง จำนวน 22 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีความอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .275 – .536 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .831

4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง จำนวน 16 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีความอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .329 – .678 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .881

5. แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบสถานการณ์มี 3 ตัวเลือก จำนวน 28 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .238 – .585 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .886

6. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง จำนวน 58 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านจำนวน ด้านภาษา ด้านเหตุผล ซึ่งลักษณะของแบบทดสอบมี 5 ตัวเลือก มีตัวเลือกที่ถูก 1 ตัวเลือก และจากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .896 และเมื่อแยกเป็นรายด้านได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ความสามารถทางสมองด้านจำนวน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .855

ความสามารถทางสมองด้านภาษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .815

ความสามารถทางสมองด้านเหตุผล มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .873

7. แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง จำนวน 14 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพแล้วพบว่ามีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .352 – .651 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .846

8. แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง จำนวน 20 ข้อ และผลการวิเคราะห์คุณภาพพบว่ามีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .261 – .640 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .876

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบวัดจิตสาธารณะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. โรงเรียน

☐ มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

☐ มศว ปทุมวัน

2. ระดับการศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3)

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีจำนวน 45 ข้อ
2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
3. ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นนานๆ ครั้ง
ไม่เป็น	หมายถึง	นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

จิตสาธารณะ	ข้อความ / คำถาม	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. <u>การใช้</u> - การดูแลรักษา	หลังจากเลิกเรียนวิชาพลศึกษา ข้าพเจ้าจะเก็บอุปกรณ์กีฬาของ โรงเรียนเข้าที่				
- ลักษณะของการใช้	เมื่อข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือ เก้าอี้ในห้องเรียนเพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้วข้าพเจ้าจะ จัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม				

จิตสาธารณะ	ข้อความ / คำถาม	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
2. การถือป็นหน้าที่	- ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด				
	- รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม				
3. การเคารพสิทธิ	- ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง				
	- เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เป็นประจำ	4	1
บ่อยครั้ง	3	2
นานๆ ครั้ง	2	3
ไม่เคย	1	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (ด้านละ 15 ข้อ คะแนนระหว่าง 15 ถึง 60 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยรายข้อ	คะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับ	การแปลความหมาย
52.50 – 60.00	157.50 – 180.00	นักเรียนมีจิตสาธารณะสูง
37.50 – 52.49	112.50 – 157.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะค่อนข้างสูง
22.50 – 37.49	67.50 – 112.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะค่อนข้างต่ำ
15.00 – 22.49	45.00 – 67.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะต่ำ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และใช้เหตุผลอย่างไรในการตัดสินใจ คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เนื่องจากเป็นเพียงความรู้สึกส่วนตัวและการปฏิบัติตนของนักเรียนซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขอให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกและการปฏิบัติตนตามที่เป็นจริงมากที่สุด โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค หน้าที่คำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว

0. ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กรุงเทพฯ เมื่อมีการแจกเหรียญรางวัลจะมีการเปิดเพลงชาติของประเทศที่ได้รับเหรียญทอง ซึ่งในการแข่งขันครั้งนั้นประเทศไทยไม่ได้รับเหรียญรางวัล ถ้านักเรียนอยู่ในพิธีนั้นจะอย่างไร ?
- ก. นั่งเฉยๆ เพราะไม่ใช่ชาติของเรา (1)
- ข. ยืนตรงเคารพธงชาติของชาติที่ได้รับรางวัล (3)
- ค. ลูกขึ้นยืนตรงถ้าเห็นคนอื่นรอบข้างลุกขึ้นยืน (2)
00. ในการไปทำกิจกรรมทางศาสนาที่วัด เมื่อไปถึงวัดเราต้องกราบ 3 ครั้ง เพราะอะไร ?
- ก. คนที่ไปวัดก็กราบพระ 3 ครั้งทั้งนั้น (2)
- ข. เพื่อแสดงการเคารพพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ (3)
- ค. เก่งว่าคนอื่นจะตำหนิว่าไม่รู้จักรมารยาทของชาวพุทธ (1)

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเลือกตอบข้อความที่มีลักษณะแสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม

สูง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ต่ำ	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 20 ข้อ คะแนนระหว่าง 20 ถึง 60 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 47.00 – 60.00	หมายถึง	นักเรียนมีเหตุผลจริยธรรมอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 33.00 – 46.99	หมายถึง	นักเรียนมีเหตุผลจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 20.00 – 32.99	หมายถึง	นักเรียนมีเหตุผลจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 18 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้คะแนนดี.....				
00	ข้าพเจ้าจะแบ่งเวลาสำหรับการบ้านหรือทบทวนบทเรียน เพื่อความเข้าใจในบทเรียน.....				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
จริงที่สุด	4	1
ค่อนข้างจริง	3	2
ค่อนข้างไม่จริง	2	3
ไม่จริง	1	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 18 ข้อ คะแนนระหว่าง 18 ถึง 72 คะแนน)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 63.00 – 72.00 หมายถึง นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 45.00 – 62.99 หมายถึง นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตค่อนข้างสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 27.00 – 44.99 หมายถึง นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตค่อนข้างต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 18.00 – 26.99 หมายถึง นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 22 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตนเองมีความเชื่อเช่นนั้นมากน้อยเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับความคิดเห็นดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นมาก
เป็นบางครั้ง	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่เชื่อข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	เป็นบางครั้ง	ไม่จริง
0	การทำงานจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวของข้าพเจ้า				
00	การเรียนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวข้าพเจ้าเอง.....				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	4	1
มาก	3	2
เป็นบางครั้ง	2	3
ไม่จริง	1	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 22 ข้อ คะแนนระหว่าง 22 ถึง 88 คะแนน)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 77.00 – 88.00 หมายถึง นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 55.00 – 76.99 หมายถึง นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนค่อนข้างสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 33.00 – 54.99 หมายถึง นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนค่อนข้างต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 22.00 – 32.99 หมายถึง นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 16 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆ ให้สำเร็จ...				
00	ข้าพเจ้าอยากหาอย่างเพื่อนที่มูมานะเรียนหรือทำงานจนสำเร็จ				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
จริงที่สุด	4	1
ค่อนข้างจริง	3	2
ค่อนข้างไม่จริง	2	3
ไม่จริง	1	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 16 ข้อ คะแนนระหว่าง 16 ถึง 64 คะแนน)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 56.00 – 64.00	หมายถึง	นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 40.00 – 55.99	หมายถึง	นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 24.00 – 39.99	หมายถึง	นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 16.00 – 23.99	หมายถึง	นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 28 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสถานการณ์เรื่องราวต่างๆ ว่านักเรียนมีความรู้สึกหรือมีการปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อพบเหตุการณ์นั้นๆ บางสถานการณ์อาจมิได้เกิดกับตัวนักเรียนจริงก็ให้สมมติว่าถ้าเกิดสถานการณ์เช่นนั้น นักเรียนจะมีความรู้สึกหรือจะปฏิบัติตนต่อสถานการณ์นั้นๆ อย่างไร คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เนื่องจากเป็นเพียงความรู้สึกส่วนตัวและการปฏิบัติตนของนักเรียนซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขอให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกและการปฏิบัติตนตามที่เป็นจริงมากที่สุด
2. ในแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากข้อ ก. ข. และ ค. แล้วทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษรนั้น

0. เมื่อมีผู้กล่าวว่า “ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่แสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติไทย เพราะฉะนั้นต้องอนุรักษ์ไว้โดยใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ?
- ถ้าเป็นทางการก็ควรใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง แต่ถ้าในชีวิตประจำวันคงไม่จำเป็นนัก (1)
 - ปัจจุบันภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นมาก ควรฝึกฝนโดยนำมาพูดในชีวิตประจำวัน แทนการใช้ภาษาไทย (0)
 - การใช้ภาษาไทยในปัจจุบันมีทั้งจุดดีที่แสดง พูดภาษาไทยปนอังกฤษ ควรรณรงค์การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง (2)
00. พลอยฟังรายการวิทยุได้ยินนักจัดรายการวิทยุใช้ศัพท์วัยรุ่นใหม่ๆ จึงนำมาพูดที่โรงเรียนให้เพื่อน ฟัง ถ้านักเรียนเป็นพลอยจะทำอย่างพลอยหรือไม่ ?
- ทำ เพราะเพื่อนๆ จะได้รู้ศัพท์ใหม่ๆ ไม่ตกยุค (0)
 - ไม่ทำ เพราะรู้สึกว่าการนำมาพูดจะเป็นการทำให้การใช้ภาษาไทยที่ผิดๆ แพร่หลายออกไป (1)
 - ไม่ทำ และจะแนะนำเพื่อนว่า การพูดออกสื่อ ไม่ควรใช้ภาษาไทยผิดๆ เพราะจะทำให้เยาวชนเลียนแบบได้ (2)

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเลือกตอบข้อความที่มีลักษณะแสดงออกถึงการมีค่านิยมความเป็นไทย

สูง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	1	คะแนน
ต่ำหรือไม่มีเลย	ให้คะแนน	0	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 28 ข้อ คะแนนระหว่าง 0 ถึง 56 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 42.00 – 56.00 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมความเป็นไทยในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 14.00 – 41.99 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมความเป็นไทยในระดับ
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 00.00 – 13.99 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมความเป็นไทยในระดับต่ำ

ฉบับที่ 7 แบบทดสอบความสามารถทางสมอง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน 9 ตอน รวมทั้งหมด 58 ข้อ
ดังนี้

- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 อนุกรมธรรมดา
 - ตอนที่ 2 อนุกรมหลายชั้น
 - ตอนที่ 3 อนุกรมเมตริกซ์
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านภาษา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 4 คำตรงข้าม
 - ตอนที่ 5 ศัพท์สัมพันธ์
 - ตอนที่ 6 ความเข้าใจภาษา
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 7 อุปมาอุปไมยภาษา
 - ตอนที่ 8 สรุปความ
 - ตอนที่ 9 หาตัวร่วม

2. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก คือ ก ข ค ง จ นักเรียน
จะต้องหาตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรข้อที่ถูกต้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน

ตอนที่ 1 อนุกรมธรรมดา

คำชี้แจง พิจารณาชุดของตัวเลขที่เรียงกันว่าอยู่ในระบบใด และหาตัวเลขใน ?

(0) 21 26 24 29 27 ? 30

ก. 23

ข. 29

ค. 30

ง. 32

จ. 34

จากตัวอย่างข้อ (0) ระบบคือ +5, -2 ตัวเลขใน ? คือ 32 ดังนั้นตัวเลือก ง. จึงถูกต้อง

ตอนที่ 2 อนุกรมหลายชั้น

คำชี้แจง กำหนดอนุกรมมาให้ 2 อนุกรม โดยที่ทั้งสองอนุกรมไม่มีความสัมพันธ์กันเลย จะมีอนุกรมหนึ่งถูกอีกอนุกรมหนึ่งผิด ถ้าอนุกรมทั้งสองถูกต้องแล้ว จะมีผลรวมเท่ากับตัวเลขที่กำหนดให้ ให้พิจารณาว่าที่ผิดนั้นเป็นตำแหน่งอะไรจาก ก-จ

(00)

	ก	ข	ค	ง	จ
อนุกรมหนึ่ง	0	3	5	7	9
อนุกรมสอง	1	4	7	10	13
					60

จากตัวอย่างข้อ (00) อนุกรมหนึ่งผิด ตัวเลข 0 ต้องเป็น 1 เพราะค่าที่เพิ่มขึ้นจะต้อง +2 ส่วนอนุกรมสองค่าจะเพิ่มขึ้น +3 จึงจะทำให้ผลรวมทั้งสองอนุกรมเท่ากับ 60 ดังนั้นตัวเลือก ก. จึงถูกต้อง

ตอนที่ 3 อนุกรมเมตริกซ์

คำชี้แจง พิจารณาว่าตัวเลขในตารางเกี่ยวข้องกันอย่างไร แล้วหาค่าที่อยู่ใน ?

(000)

5	7	-
-	8	10
7	?	11

ก. 7

ข. 8

ค. 9

ง. 10

จ. 11

จากตัวอย่างข้อ (000) ตัวเลขคอลัมน์ที่ 2 เพิ่มขึ้นจากคอลัมน์ที่ 1 + 2 คอลัมน์ที่ 3 เพิ่มขึ้นจากคอลัมน์ที่ 2 + 2 หรือจากแถวที่ 2 เพิ่มขึ้นจากแถวที่ 1 + 1 แถวที่ 3 เพิ่มขึ้นจากแถวที่ 2 + 1 ดังนั้นตัวเลขใน ? จึงคือ 9 ดังนั้นตัวเลือก ค. จึงถูกต้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านภาษา
ตอนที่ 4 คำตรงข้าม

คำชี้แจง พิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้มีความหมายตรงข้ามกับคำใด

(0) เพื่อนๆ เขา ไว้ใจฉัน เลยให้ฉันเป็นคนจัดการเรื่องเงินของห้อง

คำที่ขีดเส้นใต้ตรงข้ามกับคำใด ?

- ก. จับผิด
- ข. ระวัง
- ค. หนักใจ
- ง. แคลงใจ
- จ. ทะล่ำใจ

จากตัวอย่างข้อ (0) คำว่า ไว้ใจ ตรงข้ามกับ ระวัง ดังนั้นตัวเลือก ข. จึงถูกต้อง

ตอนที่ 5 ศัพท์สัมพันธ์

คำชี้แจง พิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้มีความสัมพันธ์กับคำใด

(00) ฟัน เกี่ยวข้องกับคำใด ?

- ก. ลิ้น
- ข. กิน
- ค. พุด
- ง. กลืน
- จ. เคี้ยว

จากตัวอย่างข้อ (00) ฟัน เกี่ยวข้องกับเคี้ยวมากที่สุด ดังนั้นตัวเลือก จ. จึงถูกต้อง

ตอนที่ 6 ความเข้าใจภาษา

คำชี้แจง อ่านข้อความหรือบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

(000) “แต่ครั้นสิ้นบุญพ่อแม่เสียแล้ว เจ้าหล่อนก็อยู่แต่ลำพังคนเดียวกำลังสาวมิได้จึงต้อง
โมเมอยู่กับนายโมราเสมียนในกระทรวงพระคลัง แต่ยี่ได้สามีก็ยิ่งรู้สึกเดือดร้อน
หนักขึ้น”

จากข้อความ “โมเม” ในที่นี้หมายถึงข้อใด ?

- ก. จำใจ
- ข. ตกลง
- ค. ปลงใจ
- ง. ยินยอม
- จ. สมยอม

จากตัวอย่างข้อ (000) “โมเม” ในที่นี้หมายถึง จำใจ ดังนั้น ตัวเลือก ก. จึงถูกต้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล

ตอนที่ 7 อุปมาอุปไมยภาษา

คำชี้แจง พิจารณาคำที่กำหนดให้คู่แรกนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วหาคำที่มีความสัมพันธ์
กันเหมือนกับความสัมพันธ์ของคำคู่แรก

(0) เรือยนต์ : หางเสือ → ? : ?

- ก. รถไฟ : ราง
- ข. รถยนต์ : ล้อ
- ค. จรวด : สถานี
- ง. เครื่องบิน : ปีก
- จ. บอลลูน : ความร้อน

จากตัวอย่างข้อ (0) เรือยนต์จะต้องมีหางเสือเป็นตัวบังคับทิศทาง ดังนั้นคำตอบที่ถูกต้องคือ ง.

เพราะเครื่องบินมีปีกเป็นตัวบังคับทิศทาง

(00) สูง : เตี้ย → ผอม : ?

- ก. อวบ
- ข. อ้วน
- ค. ลำสัน
- ง. สั้นทัด
- จ. สมบูรณ์

จากตัวอย่างข้อ (00) สูงจะตรงข้ามกับเตี้ย ดังนั้นคำตอบที่ถูกต้องคือ ข. เพราะผอมต้องตรงข้าม
กับอ้วน

ตอนที่ 8 สรุปความ

คำชี้แจง อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาลงสรุปข้อความนั้น

(000) เซนอายุมากกว่าบอยแต่น้อยกว่าโดม นุชและบุ่มมีอายุน้อยกว่าเซน แต่บุ่มมีอายุมากกว่าบอย และบุ่มมีอายุน้อยกว่านุช

- ก. บุ่มมีอายุน้อยที่สุด
- ข. โดมมีอายุมากที่สุด
- ค. บอยมีอายุมากกว่าบุ่ม
- ง. นุชมีอายุอยู่ระหว่างเซนกับบอย
- จ. เซนมีอายุอยู่ระหว่างบอยกับนุช

จากตัวอย่างข้อ (000) เรียงอายุจากน้อยไปมากได้ คือ บอย บุ่ม นุช เซน และโดม ดังนั้น ตัวเลือก ข.

ตอนที่ 9 หาตัวร่วม

คำชี้แจง พิจารณาว่าชุดของคำที่กำหนดให้ นั้น มีอะไรเป็นตัวร่วมกัน

(0000) วิทย์ ไทรทัศน์ ไทรศัพท

- ก. สี
- ข. สาย
- ค. แสง
- ง. เสียง
- จ. สัญญาณ

จากตัวอย่างข้อ (0000) มีเสียงเป็นตัวร่วมกัน ดังนั้น ตัวเลือก ง. จึงถูกต้อง

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนมีวิธีการตรวจโดยข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 58 ข้อ คะแนนเต็ม 58 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	48.00 – 58.00	หมายถึง	มีระดับสติปัญญาสูง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	36.00 – 47.99	หมายถึง	มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	24.00 – 35.99	หมายถึง	มีระดับสติปัญญาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	12.00 – 23.99	หมายถึง	มีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 11.99	หมายถึง	มีระดับสติปัญญาต่ำ

ฉบับที่ 8 แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 14 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง	นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้าชอบเล่าประสบการณ์ชีวิตของตนเองและบุคคลที่				
	ข้าพเจ้ารู้จักให้ผู้อื่นฟัง				
00	ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะได้พบเห็นการดำเนินชีวิต				
	ของบุคคลในสังคมที่มีความเป็นอยู่แตกต่างกันออกไป				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
จริงที่สุด	4	1
ค่อนข้างจริง	3	2
ค่อนข้างไม่จริง	2	3
ไม่จริง	1	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 14 ข้อ คะแนนระหว่าง 14 ถึง 56 คะแนน)

- ค่าคะแนนเฉลี่ย 49.00 – 56.00 หมายถึง นักเรียนมีประสบการณ์ทางสังคมสูง
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 35.00 – 48.99 หมายถึง นักเรียนมีประสบการณ์ทางสังคมค่อนข้างสูง
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 21.00 – 34.99 หมายถึง นักเรียนมีประสบการณ์ทางสังคมค่อนข้างต่ำ
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 14.00 – 20.99 หมายถึง นักเรียนมีประสบการณ์ทางสังคมต่ำ

ฉบับที่ 9 แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
 ค่อนข้างจริง หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
 ค่อนข้างไม่จริง หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
 ไม่จริง หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนตื่นตัวง่าย.....				
00	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสนใจอะไรไม่ได้นาน.....				

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางลบ
จริงที่สุด	1
ค่อนข้างจริง	2
ค่อนข้างไม่จริง	3
ไม่จริง	4

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (จำนวน 20 ข้อ คะแนนระหว่าง 20 ถึง 80 คะแนน)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 70.00 – 80.00 หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 50.00 – 69.99 หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตค่อนข้างสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 30.00 – 49.99 หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตค่อนข้างต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 20.00 – 29.99 หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตต่ำ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลยื่นต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนด้วยตนเอง เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้มีจำนวน 9 ฉบับ ผู้วิจัยจึงแบ่งการเก็บเป็น 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดจิตสภาวะแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายในตน และแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต ให้นักเรียนทำการตอบ ส่วนครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความสามารถทางสมอง แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม และแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย โดยผู้วิจัยให้นักเรียนใส่เลขที่ของตัวเองไว้ที่มุมบนขวามือของกระดาษคำตอบแล้วให้นักเรียนทำการตอบ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บแต่ละครั้งประมาณ 1 ชั่วโมง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างต้นเดือนกรกฎาคม 2551 ถึงต้นเดือนสิงหาคม 2551 และเพื่อให้ได้ข้อมูลตามความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างด้วยความเป็นกันเอง และพยายามโน้มน้าวให้นักเรียนตอบแบบวัดด้วยความตั้งใจ โดยตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และรับประกันว่าจะรักษาความเป็นส่วนตัวของนักเรียน และไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนในวิชานั้น

3.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และอธิบายวิธีการตอบเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันก่อนลงมือตอบ

3.3 ในขณะที่นักเรียนตอบ ผู้วิจัยคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำมาพิจารณาพร้อมกับคำตอบของนักเรียน

4. นำแบบวัด แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ที่ได้จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 มาตรวจสอบว่านักเรียนแต่ละคนทำครบทั้งสองครั้งหรือไม่ โดยการเรียงเลขที่ของนักเรียนในกระดาษคำตอบ ถ้าไม่ครบคัดออก เสร็จแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์และร่องรอยความตั้งใจในการตอบ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจากนักเรียน 405 คน ได้แบบสอบถามฉบับที่ตอบสมบูรณ์ จำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.53 แล้วทำการตรวจให้คะแนน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนแบบวัด แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ตั้งไว้
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน
3. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะกับจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน
4. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR)
 - 4.1 หาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ
 - 4.2 หาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะพร้อมทั้งหาค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) และจัดลำดับน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน
5. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR)
 - 5.1 หาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะรายด้าน
 - 5.2 หาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านพร้อมทั้งหาค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) และจัดลำดับน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน
6. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.1 สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่ง ($\alpha = .05$) โดยใช้สูตร (มยุรี ศรีชัย. 2538 : 105)

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนสมาชิกทั้งหมดของประชากร
	K	แทน	จำนวนชั้นที่ประชากรถูกแบ่งออก
	N_g	แทน	จำนวนสมาชิกจากประชากรในชั้น g
		แทน	ค่าความแปรปรวนของประชากรชั้น g
	W_g	แทน	จำนวนสมาชิกแต่ละชั้นส่วนประชากรทั้งหมด
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า

1.2 คำนวณหาจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น โดยใช้สูตร (มยุรี ศรีชัย. 2538 : 112 อ้างอิงจาก Cochran, 1953 : 73 ; citing Tschuprow. 1923 and Neyman. 1934)

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	n_g	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างชั้นที่ g
	N_g	แทน	ขนาดของประชากรชั้นที่ g
		แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรชั้นที่ g

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – S)

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพื้นิจ (Face validity) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547 : 179)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมทั้งฉบับ (tem-total Correlation) โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547 : 165-166)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[(N \sum X^2) - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} แทน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนของข้อคำถาม (Item)

Y แทน คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทุกข้อ (Total)

3.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนของข้อถามแต่ละข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ คำนวณโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) สูตร KR-20 (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2547 : 217-218)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกของแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิด
	s_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบทดสอบ

3.5 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2547 : 242)

$$SE_M = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ	SE_M	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
	S_x	แทน	คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3.6 สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation ; CV.) โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546 : 130)

$$CV. = \frac{S.D.}{\bar{X}} \times 100$$

เมื่อ	CV.	แทน	สัมประสิทธิ์การกระจาย
	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.1 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (Multi variate Multiple Regression Analysis : MMR) (บุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 24-25)

$$\Lambda = \frac{|\hat{\Sigma}|}{\hat{\Sigma}_0}$$

เมื่อ	Λ	แทน	เกณฑ์อัตราส่วนไคลลิฮูด (Wilks' Lambda)
	$\hat{\Sigma}_0$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ
	$\hat{\Sigma}$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานแย้ง

4.2 สถิติเอฟของราอ์ (Rao's F statistics) (บุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 24)

$$F = \frac{1 - \Lambda^{1/s}}{\Lambda^{1/s}} \cdot \frac{ms + 1 - qp/2}{qp}$$

เมื่อ	s	แทน	$\sqrt{(p^2q^2 - 4)/(p^2 + q^2 - 5^2)}$
	m	แทน	$ ne - (p + 1 - q)/2 $
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	ne	แทน	องศาความเป็นอิสระของค่าผิดพลาด

4.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547 : 204)

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[(N\sum X^2) - (\sum X)^2][(N\sum Y^2) - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละตัว

4.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตร

t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 317)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติจากการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4.5 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur.

1973 : 136-137)

$$R_{y.1, 2, 3...k} = \sqrt{\beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \dots + \beta_k r_{yk}}$$

เมื่อ	$R_{y.1, 2, 3...k}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k กับตัวแปรตาม (y)
	$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	$r_{y1}, r_{y2}, \dots, r_{yk}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k กับตัวแปรตาม (y)

4.6 ทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร F-test (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 63)

$$F = \frac{R^2/k}{(1-R^2)/(N-k-1)} \quad df_1 = k, \quad df_2 = N-k-1$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
	R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	df_1	แทน	k
	df_2	แทน	N-k-1

4.7 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) โดยใช้สูตร

4.7.1 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 61)

$$b_i = \beta_i \frac{S_y}{S_i}$$

เมื่อ	b_i	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปคะแนนดิบ
	β_i	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	S_i	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจาก ตัวแปรอิสระตัวที่ i
	S_y	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม

4.7.2 หาค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta-Weight) ในรูปคะแนนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 119)

$$\beta_j = b_j \frac{S_j}{S_y}$$

เมื่อ	β_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปคะแนนมาตรฐาน
-------	-----------	-----	--

b_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปคะแนนดิบ
S_y	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม
S_j	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจาก ตัวแปรอิสระตัวที่ j

4.5.3 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta-Weight) โดยใช้
สูตร t-test (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 119)

$$t_i = \frac{b_i}{SE_{b_i}}, \quad df = N - k - 1$$

เมื่อ	t_i	แทน	ค่าการแจกแจงแบบทีของค่าน้ำหนักความสำคัญที่ i
	b_i	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปคะแนนดิบ
	SE_{b_i}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักของ ความสำคัญ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

k	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด/แบบสอบถาม
X_k	แทน	คะแนนสูงสุดต่อข้อของแบบสอบถาม
X_1	แทน	เหตุผลเชิงจริยธรรม
X_2	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคต
X_3	แทน	ความเชื่ออำนาจในตน
X_4	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_5	แทน	ค่านิยมความเป็นไทย
X_6	แทน	สติปัญญา
X_7	แทน	ประสบการณ์ทางสังคม
X_8	แทน	สุขภาพจิต
Y	แทน	จิตสาธารณะโดยรวม
Y_1	แทน	จิตสาธารณะด้านการใช้
Y_2	แทน	จิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่
Y_3	แทน	จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ
M	แทน	ค่าเฉลี่ยของแบบวัด/แบบสอบถาม
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัด/แบบสอบถาม
C.V.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของตัวแปรแต่ละด้าน
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นแบบวัด/แบบสอบถาม

r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta-Weight)
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
df_{reg}	แทน	ชั้นความเป็นอิสระของการถดถอย
df_{res}	แทน	ชั้นความเป็นอิสระของความคลาดเคลื่อน
MS_{reg}	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของการถดถอย
MS_{res}	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2_{adj}	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R^2)
Λ	แทน	ค่าวิลคส์แลมบ์ดา (Wilks' Lambda)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient : r_{xy}) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน
3. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR)
 - 3.1 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ

3.2 คำนำนั้หนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ พร้อมทั้งหาคำนำนั้หนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) และจัดลำดับนั้หนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน

4. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR)

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะรายด้าน

4.2 คำนำนั้หนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านพร้อมทั้งหาคำนำนั้หนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) และจัดลำดับนั้หนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบวัดจิตสาธารณะ แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย แบบทดสอบความสามารถทางสมอง แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_M) ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสภาวะรายด้าน

ตัวแปร	k	X_k	M	S	C.V.	r_{tt}	SE_M	แปล ความหมาย
เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1)	20	60	49.86	6.385	12.81	.848	.32	สูง
ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2)	18	72	53.39	8.011	15.00	.892	.40	ค่อนข้างสูง
ความเชื่ออำนาจในตน (X_3)	22	88	64.66	9.150	14.15	.831	.46	ค่อนข้างสูง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4)	16	64	45.37	7.185	15.84	.881	.36	ค่อนข้างสูง
ค่านิยมความเป็นไทย (X_5)	28	56	37.69	9.283	24.63	.886	.47	ปานกลาง
สติปัญญา (X_6)	58	58	38.32	9.760	25.47	.896	.49	ค่อนข้างสูง
ประสบการณ์ทางสังคม (X_7)	14	56	39.86	5.393	13.53	.846	.27	ค่อนข้างสูง
สุขภาพจิต (X_8)	20	80	53.86	8.896	16.52	.876	.45	ค่อนข้างสูง
จิตสภาวะด้านการใช้ (Y_1)	15	60	49.33	5.626	11.40	.852	.28	ค่อนข้างสูง
จิตสภาวะด้านการถือเป็นที่ (Y_2)	15	60	49.16	5.918	12.04	.879	.30	ค่อนข้างสูง
จิตสภาวะด้านการเคารพสิทธิ (Y_3)	15	60	51.78	6.120	11.82	.891	.31	ค่อนข้างสูง
จิตสภาวะโดยรวม (Y)	45	180	150.27	15.363	10.22	.950	.77	ค่อนข้างสูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีเหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1) อยู่ในระดับสูง (49.86) ส่วนลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) ความเชื่ออำนาจในตน (X_3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4) สติปัญญา (X_6) ประสบการณ์ทางสังคม (X_7) และสุขภาพจิต (X_8) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (53.39, 64.66, 45.37, 38.32, 39.86 และ 53.86 ตามลำดับ) ส่วนค่านิยมความเป็นไทย (X_5) อยู่ในระดับปานกลาง (37.69) สำหรับจิตสภาวะ ได้แก่ จิตสภาวะด้านการใช้ (Y_1) จิตสภาวะด้านการถือเป็นที่ (Y_2) และจิตสภาวะด้านการเคารพสิทธิ (Y_3) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (49.33, 49.16 และ 51.78 ตามลำดับ) ส่วนจิตสภาวะโดยรวม (Y) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (150.27)

เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามแต่ละฉบับ พบว่า มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 5.393 – 15.363 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 10.22 – 25.47 มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .831 – .950 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอในการนำไปใช้ในการวิจัย และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดอยู่ระหว่าง .27 – .77

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient : r_{xy}) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ อันได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) ความเชื่ออำนาจในตน (X_3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4) ค่านิยมความเป็นไทย (X_5) สติปัญญา (X_6) ประสบการณ์ทางสังคม (X_7) และสุขภาพจิต (X_8) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	Y_1	Y_2	Y_3	Y
X_1	-	.445**	.416**	.353**	.556**	.190**	.380**	.178**	.316**	.291**	.382**	.380**
X_2		-	.378**	.579**	.313**	.091	.465**	.128**	.345**	.417**	.366**	.433**
X_3			-	.312**	.149**	.110**	.240**	.299**	.265**	.240**	.386**	.343**
X_4				-	.234**	.091	.555**	.014	.303**	.340**	.278**	.353**
X_5					-	.113*	.251**	.062	.330**	.292**	.259**	.337**
X_6						-	.092	.027	.132**	.138**	.205**	.183**
X_7							-	.057	.211**	.232**	.207**	.249**
X_8								-	.217**	.226**	.297**	.285**
Y_1									-	.728**	.556**	.868**
Y_2										-	.623**	.900**
Y_3											-	.842**
Y												-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า กลุ่มของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันดังนี้

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .110 - .579$) ยกเว้นตัวแปรค่านิยมความเป็นไทยกับสติปัญญา ($r = .113$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับสติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสุขภาพจิต ค่านิยมความเป็นไทยกับสุขภาพจิต สติปัญญากับประสบการณ์ทางสังคม สติปัญญากับสุขภาพจิต และประสบการณ์ทางสังคมกับสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .014 - .092$)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรจิตสาธารณะรายด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .556 – .728 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมมีค่าอยู่ระหว่าง .183 – .433 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะสูงสุดคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ($r = .433$) รองลงมาคือ เหตุผลเชิงจริยธรรม ($r = .380$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ สติปัญญา ($r = .183$) เมื่อพิจารณาจิตสาธารณะรายด้านปรากฏผลดังนี้

2.3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการใช้ มีค่าอยู่ระหว่าง .132 – .345 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ($r = .345$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ สติปัญญา ($r = .132$)

2.3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ มีค่าอยู่ระหว่าง .138 – .417 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ($r = .417$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ สติปัญญา ($r = .138$)

2.3.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ มีค่าอยู่ระหว่าง .205 – .386 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ความเชื่ออำนาจในตน ($r = .386$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ สติปัญญา ($r = .205$)

3. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR)

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์โดยใช้การถดถอยพหุคูณ ซึ่งหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ ค่ากำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติราวน์เอฟ (Rao's F) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ

ตัวแปรตาม	R	R ²	R ² _{adj}	df _{reg}	df _{res}	MS _{reg}	MS _{res}	F	p
จิตสาธารณะโดยรวม (Y)	.572	.327	.313	8	386	3798.278	162.191	23.419**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมมีค่าเท่ากับ .572 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 32.7% และมีค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ .313 ซึ่งสรุปได้ว่าตัวแปรในกลุ่มตัวแปรอิสระหรือปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้หาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า t-test และนำค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) มาจัดลำดับน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของแต่ละตัวแปร ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวม

ตัวแปร	β	ลำดับที่	b	SE _b	t	P
X ₁	.049	7	.119	.139	.854	.393
X ₂	.213	1	.409	.107	3.828**	.000
X ₃	.107	6	.180	.083	2.169*	.031
X ₄	.148	4	.316	.121	2.615**	.009
X ₅	.178	3	.295	.084	3.497**	.001
X ₆	.108	5	.169	.067	2.527*	.012
X ₇	-.043	8	-.122	.149	-.817	.415
X ₈	.203	2	.350	.076	4.590**	.000
R = .572 R ² = .327 R ² _{adj} = .313 F = 23.419**						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมมีค่าเท่ากับ .572 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 32.7% และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้ว มีค่าเท่ากับ .313 โดยค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X₂) สุขภาพจิต (X₈) ค่านิยมความเป็นไทย (X₅) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₄) ส่วนค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สติปัญญา (X₆) และความเชื่ออำนาจในตน (X₃) สำหรับปัจจัยจิตลักษณะด้านอื่นส่งผลต่อจิตสาธารณะอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR) ระหว่างปัจจัย จิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะ

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามทั้งสามด้านในตาราง 4 พบว่า จิตสาธารณะด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเลือกใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนาม (MMR) ด้วยวิธีการหาค่าพิลไลส์ (Pillais) โฮเทลลิง (Hotellings) ค่า Wilks' Lambda (Λ) เพื่อหาว่ากลุ่มตัวแปรอิสระกับกลุ่มตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยสถิติเอฟของราวว์ (Rao's F-statistics) เมื่อพบความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงทำการวิเคราะห์ต่อเนื่องด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยแยกวิเคราะห์ตัวแปรตามทีละด้านปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรพหุนามและตัวแปรเอกนาม

การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนาม							
Multivariate test of Significance (S = 3, M = 2, N = 191)							
ตัวสถิติ	ค่า	Approx.F	df _{hy}	df _{rr}	p		
Pillais	.421	7.870	24.00	1158.00	.000		
Hotellings	.594	9.469	24.00	1148.00	.000		
Wilks' Lambda (Λ)	.609	8.658	24.00	1114.32	.000		
การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนาม							
ตัวแปรตาม	R	R ²	R ² _{adj}	MS _{reg}	MS _{res}	F	p
จิตสาธารณะด้านการการใช้ (Y ₁)	.478	.229	.213	356.598	24.918	14.311**	.000
จิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ (Y ₂)	.504	.254	.239	438.756	26.652	16.463**	.000
จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ (Y ₃)	.540	.291	.277	537.619	27.090	19.845**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตามสามด้าน Wilks' Lambda (Λ) เท่ากับ .609 (Approx.F = 8.658) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากนั้นทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ พบว่าทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .478, .504 และ .540 ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้หาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยค่า t-test และนำค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) ของแต่ละตัวแปรมาจัดลำดับน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของแต่ละตัวแปร ดังแสดงในตาราง 8 – 10 ดังนี้

ตาราง 8 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการใช้

ตัวแปร	β	ลำดับที่	b	SE _b	t	P
X ₁	.017	7	.015	.055	.269	.788
X ₂	.142	4	.100	.042	2.385*	.018
X ₃	.079	5	.049	.033	1.496	.135
X ₄	.148	3	.116	.047	2.451*	.015
X ₅	.221	1	.134	.033	4.061**	.000
X ₆	.067	6	.039	.026	1.475	.141
X ₇	-.034	8	-.035	.058	-.603	.547
X ₈	.156	2	.097	.030	3.298**	.001
R = .478 R ² = .229 R ² _{adj} = .213 F = 14.311**						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการใช้ มีค่าเท่ากับ .478 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 22.90% และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้วมีค่าเท่ากับ .213 โดยค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ค่านิยมความเป็นไทย (X₅) และสุขภาพจิต (X₈) ส่วนค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₄) และลักษณะมุ่งอนาคต (X₂) สำหรับปัจจัยจิตลักษณะด้านอื่นส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการใช้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่

ตัวแปร	β	ลำดับที่	b	SE _b	t	P
X ₁	-.015	8	-.014	.056	-.242	.809
X ₂	.257	1	.190	.043	4.385**	.000
X ₃	.021	6	.013	.034	.399	.690
X ₄	.161	4	.133	.049	2.710**	.007
X ₅	.168	3	.107	.034	3.138**	.002
X ₆	.080	5	.049	.027	1.789	.074
X ₇	-.036	7	-.040	.060	-.651	.515
X ₈	.176	2	.117	.031	3.795**	.000
R = .504		R ² = .254	R ² _{adj} = .239		F = 16.463**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ มีค่าเท่ากับ .504 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 25.40% และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้วมีค่าเท่ากับ .239 โดยค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X₂) สุขภาพจิต (X₈) ค่านิยมความเป็นไทย (X₅) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₄) สำหรับปัจจัยจิตลักษณะด้านอื่นส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 คำนำน้หนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะรายด้านที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ
ด้านการเคารพสิทธิ

ตัวแปร	β	ลำดับที่	b	SE _b	t	P
X ₁	.123	5	.118	.057	2.073*	.039
X ₂	.156	3	.119	.044	2.729**	.007
X ₃	.177	2	.118	.034	3.476**	.001
X ₄	.089	6	.067	.049	1.360	.175
X ₅	.081	7	.053	.034	1.548	.123
X ₆	.131	4	.082	.027	2.993**	.003
X ₇	-.042	8	-.047	.061	-.774	.440
X ₈	.195	1	.134	.031	4.305**	.000
R = .540 R ² = .291 R ² _{adj} = .277 F = 19.845**						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ มีค่าเท่ากับ .540 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 29.10% และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้ว มีค่าเท่ากับ .277 โดยคำนำน้หนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ สุขภาพจิต (X₈) ความเชื่ออำนาจในตน (X₃) ลักษณะมุ่งอนาคต (X₂) และสติปัญญา (X₆) ส่วนคำนำน้หนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม (X₁) สำหรับปัจจัยจิตลักษณะด้านอื่นส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะอันประกอบด้วยเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความเป็นไทย สติปัญญา ประสพการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต กับตัวแปรตามคือจิตสาธารณะ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ พร้อมทั้งศึกษาคำแนะนำนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะดังกล่าวข้างต้นที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 405 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-stage Random Sampling)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบวัดจิตสาธารณะ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .852, .879 และ .891 ตามลำดับ จิตสาธารณะโดยรวมมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .950 ส่วนปัจจัยจิตลักษณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง แบบสอบถามวัดประสพการณ์ทางสังคม และแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .848, .892, .831, .881, .886, .896, .846 และ .876 ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำแบบวัด แบบทดสอบ และแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ แล้วทำการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยสถิติเอฟของราอ์ (Rao's F statistics) แล้วจึงทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอکانามของตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามรายด้าน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะมีค่าอยู่ระหว่าง .014 ถึง .579 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สูงสุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = .579$) ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ค่านิยมความเป็นไทยกับสติปัญญา ($r = .113$) ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสุขภาพจิต ($r = .014$) โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างจิตสาธารณะรายด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .556 – .728 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะโดยรวมมีค่าอยู่ระหว่าง .183 – .433 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (MR) ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะมีค่าเท่ากับ .572 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ 32.7% และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้วมีค่าเท่ากับ .313 โดยค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) สุขภาพจิต (X_8) ค่านิยมความเป็นไทย (X_5) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4) ส่วนค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สติปัญญา (X_6) และความเชื่ออำนาจในตน (X_3) สำหรับปัจจัยจิตลักษณะด้านอื่นส่งผลต่อจิตสาธารณะอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาจิตสาธารณะรายด้าน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตามสามด้าน Wilks' Lambda (Λ) เท่ากับ .609 และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้านกับจิตสาธารณะด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .478, .504 และ .540 ตามลำดับ ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการใช้ ได้แก่ ค่านิยมความเป็นไทยและสุขภาพจิต โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .221 และ .156 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคต ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .148 และ .142

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต สุขภาพจิต ค่านิยมความเป็นไทย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .257, .176, .168 และ .161 ตามลำดับ

ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ ได้แก่ สุขภาพจิต ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต และสติปัญญา โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .195, .177, .156 และ .131 ตามลำดับ ส่วนเหตุผลเชิงจริยธรรมส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .123

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามพหุนามพบว่ากลุ่มตัวแปรอิสระ ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความเป็นไทย สติปัญญา ประสพการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตามคือ จิตสาธารณะ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 แสดงว่าตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยมที่มีความเชื่อพื้นฐานว่า กระบวนการทางปัญญา มีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องคำนึงถึงตัวแปรภายในที่เป็นกระบวนการทางปัญญา (ประทีป จินฺงี, 2540) โดยตัวแปรภายในหรือตัวแปรจิตลักษณะในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแปรภายในหรือจิตลักษณะตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, (2544) แสดงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลระหว่างจิตลักษณะบางประการกับพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนาของคนดีและคนเก่ง ซึ่งจิตสาธารณะถือว่เป็นพฤติกรรมประเภทหนึ่งของการเป็นพลเมืองดี โดยลักษณะของนักเรียนที่มีจิตสาธารณะสูงคือ รู้จักดูแล เอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ที่พิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของสังคม และตระหนักในสิทธิของตนเอง ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น ดังนั้นการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมการทำดี คือ มีจิตสาธารณะสูงน่าจะเป็นผลโดยตรงจากปัจจัยภายในหรือจิตลักษณะ

2. จากผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน ตามสมมติฐานข้อที่ 3 - 5 พบผลที่สอดคล้องกันว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ทั้งนี้ตามแนวคิดของโคลเบอร์ก (อาร์บัทโนต์; และ เฟาส์. 2541 : 32-57) ที่เสนอว่า พฤติกรรมที่ถูกต้อนั้นเป็นพฤติกรรมที่ยึดหลักทั่วไปและหลักสากลทางด้านมนุษยชน เป็นค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ซึ่งสังคมและปัจเจกชนยอมรับผู้ให้เหตุผลทางจริยธรรมเชื่อว่าสมาชิกที่ดีของสังคม มีภาระที่จะต้องสนับสนุนสิทธิ์ของสมาชิกทั้งหมด และจะต้องประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉกาจ ช่วยโต และดวงเดือน พันธมนาวิน (2533 : 22-23) ที่กล่าวว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการทำงานที่ดีละเว้นชั่วและการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมของบุคคลเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่บุคคลยึดหลักการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แสดงว่าบุคคลนั้นมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงกว่าผู้ที่เห็นแก่พวกพ้องอย่างเดียว และสูงกว่าผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่สนใจประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวม

จากการศึกษายังพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการใช้ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ไรท์ (Wright. 1975 : 298) ได้อธิบายถึงลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่จะสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซกจินอร์และฮาละบี (Seginer and Halabi. 1991) ที่พบว่า การมุ่งอนาคตเป็นการทำนายอนาคต ประกอบด้วย การวางแผน ความปรารถนา ความหวัง และความกลัวที่เกี่ยวข้องกับความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ และสามารถทำนายล่วงหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออก ดังนั้นการที่นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตค่อนข้างสูงจึงส่งผลให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการที่จะรู้จักดูแล เอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มได้อย่างถูกต้องและถูกระเบียบ กฎเกณฑ์

ทั้งนี้จากการศึกษายังพบอีกว่า ความเชื่ออำนาจในตนส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตามแนวคิดของ รอตเตอร์ (Rotter. : 1966) ได้อธิบายลักษณะทั่วไปของความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ไว้ว่า ผู้ที่มีลักษณะความเชื่ออำนาจภายในตนสูง เป็นผู้ที่เชื่อว่าตนสามารถทำนายและควบคุมผลที่เกิดขึ้นกับตนได้มาก ฉะนั้นคนประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีกำลังที่จะริเริ่มการกระทำต่างๆ เพราะเชื่อว่าจะทำให้เกิดผลตามที่ตนต้องการได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร รักการ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะทางจิตของนิสิตและนิสิตอาสาศาสตร์โดยศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมการทำงานอาสาพัฒนา พบว่าความเชื่ออำนาจในตนจะทำให้คนมีพฤติกรรมไม่ชอบอยู่เฉยๆ ชอบกิจกรรมต่างๆ มีความอยากรู้อยากเห็น พยายามใส่ใจเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีความกระตือรือร้น มีลักษณะผู้นำ

มีวินัยแห่งตน และมีคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีสูง ดังนั้นการที่นักเรียนมีความเชื่ออำนาจในตนสูงจึงส่งผลให้นักเรียนมีจิตสำนึกดีก่อนที่จะกระทำการใดๆ โดยรู้จักควบคุมตนไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน และเปิดโอกาสให้คนอื่น ๆ ได้ใช้ของส่วนรวมด้วย

นอกจากนั้นจากการศึกษายังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะโดยรวมและด้านการถือป็นหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีแรงจูงใจเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์ (ถวิล ธาราโภชน. 2532 : 93-95) ที่ได้นำเสนอลำดับขั้นของความต้องการโดยมีความคิดพื้นฐานว่าความต้องการของคนไม่ใช่เป็นเรื่องเร่งด่วนเท่าเทียมกันหมด เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับการสนองตอบครบถ้วนแล้ว ความต้องการขั้นสูงคือความต้องการมีชื่อเสียง เกียรติยศ และความต้องการการเข้าใจตนเองจากทัศนะของมาสโลว์นี้สามารถอธิบายได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนนั้น มาจากการที่นักเรียนประพฤติตนให้ถูกต้องตามหน้าที่ที่ถูกกำหนด นักเรียนจึงพยายามแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ด้วยการใช้ของส่วนรวมอย่างเอาใจใส่ไม่ทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวม โดยพยายามไม่ให้ขัดต่อความรู้สึกของผู้อื่น หรือผิดต่อระเบียบสังคม

ทั้งนี้จากการศึกษายังพบว่า ค่านิยมความเป็นไทยส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการเคารพสิทธิส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการที่นักเรียนมีค่านิยมความเป็นไทยขึ้นอยู่กับ การปลูกฝังจากครอบครัว โรงเรียน และการส่งเสริมประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตของนักเรียนแต่ละคน และค่านิยมสามารถใช้เป็นมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการตัดสินใจหรือเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ หรือเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเรียนมีแบบแผนในการปฏิบัติตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัญญามล กระต่ายแก้ว (2550 : 108-109) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 1 พบว่า การได้รับการปลูกฝังความเป็นไทยในครอบครัว การได้รับการปลูกฝังความเป็นไทยในโรงเรียน ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้รับการปลูกฝังค่านิยมความเป็นไทยมาอย่างดีจากครอบครัว และโรงเรียนย่อมส่งผลให้นักเรียนพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมของคนดีมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้อย่างดีด้วย

สำหรับตัวแปรสติปัญญาส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สามารถอธิบายได้จาก ทฤษฎีของเพียเจท์ (อาร์บัทโนต์; และ เฟาส์. 2541 : 35-39) ที่อธิบายว่าสติปัญญาจะพัฒนาเป็นขั้นๆ ขึ้นของพัฒนาการมีขอบข่ายอยู่ที่ประเภทของการคิดและการเรียนรู้ที่

เกิดขึ้น ลำดับขั้นของพัฒนาการของเด็กจะเหมือนกันทุกคนในทุกวัฒนธรรม แม้ว่าอายุจะเข้าสู่ขั้นต่างๆ จะแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของเด็กแต่ละท้องถิ่น สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จะอยู่ระยะที่ 4 เรียกว่าระยะ The formal operational period (อายุประมาณ 12-15 ปี) โดยพัฒนาการด้านความคิดของนักเรียนสามารถที่จะสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วเก็บข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนั้น นักเรียนที่มีพัฒนาการในระยะนี้จะทำการเปรียบเทียบอย่างมีระบบ เพื่อกำหนดว่าสิ่งใดถูกต้อง สามารถให้เหตุผลได้ว่าอะไรไม่จริงหรืออะไรไม่มีตัวตน ดังนั้นการที่นักเรียนมีสติปัญญาค่อนข้างสูงจึงส่งผลให้นักเรียนมีความคิดที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง รู้จักเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อแบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

จากการศึกษาตัวแปรประสบการณ์ทางสังคมส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของ เฟียเจท์ (อ้างอิงจาก Selman and Byrne, 1974 ; Grain, 1980 ; Phillips, 1981) ที่เชื่อว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถเอาชนะการรู้คิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเรียนรู้ที่จะคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นคือประสบการณ์ทางสังคมที่เด็กได้รับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมและได้รับการตอบสนองหรือข้อมูลย้อนกลับจากสังคม ประสบการณ์ทางสังคมจะช่วยกล่อมเกลานำเด็กรู้จักคิดพิจารณาสถานการณ์ต่างๆ จากแง่มุมหรือสายตาของผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจิตสาธารณะเป็นลักษณะของกระบวนการคิดและการแสดงพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อส่วนรวม จึงทำให้การตัดสินใจหรือการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนเป็นไปได้หลายรูปแบบตามสถานการณ์ที่พบ ซึ่งนักเรียนรู้จักการตัดสินใจด้วยตนเองว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ มีความเป็นตัวของตัวเอง จึงทำให้ประสบการณ์ทางสังคมไม่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน

และผลการศึกษายังพบว่า สุขภาพจิตส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ วีระ ไชยศรีสุข (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดีไว้ว่าเป็นผู้ที่เต็มใจที่จะทำงานและรับผิดชอบต่ออย่างเหมาะสมกับบทบาท และเป็นผู้ที่สามารถตอบรับที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี จึงน่าจะมีจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี และยังเคารพสิทธิโดยการไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นใช้ของส่วนรวม

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต สุขภาพจิต ค่านิยมความเป็นไทย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นผู้ปกครอง อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับสุขภาพจิต การที่นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดีย่อมจะส่งผลให้นักเรียนมีความประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม มีจิตสาธารณะที่ดีด้วย

สำหรับอาจารย์อาจช่วยส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตโดยเป็นผู้ชี้แนะช่องทางให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายหาแนวทางเลือกสำหรับการดำรงชีวิตจริงๆ มิใช่เพ้อฝัน ควรตระหนักถึงความมีจิตสาธารณะอยู่เสมอ และส่งเสริมให้นักเรียนมีค่านิยมความเป็นไทยอยู่ในบทเรียนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น โดยอาจร่วมมือกับผู้ปกครองช่วยกันสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ และช่วยกันรักษาสีน้ำใจจิตสาธารณะที่ดีให้คงอยู่กับนักเรียนตลอดไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 หรือ 2 หรือในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 เนื่องจากตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ทำนายได้ค่อนข้างน้อย (32.7%) แสดงว่ายังมีตัวแปรปัจจัยอื่นๆ ที่น่าจะส่งผลต่อจิตสาธารณะ เช่น การควบคุมตน ทักษะคิด คุณธรรม เป็นต้น ดังนั้นจึงควรนำตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะอื่นมาศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ๋นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กนิษฐา นิทัศน์พัฒนา และคณะ. (2541). จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กมลรัตน์ ทองสว่าง. (2546). ปัจจัยทางชีวสังคม และจิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). จอมปราชญ์นักการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชัดเชดมีเดีย.
- โกศล มีคุณ. (2524). การวิจัยเชิงทดลองฝึกอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และทักษะการสวมบทบาทของนักเรียนประถมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งามตา วานิชานนท์ และคณะ. (2529). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านการหยั่งลึกทางสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526-2531 ฉบับอภินันทนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : เยาวชนไทยกับการมุ่งอนาคต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จักรวาล ภูวนันท์. (2537). ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์ทัศน์ เพ็ญธิสาร. (2529). ธรรมเนียมไทย เล่ม 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

จารุณี นุ่มพูล. (2547). ผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของ
วัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน. สารนิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จินตนา บิลมาศ และคณะ. (2529). คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. รายงานการวิจัย.
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

จิราภรณ์ เอมเยี่ยม. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉกาจ ช้วยโต และดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2533). ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับการบวชใน
พุทธศาสนาของชาวไทยในภาคใต้. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 43. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชาย โพธิ์ดิดา และคณะ. (2540). รายงานการวิจัยพื้นฐานการศึกษา สภาพเศรษฐกิจสังคมและ
วัฒนธรรม ของชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนการนำกิจกรรมควบคุมโรคติดต่อของ
ชุมชน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

ณัฐวรรณ ลีตะโกคา. (2544). สุขภาพจิตของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนนพรัตนพาราม
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน แซ่ตั้ง. (2532). อิทธิพลของการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัลต่อความเชื่ออำนาจใน
ตนเองของเด็กก่อนวัยรุ่น. ปรินิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงาน
การวิจัย ฉบับที่ 21 ของสถานันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรม และจิตวิทยาภาษา.
กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

_____. (2544). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โครงการ
ส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ถวิล ธาราโกชน. (2532). จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้ง เฮาส์.

ทิตินา แชนมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : บริษัท เมธีทิปส์ จำกัด.

เทิดทูน สุจารี. (2544). เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองพอก สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธรรมนันท์กา แจ้งสว่าง. (2547). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติ
กับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธารินี ไชยมาตย์. (2546). การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นภเกตุ สุขสมเพียร. (2539). ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและพฤติกรรมการทำงาน
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นฤทัย ดาวเรือง. (2546). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์กับพฤติกรรมวัฒนธรรม
ด้านคตินิยมของวัยรุ่น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นันทวัฒน์ ชุนชี. (2546). การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิลุบล ฐักุณ. (2539). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจในตนเองกับพฤติกรรมการ
ทำงานของพนักงานสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดขอนแก่น. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2547). การวัดประเมินการเรียนรู้ (การวัดประเมินแนวใหม่).
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารประกอบการเรียน.

บุญทัน ภูบาล. (2549). การใช้วิถีทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). **การเสริมสร้างจิตลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทีป จินนี. (2540). **การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารประกอบการสอน.
- ประพัฒน์ ตีรณรงค์. (2525). **อุดมการณ์นิยมไทย**. กรุงเทพฯ : อิมเมจมีเดีย.
- ปอแก้ว ศิริจันทร์. (2546). **ผลของการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2535). **การวิจัยข้อมูลระดับมัลติแวลูเอทในทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฝน แสงสิงแก้ว. (2522). **เรื่องของสุขภาพจิต**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- พรจิรา วงศ์ชนะภัย. (2545). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเสรีไทย กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพรม พรคพวก. (2550). **ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณี ชูชัย เจนจิต. (2522). **จิตวิทยาการสอน**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2541). **ข้าราชการไทย “ความสำนึกและอุดมการณ์”**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. (2547). **การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เพ็ญญา พุ่มหมี. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจวร. (2543). **สำนักไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดียนตุล.
- ไพโรจน์ โตเทศ. (มีนาคม, 2531). “อนาคตกลุ่มประสบการณ์ที่ควรมีในหลักสูตรประถมศึกษา,” **วารสารการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. (6) ; 18–21.
- ภณญามล กระต่ายแก้ว (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี ศรีชัย. (2538). **เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พรินติ้ง.
- มัลลิกา มัติโก. (2541). **จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล**. ปรินญานิพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล (ศาลายา). ถ่ายเอกสาร.
- มุกิตา หวังคิด. (2547). **การฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุทธนา วรณปิติกุล (2542). **สำนักพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- รัตนา ศิริพานิช. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2541). **เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ละอองทิพย์ พลานุกาพ. (2532). **สุขภาพจิตกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. (2547). รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว. ใน **เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในวันสถาปนาสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ครบรอบ 49 ปี**. หน้า 1-3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วณิชชา ฤกษ์ศิริ. (2540). **ผลการใช้ตัวแบบในนิทานที่มีต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจภายใน** **ตนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรางคณา แสงวิภาค. (2542). **การศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดชัยภูมิ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรลักษณ์ ลิ้มทองสกุล. (2545). **การศึกษาความสัมพันธ์แบบคาโนนิคอลระหว่างความสามารถทางสมองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิเชียร รักการ. (2522). **การวิจัยเปรียบเทียบลักษณะทางจิตของนิสิตและนิสิตอาสาสมัคร : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิภาดา เกิดพิทักษ์. (2539). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

วิรัตน์ คำศรีจันทร์. (2544). **จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วีระ ไชยศรีสุข. (2539). **สุขภาพจิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี จำกัด.

วีระ อำพันสุข. (2526). **ความเป็นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศักดิ์ชัย จันทะแสง. (2550). การศึกษาปัจจัยด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทิว. (2532). ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริอร นพกิจ. (2545). เอกลักษณ์แห่งตน การอบรมเลี้ยงดู และจิตลักษณะบางประการของนักเรียนที่มีพฤติกรรมปกติและนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษา พาหะมาก. (2532). พัฒนาการทางสติปัญญาและการปรับตัวของนักเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถิต วงษ์สุวรรณ. (2540). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : บารุงสาส์น.
- สมดุล ชาญนวงศ์. (2533). การศึกษาคุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2542, มิถุนายน-ตุลาคม). ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่. สี่มาจารย์. 13(27) : 15-16.
- สมพร เทพสิทธิ์. (2525). เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : อิมเมจมีเดีย.
- สร้อยหาวัย พัดเงิน. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เขต 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2541). ค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย. กองวิจัยและวางแผนงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2542). **วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤตเพื่อฟื้นฟูชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สื่อพลัง. (2542, สิงหาคม). “จิตสำนึกสาธารณะ เส้นทางสู่ประชาสังคม”. **วารสารสื่อพลัง**. 7(3) : 3-19

สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร. (2547). **การศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น**.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนทร บุญปรีดา. (2546). **ผลการฝึกการควบคุมตน การมุ่งอนาคตและงานจราจร ที่มีต่อจิตลักษณะและความรู้ในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพงษ์ ชูเดช. (2534). **ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพล พยอมแย้ม. (2541). **พื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการศึกษา**. นครปฐม : โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุรียา เหมตะศิลป์. (2521). **ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม ระดับสติปัญญา และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นตอนต้น**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวรรณี ทองรัมย์กุล. (2539). **การส่งเสริมประสบการณ์ทางสังคมจากครอบครัวและลักษณะทางชีวสังคมที่มีผลต่อความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมของเด็กก่อนวัยรุ่น (10-12 ปี)**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อนิสรา จรัสศรี. (2541). **ลักษณะทางพุทธและพฤติกรรมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการพยาบาล ผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข**. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อภิสิทธิ์ อ่างวรารังกูร. (2542). “เกริ่นนำ.” **วารสารคำคุณ**. 9 : 3.

อาร์บัทโนต์, แจ็ก เบรเดน และ ฟาส์, เดวิด. (2541). **การฝึกเหตุผลเชิงจริยธรรม : ทฤษฎีและการปฏิบัติ** = Teaching Moral Reasoning : Theory and Practice. แปลโดย สุดใจ บุญอารีย์.

กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.

อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข. (2544). **ปัจจัยทางชีวสังคม ลักษณะทางพุทธและจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมประดิษฐ์เครื่องประดับ.**

วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

อุษา ธนาบุญฤทธิ์. (2544). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุษา หัซชะวณิข. (2521). **ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม ความถนัดทางภาษาและการควบคุมภายในภายนอก ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Expert Committee on Mental Health. (1951). **World Health Organization Technical Report Series. No.31.** Geneva : WHO.

Grain, W.G. (1980). **Theories of Development Concepts and Application.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc.

Jahoda M. (1958). **Currents Concepts of Positive Mental Health.** New York : Basic Books, Inc.

Kay, W. (1975). **Moral Education.** London : George Allen and Unwin Ltd.

Kerlinger, F.N. and Pedhazur, E.J. (1973). **Multiple Regression in Behavioral Research.** New York : Holt, Rinehart and Wenston Inc.

Kriegh, H.Z. and Perko, J.E. (1983). **Psychiatric and Mental Health Nursing.** 2nd ed. Virginia : Reston Publishing Co., Inc.

Mead, G.H. (1934). **Mind, Self and Society.** Chicago : University of Chicago Press.

Mischel, W. (1966). "Theory and Research on the Antecedents of Self-Imposed Delay of Reward," in B. A. Maher (ed.). **Progress in Experimental Personality Research.** V.3. pp.85-132. New York : Academic Press.

- Mischel, W. (1974). "Processes in Delay of Gratification," In L. Berkowitz (ed.) **Advances in Experimental Social Psychology**. Vol.7. pp.249-293. New York : Academic Press.
- Phillips, J.L. (1981). **Piaget's Theory : A Primer**. San Francisco : W.H. Freeman and Company.
- Rotter, Julian B. (1966). **Generalized Expectancies for Internal Versus External Control of Reinfo**. New York : McGraw Hill.
- Seginer, Rachel and Halabi, Hoda. (1991). "Cross-Cultural Variations of Adolescents' Future Orientation : The Case of Israeli Druze Versus Israeli Arab and Jewish Male," **Journal of Cross Cultural Psychology**. 22(2). pp. 224-237.
- Selman, R.L. (1980). **The Growth of Interpersonal Understanding : Developmental and Clinical Analysis**. New York : Academic Press.
- Selman, R.L. and Byrne, D.F. (1974). "A Structural-Developmental Analysis of Levels of Role Taking in Middle Childhood". **Child Development**. 45(2). pp.803-806.
- Thurstone, Louis Leon. (1974). **Multiple-Factor Analysis : A Development and Expansion of the Factors of Mind**. Chicago : The University of Chicago Press.
- World Health Organization. (1996). **Fact Sheet**. Geneva : WHO Press Office. No.130 (August): 1.
- Wright, D. (1975). **The Psychology of Moral Behaviour**. Middleses, England : Penquin Book Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์มันท์นี กุฎาคาร	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี วรศิริ	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนาดา เชื้อสุวรรณทวี	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
4. อาจารย์มิ่ง เทพक्रमเมือง	นักวิชาการศึกษา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
5. อาจารย์พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์	หัวหน้างานแนะแนว
โรงเรียนสารสาสน์สภิตยา

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามรายชื่อ

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการใช้

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	24	0.8	คัดเลือกไว้
5	0.8	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	26	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	27	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	28	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	29	0.8	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	30	1	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	31	1	คัดเลือกไว้
12	0.8	คัดเลือกไว้	32	1	คัดเลือกไว้
13	0.8	คัดเลือกไว้	33	0.8	คัดเลือกไว้
14	1	คัดเลือกไว้	34	0.8	คัดเลือกไว้
15	1	คัดเลือกไว้	35	1	คัดเลือกไว้
16	0.8	คัดเลือกไว้	36	0.8	คัดเลือกไว้
17	1	คัดเลือกไว้	37	1	คัดเลือกไว้
18	0.8	คัดเลือกไว้	38	0.8	คัดเลือกไว้
19	0.8	คัดเลือกไว้	39	0.8	คัดเลือกไว้
20	1	คัดเลือกไว้	40	0.8	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
41	1	คัดเลือกไว้	61	1	คัดเลือกไว้
42	0.8	คัดเลือกไว้	62	1	คัดเลือกไว้
43	1	คัดเลือกไว้	63	1	คัดเลือกไว้
44	1	คัดเลือกไว้	64	1	คัดเลือกไว้
45	1	คัดเลือกไว้	65	0.8	คัดเลือกไว้
46	1	คัดเลือกไว้	66	1	คัดเลือกไว้
47	0.8	คัดเลือกไว้	67	1	คัดเลือกไว้
48	1	คัดเลือกไว้	68	1	คัดเลือกไว้
49	0.2	ตัดทิ้ง	69	0.8	คัดเลือกไว้
50	0.8	คัดเลือกไว้	70	0.8	คัดเลือกไว้
51	1	คัดเลือกไว้	71	0.8	คัดเลือกไว้
52	1	คัดเลือกไว้	72	1	คัดเลือกไว้
53	1	คัดเลือกไว้	73	1	คัดเลือกไว้
54	0.8	คัดเลือกไว้	74	0.6	คัดเลือกไว้
55	1	คัดเลือกไว้	75	1	คัดเลือกไว้
56	0.8	คัดเลือกไว้	76	0.8	คัดเลือกไว้
57	0.8	คัดเลือกไว้	77	0.8	คัดเลือกไว้
58	1	คัดเลือกไว้	78	0.4	ตัดทิ้ง
59	1	คัดเลือกไว้	79	0.4	ตัดทิ้ง
60	0.8	คัดเลือกไว้	80	0.6	คัดเลือกไว้

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
81	1	คัดเลือกไว้	101	1	คัดเลือกไว้
82	1	คัดเลือกไว้	102	1	คัดเลือกไว้
83	1	คัดเลือกไว้	103	0.8	คัดเลือกไว้
84	1	คัดเลือกไว้	104	0.8	คัดเลือกไว้
85	0.8	คัดเลือกไว้	105	1	คัดเลือกไว้
86	0.8	คัดเลือกไว้	106	1	คัดเลือกไว้
87	0.8	คัดเลือกไว้	107	1	คัดเลือกไว้
88	1	คัดเลือกไว้	108	0.8	คัดเลือกไว้
89	1	คัดเลือกไว้	109	0.8	คัดเลือกไว้
90	1	คัดเลือกไว้	110	0.8	คัดเลือกไว้
91	0.8	คัดเลือกไว้	111	0.8	คัดเลือกไว้
92	1	คัดเลือกไว้	112	1	คัดเลือกไว้
93	0.8	คัดเลือกไว้	113	1	คัดเลือกไว้
94	0.8	คัดเลือกไว้	114	0.6	คัดเลือกไว้
95	0.8	คัดเลือกไว้	115	0.8	คัดเลือกไว้
96	0.8	คัดเลือกไว้	116	1	คัดเลือกไว้
97	1	คัดเลือกไว้	117	0.8	คัดเลือกไว้
98	1	คัดเลือกไว้	118	0.8	คัดเลือกไว้
99	0.8	คัดเลือกไว้	119	0.8	คัดเลือกไว้
100	0.8	คัดเลือกไว้	120	0.8	คัดเลือกไว้

ตาราง 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	14	0.8	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
6	0.8	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
8	0.8	คัดเลือกไว้	20	0.8	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	22	0.8	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
12	0.8	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	11	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
5	0.8	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
6	0.8	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
8	0.8	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
9	0.8	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
10	0.8	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	17	0.8	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
6	0.8	คัดเลือกไว้	19	0.8	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
10	0.8	คัดเลือกไว้	23	0.8	คัดเลือกไว้
11	0.8	คัดเลือกไว้	24	0.8	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้			

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	13	0.6	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	14	0.8	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	15	0.4	ตัดทิ้ง
5	1	คัดเลือกไว้	16	0.2	ตัดทิ้ง
6	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
7	0.6	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	19	0.6	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	20	0.8	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	21	0.6	คัดเลือกไว้
11	0.4	ตัดทิ้ง			

ตาราง 18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
2	0.8	คัดเลือกไว้	17	0.8	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
4	0.8	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
5	0.8	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	26	1	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	27	1	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้	28	1	คัดเลือกไว้
14	1	คัดเลือกไว้	29	1	คัดเลือกไว้
15	1	คัดเลือกไว้			

ตาราง 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
6	0.6	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
7	0.2	ตัดทิ้ง	22	0.8	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	23	0.6	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
11	0.6	คัดเลือกไว้	26	1	คัดเลือกไว้
12	0.4	ตัดทิ้ง	27	0.6	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้	28	1	คัดเลือกไว้
14	0.8	คัดเลือกไว้	29	1	คัดเลือกไว้
15	1	คัดเลือกไว้	30	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านภาษา

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
31	1	คัดเลือกไว้	46	1	คัดเลือกไว้
32	1	คัดเลือกไว้	47	1	คัดเลือกไว้
33	1	คัดเลือกไว้	48	1	คัดเลือกไว้
34	1	คัดเลือกไว้	49	1	คัดเลือกไว้
35	1	คัดเลือกไว้	50	1	คัดเลือกไว้
36	1	คัดเลือกไว้	51	1	คัดเลือกไว้
37	1	คัดเลือกไว้	52	1	คัดเลือกไว้
38	1	คัดเลือกไว้	53	1	คัดเลือกไว้
39	1	คัดเลือกไว้	54	1	คัดเลือกไว้
40	1	คัดเลือกไว้	55	1	คัดเลือกไว้
41	0.8	คัดเลือกไว้	56	1	คัดเลือกไว้
42	0.8	คัดเลือกไว้	57	1	คัดเลือกไว้
43	0.8	คัดเลือกไว้	58	1	คัดเลือกไว้
44	1	คัดเลือกไว้	59	1	คัดเลือกไว้
45	1	คัดเลือกไว้	60	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
61	1	คัดเลือกไว้	76	1	คัดเลือกไว้
62	1	คัดเลือกไว้	77	1	คัดเลือกไว้
63	1	คัดเลือกไว้	78	1	คัดเลือกไว้
64	1	คัดเลือกไว้	79	1	คัดเลือกไว้
65	1	คัดเลือกไว้	80	1	คัดเลือกไว้
66	0.8	คัดเลือกไว้	81	1	คัดเลือกไว้
67	1	คัดเลือกไว้	82	1	คัดเลือกไว้
68	1	คัดเลือกไว้	83	1	คัดเลือกไว้
69	1	คัดเลือกไว้	84	1	คัดเลือกไว้
70	0.6	คัดเลือกไว้	85	1	คัดเลือกไว้
71	1	คัดเลือกไว้	86	1	คัดเลือกไว้
72	0.6	คัดเลือกไว้	87	1	คัดเลือกไว้
73	1	คัดเลือกไว้	88	1	คัดเลือกไว้
74	1	คัดเลือกไว้	89	1	คัดเลือกไว้
75	1	คัดเลือกไว้	90	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 22 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	0.4	ตัดทิ้ง	11	0.6	คัดเลือกไว้
2	0.4	ตัดทิ้ง	12	1	คัดเลือกไว้
3	0.8	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	15	0.2	ตัดทิ้ง
6	1	คัดเลือกไว้	16	0.8	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
8	0.6	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
9	0.6	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
10	0.6	คัดเลือกไว้	20	0.8	คัดเลือกไว้

ตาราง 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1	คัดเลือกไว้	11	1	คัดเลือกไว้
2	0.8	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	14	0.8	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	20	0.8	คัดเลือกไว้

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการใช้

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.479	นำไปใช้	21	.344	ตัดทิ้ง
2	.408	ตัดทิ้ง	22	.353	ตัดทิ้ง
3	.486	นำไปใช้	23	.587	นำไปใช้
4	.351	ตัดทิ้ง	24	.495	นำไปใช้
5	.357	ตัดทิ้ง	25	.277	ตัดทิ้ง
6	.469	นำไปใช้	26	.265	ตัดทิ้ง
7	.476	นำไปใช้	27	.235	ตัดทิ้ง
8	.421	ตัดทิ้ง	28	.345	ตัดทิ้ง
9	.563	นำไปใช้	29	.392	ตัดทิ้ง
10	.405	ตัดทิ้ง	30	.497	นำไปใช้
11	.409	นำไปใช้	31	.380	ตัดทิ้ง
12	.405	ตัดทิ้ง	32	.526	นำไปใช้
13	.252	ตัดทิ้ง	33	.044	ตัดทิ้ง
14	.195	ตัดทิ้ง	34	.396	นำไปใช้
15	.397	ตัดทิ้ง	35	.489	นำไปใช้
16	.383	ตัดทิ้ง	36	.477	นำไปใช้
17	.548	นำไปใช้	37	.480	นำไปใช้
18	.414	ตัดทิ้ง	38	.299	ตัดทิ้ง
19	.355	ตัดทิ้ง	39	.263	ตัดทิ้ง
20	.286	ตัดทิ้ง	40	.284	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .852

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
41	.556	นำไปใช้	60	.363	ตัดทิ้ง
42	.541	ตัดทิ้ง	61	.307	ตัดทิ้ง
43	.716	นำไปใช้	62	.498	นำไปใช้
44	.544	นำไปใช้	63	.140	ตัดทิ้ง
45	.663	นำไปใช้	64	.304	ตัดทิ้ง
46	.448	นำไปใช้	65	.309	ตัดทิ้ง
47	.523	นำไปใช้	66	.169	ตัดทิ้ง
48	.553	นำไปใช้	67	.186	ตัดทิ้ง
49	.388	ตัดทิ้ง	68	.261	ตัดทิ้ง
50	.419	ตัดทิ้ง	69	-.124	ตัดทิ้ง
51	.411	ตัดทิ้ง	70	.360	ตัดทิ้ง
52	.524	นำไปใช้	71	.322	ตัดทิ้ง
53	.542	นำไปใช้	72	.275	ตัดทิ้ง
54	.472	นำไปใช้	73	.171	ตัดทิ้ง
55	.411	ตัดทิ้ง	74	.108	ตัดทิ้ง
56	.533	นำไปใช้	75	.040	ตัดทิ้ง
57	.322	ตัดทิ้ง	76	.446	นำไปใช้
58	.360	ตัดทิ้ง	77	.571	นำไปใช้
59	.488	นำไปใช้			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .879

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบวัดจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
78	.287	ตัดทิ้ง	98	.361	ตัดทิ้ง
79	.478	ตัดทิ้ง	99	-.190	ตัดทิ้ง
80	.308	ตัดทิ้ง	100	.452	ตัดทิ้ง
81	.570	นำไปใช้	101	-.393	ตัดทิ้ง
82	.489	ตัดทิ้ง	102	.548	ตัดทิ้ง
83	.621	นำไปใช้	103	.439	ตัดทิ้ง
84	.363	ตัดทิ้ง	104	.503	นำไปใช้
85	.566	นำไปใช้	105	.510	นำไปใช้
86	.559	นำไปใช้	106	.304	ตัดทิ้ง
87	.453	ตัดทิ้ง	107	.521	นำไปใช้
88	.486	นำไปใช้	108	.392	ตัดทิ้ง
89	.501	นำไปใช้	109	.482	นำไปใช้
90	.427	ตัดทิ้ง	110	.226	ตัดทิ้ง
91	.436	ตัดทิ้ง	111	.312	ตัดทิ้ง
92	.514	นำไปใช้	112	.366	ตัดทิ้ง
93	.532	นำไปใช้	113	.474	นำไปใช้
94	.405	ตัดทิ้ง	114	.444	ตัดทิ้ง
95	.232	ตัดทิ้ง	115	.427	ตัดทิ้ง
96	.525	นำไปใช้	116	.445	ตัดทิ้ง
97	.473	นำไปใช้	117	.354	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .891

ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.282	นำไปใช้	13	.443	นำไปใช้
2	.335	นำไปใช้	14	.557	นำไปใช้
3	.436	นำไปใช้	15	-.060	ตัดทิ้ง
4	.173	ตัดทิ้ง	16	.573	นำไปใช้
5	.442	นำไปใช้	17	.555	นำไปใช้
6	.546	นำไปใช้	18	.603	นำไปใช้
7	.469	นำไปใช้	19	.487	นำไปใช้
8	.439	นำไปใช้	20	.235	นำไปใช้
9	.240	นำไปใช้	21	.544	นำไปใช้
10	.560	นำไปใช้	22	-.229	ตัดทิ้ง
11	.384	นำไปใช้	23	.366	นำไปใช้
12	-.015	ตัดทิ้ง	24	.304	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .848

ตาราง 28 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.569	นำไปใช้	11	.475	นำไปใช้
2	.516	นำไปใช้	12	.392	นำไปใช้
3	.663	นำไปใช้	13	.550	นำไปใช้
4	.569	นำไปใช้	14	.691	นำไปใช้
5	.549	นำไปใช้	15	.584	นำไปใช้
6	.187	ตัดทิ้ง	16	.615	นำไปใช้
7	.577	นำไปใช้	17	.295	นำไปใช้
8	.194	ตัดทิ้ง	18	.649	นำไปใช้
9	.238	นำไปใช้	19	.628	นำไปใช้
10	.443	นำไปใช้	20	.513	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .892

ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.277	นำไปใช้	14	.440	นำไปใช้
2	.371	นำไปใช้	15	.369	นำไปใช้
3	.065	ตัดทิ้ง	16	.495	นำไปใช้
4	.410	นำไปใช้	17	.282	นำไปใช้
5	.161	ตัดทิ้ง	18	.525	นำไปใช้
6	.448	นำไปใช้	19	.535	นำไปใช้
7	.285	นำไปใช้	20	.420	นำไปใช้
8	.451	นำไปใช้	21	.347	นำไปใช้
9	.407	นำไปใช้	22	.449	นำไปใช้
10	.434	นำไปใช้	23	.343	นำไปใช้
11	.199	ตัดทิ้ง	24	.407	นำไปใช้
12	.290	นำไปใช้	25	.342	นำไปใช้
13	.289	นำไปใช้			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .831

ตาราง 30 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.656	นำไปใช้	10	.528	นำไปใช้
2	.585	นำไปใช้	11	.514	นำไปใช้
3	.653	นำไปใช้	12	-.189	ตัดทิ้ง
4	.429	นำไปใช้	13	.343	นำไปใช้
5	.034	ตัดทิ้ง	14	.498	นำไปใช้
6	.581	นำไปใช้	15	.502	นำไปใช้
7	.532	นำไปใช้	16	.486	นำไปใช้
8	.673	นำไปใช้	17	.292	นำไปใช้
9	.500	นำไปใช้	18	.522	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .881

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.476	นำไปใช้	16	.447	นำไปใช้
2	.267	นำไปใช้	17	.362	นำไปใช้
3	.372	นำไปใช้	18	.451	นำไปใช้
4	.350	นำไปใช้	19	.495	นำไปใช้
5	.471	นำไปใช้	20	.516	นำไปใช้
6	.233	นำไปใช้	21	.546	นำไปใช้
7	.457	นำไปใช้	22	.339	นำไปใช้
8	.274	นำไปใช้	23	.527	นำไปใช้
9	.535	นำไปใช้	24	.508	นำไปใช้
10	.465	นำไปใช้	25	.481	นำไปใช้
11	.417	นำไปใช้	26	.438	นำไปใช้
12	.434	นำไปใช้	27	.584	นำไปใช้
13	.528	นำไปใช้	28	.036	ตัดทิ้ง
14	.447	นำไปใช้	29	.448	นำไปใช้
15	.410	นำไปใช้			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .886

ตาราง 32 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบความสามารถทาง
สมอง ด้านจำนวน

ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก
1	.82	.14	ตัดทิ้ง	15	.20	.09	ตัดทิ้ง
2	.91	.09	ตัดทิ้ง	16	.13	.11	ตัดทิ้ง
3	.88	.16	ตัดทิ้ง	17	.41	.41	นำไปใช้
4	.73	.36	นำไปใช้	18	.45	.64	นำไปใช้
5	.64	.41	นำไปใช้	19	.48	.45	นำไปใช้
6	.72	.43	นำไปใช้	20	.24	.30	นำไปใช้
7	.00	.00	ตัดทิ้ง	21	.49	.52	นำไปใช้
8	.78	.39	นำไปใช้	22	.65	.16	ตัดทิ้ง
9	.84	.27	ตัดทิ้ง	23	.70	.00	ตัดทิ้ง
10	.47	.70	นำไปใช้	24	.56	.52	นำไปใช้
11	.49	.43	นำไปใช้	25	.53	.52	นำไปใช้
12	.51	.57	นำไปใช้	26	.56	.70	นำไปใช้
13	.35	.30	นำไปใช้	27	.67	.11	ตัดทิ้ง
14	.38	.39	นำไปใช้	28	.63	.16	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ .855

ตาราง 33 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบความสามารถทาง
สมอง ด้านภาษา

ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก
29	.78	.30	นำไปใช้	44	.92	.11	ตัดทิ้ง
30	.84	.09	ตัดทิ้ง	45	.82	.05	ตัดทิ้ง
31	.80	.36	นำไปใช้	46	.73	.41	นำไปใช้
32	.67	.43	นำไปใช้	47	.39	.50	นำไปใช้
33	.63	.43	นำไปใช้	48	.55	.41	นำไปใช้
34	.80	.32	นำไปใช้	49	.57	.41	นำไปใช้
35	.89	.05	ตัดทิ้ง	50	.70	.45	นำไปใช้
36	.82	.32	ตัดทิ้ง	51	.69	.61	นำไปใช้
37	.95	.09	ตัดทิ้ง	52	.32	.41	นำไปใช้
38	.68	.32	นำไปใช้	53	.55	.59	นำไปใช้
39	.77	.09	ตัดทิ้ง	54	.58	.66	นำไปใช้
40	.76	.48	นำไปใช้	55	.69	.52	นำไปใช้
41	.78	.39	นำไปใช้	56	.63	.52	นำไปใช้
42	.81	.39	ตัดทิ้ง	57	.59	.50	นำไปใช้
43	.89	.09	ตัดทิ้ง	58	.33	.16	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ .815

ตาราง 34 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบความสามารถทาง
สมอง ด้านเหตุผล

ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	p	r	ผลการคัดเลือก
59	.56	.39	นำไปใช้	74	.52	.82	นำไปใช้
60	.75	.45	นำไปใช้	75	.73	.05	ตัดทิ้ง
61	.68	.50	นำไปใช้	76	.61	.59	นำไปใช้
62	.85	.16	ตัดทิ้ง	77	.66	.68	นำไปใช้
63	.68	.55	นำไปใช้	78	.63	.61	นำไปใช้
64	.65	.70	นำไปใช้	79	.53	.75	นำไปใช้
65	.81	.02	ตัดทิ้ง	80	.74	.02	ตัดทิ้ง
66	.52	.68	นำไปใช้	81	.70	.05	ตัดทิ้ง
67	.68	.09	ตัดทิ้ง	82	.42	.57	นำไปใช้
68	.39	.36	นำไปใช้	83	.49	.66	นำไปใช้
69	.60	.61	นำไปใช้	84	.68	.64	นำไปใช้
70	.50	.82	นำไปใช้	85	.59	.77	นำไปใช้
71	.63	.75	นำไปใช้	86	.67	.11	ตัดทิ้ง
72	.89	.09	ตัดทิ้ง	87	.65	.11	ตัดทิ้ง
73	.58	.75	นำไปใช้	88	.56	.52	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ .873

ตาราง 35 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.369	นำไปใช้	10	.545	นำไปใช้
2	.535	นำไปใช้	11	.451	นำไปใช้
3	.463	นำไปใช้	12	.478	นำไปใช้
4	.452	นำไปใช้	13	.413	นำไปใช้
5	.481	นำไปใช้	14	.308	นำไปใช้
6	-.007	ตัดทิ้ง	15	.520	นำไปใช้
7	.175	ตัดทิ้ง	16	.623	นำไปใช้
8	.194	ตัดทิ้ง	17	.582	นำไปใช้
9	.467	นำไปใช้			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .846

ตาราง 36 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	r	ผลการคัดเลือก
1	.261	นำไปใช้	11	.497	นำไปใช้
2	.515	นำไปใช้	12	.490	นำไปใช้
3	.395	นำไปใช้	13	.396	นำไปใช้
4	.511	นำไปใช้	14	.322	นำไปใช้
5	.530	นำไปใช้	15	.455	นำไปใช้
6	.509	นำไปใช้	16	.586	นำไปใช้
7	.454	นำไปใช้	17	.508	นำไปใช้
8	.570	นำไปใช้	18	.498	นำไปใช้
9	.640	นำไปใช้	19	.511	นำไปใช้
10	.422	นำไปใช้	20	.468	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด มีค่าเท่ากับ .876

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดจิตสาธารณะ

โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. โรงเรียน
 - ☐ มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
 - ☐ มศว ปทุมวัน
2. ระดับการศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3)
 - ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 - ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีจำนวน 45 ข้อ
2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
3. ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นนานๆ ครั้ง
ไม่เป็น	หมายถึง	นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

แบบวัดจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
ด้านการใช้					
1	หลังจากเลิกเรียนวิชาพลศึกษา ข้าพเจ้าจะเก็บอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียนเข้าที่				
2	เมื่อข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้ในห้องเรียนเพื่อทำงานกลุ่มเมื่อทำงานเสร็จแล้วข้าพเจ้าจะจัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม				
3	เมื่อเป็นเวรทำความสะอาด ข้าพเจ้านำไม้กวาดมากวาดพื้นเมื่อกวาดเสร็จแล้วจะนำไปเก็บไว้ที่เดิม				
4	เมื่ออยู่ในโรงเรียน ข้าพเจ้าจะทิ้งขยะลงในถังขยะของโรงเรียน				
5	เมื่อใช้คอมพิวเตอร์เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเก็บเมาส์และแป้นพิมพ์เข้าที่				
6	เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดแล้ว เมื่อจะออกจากห้องข้าพเจ้าจะวางหนังสือไว้โดยไม่เก็บที่ชั้นวาง				
7	ข้าพเจ้ามักแอบทิ้งขยะไว้ตามซอกเล็กๆ หรือในลิ้นชักโต๊ะ				
8	ถ้าข้าพเจ้าออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ข้าพเจ้าจะปิดไฟพัดลมหรือแอร์ ก่อนออกจากห้องเรียน				
9	ข้าพเจ้าเปิดอ่านหนังสือในห้องสมุดอย่างทะนุถนอม				
10	หากขึ้นลงอาคารเรียน 1-2 ชั้น ข้าพเจ้าจะเดินแทนการใช้ลิฟท์ (ถึงแม้จะไม่มีข้อห้ามของโรงเรียน)				
11	ข้าพเจ้าชอบขีดเขียนบนโต๊ะเรียน				
12	ข้าพเจ้าชอบนั่งโยกเก้าอี้ ขณะนั่งเรียนหนังสือ				
13	ข้าพเจ้าใช้มีดหรือของมีคม แกะสลัก ตามโต๊ะเก้าอี้ในห้องเรียน				
14	ข้าพเจ้าลากเก้าอี้จนพื้นห้องเรียนเป็นรอย				
15	ข้าพเจ้าเคยวาดรูปหรือขีดเขียนข้อความบนฝาผนังหรือกำแพง				

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
ด้านการถือเป็นหน้าที่					
16	เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าเก็บภาชนะไปวางไว้ที่รองรับ				
17	ถ้าอาจารย์มอบหมายให้ข้าพเจ้าทำอะไร ข้าพเจ้าจะทำด้วยความเต็มใจ				
18	ถ้าเป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียน ข้าพเจ้าจะทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง				
19	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบในการใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียน				
20	ข้าพเจ้าไม่นำน้ำหรือขนมมาทานบนอาคารเรียน				
21	ข้าพเจ้ายืมหนังสือก่อนนำออกจากห้องสมุด				
22	เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด จะไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
23	ข้าพเจ้าจะแอบเดินลัดสนาม แม้จะมีป้ายว่าห้ามเดินลัดสนาม เพราะเร็วดีไม่ต้องอ้อม				
24	ถ้าอาจารย์เรียกข้าพเจ้าให้ไปจัดหนังสือในห้องสมุด ข้าพเจ้าจะแก้งป่วย และไม่ขอไปจัด				
25	ข้าพเจ้าแอบหยิบหนังสือในห้องสมุดกลับบ้านโดยไม่ยืม				
26	ถ้าอาจารย์ให้ข้าพเจ้าไปสำรวจดูว่าห้องไหนหน้าต่างชำรุดบ้าง ข้าพเจ้าหาข้ออ้างเพื่อจะไม่ต้องทำ				
27	อาจารย์ได้มอบหมายให้ไปเก็บขยะรอบๆ อาคารเรียน ข้าพเจ้าจะไม่ไปเพราะไม่ได้ทั้ง				
28	ข้าพเจ้ามักอาสาช่วยอาจารย์ถือแบบฝึกหัดหรืออุปกรณ์ต่างๆ มาที่ห้องเรียน				
29	ข้าพเจ้าอาสาไปปิดน้ำที่กำลังรดน้ำสนามหญ้า ถ้าเกิดฝนตก ข้าพเจ้าจะแก้งทำเป็นลืม				
30	ข้าพเจ้าอาสาไปตรวจดูแลคอมพิวเตอร์ เพื่อจะได้เล่นเกมส์ ..				

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
ด้านการเคารพสิทธิ					
31	ถ้าได้ไปทำงานค้นคว้าในห้องสมุด แล้วบังเอิญหยิบหนังสือของห้องสมุดติดกลับไปบ้าน ข้าพเจ้าจะรีบนำกลับมาคืนในวันรุ่งขึ้น				
32	หากอาจารย์แจกสื่อที่ฟ้าสีให้คนละหนึ่งตัว และถ้าข้าพเจ้าได้เกินมา จะนำไปคืนอาจารย์				
33	ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy Drive) ของโรงเรียนติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้านำส่งคืนอาจารย์				
34	ถ้าพบแผ่น CD อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้านำส่งคืนเจ้าหน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์				
35	ข้าพเจ้านำข้อสอบที่โรงเรียนกลับบ้าน				
36	ข้าพเจ้าเคยนำหนังสือหายากหรือหนังสือที่ตนสนใจในห้องสมุด ไปซ่อนไว้ที่ตู้หนังสืออื่น เพื่อเวลาอ่านจะได้หาง่าย				
37	เมื่ออาจารย์นำดินสอมาแจกคนละหนึ่งแท่ง ข้าพเจ้าจะเก็บไว้สำรองอีกหนึ่งแท่ง				
38	ข้าพเจ้านำถังขยะของโรงเรียนมาไว้ใกล้ๆ โต๊ะ เพื่อจะได้ไม่ต้องเดินไกลเวลาทิ้งขยะ				
39	ข้าพเจ้าเขียนชื่อไว้ที่เก้าอี้ม้านั่ง จะได้เป็นที่นั่งประจำ				
40	ข้าพเจ้าเห็นลูกบอลของโรงเรียนตกอยู่ริมถนน ข้าพเจ้ารีบเก็บไปไว้เล่นที่บ้าน				
41	ถ้ากำลังเล่นวอลเลย์บอลหรือบาสเกตบอลหรือฟุตบอลอยู่ เมื่อเพื่อนมาขอเล่นด้วยข้าพเจ้ายินดีให้เพื่อนเล่นด้วย				
42	ข้าพเจ้าไม่วางกระเป๋าของตัวเองบนม้านั่ง เพื่อให้เพื่อนได้นั่งด้วย				
43	ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่นได้ตีแบดมินตัน				
44	เมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวมสิ่งของไปบริจาค ข้าพเจ้าทำเป็นแกล้งลืมเพื่อไม่ต้องแบกมาโรงเรียน				
45	เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ข้าพเจ้าจะรีบวิ่งไปรับถาดอาหารโดยไม่สนใจคนที่เข้าแถวอยู่ก่อน				

แบบสอบถามวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และใช้เหตุผลอย่างไรในการตัดสินใจ คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เนื่องจากเป็นเพียงความรู้สึกส่วนตัวและการปฏิบัติตนของนักเรียนซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขอให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกและการปฏิบัติตนตามที่เป็นจริงมากที่สุด โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค หน้าคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว

1. ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กรุงเทพฯ เมื่อมีการแจกเหรียญรางวัลจะมีการเปิดเพลงชาติของประเทศที่ได้รับเหรียญทอง ซึ่งในการแข่งขันครั้งนั้นประเทศไทยไม่ได้รับเหรียญรางวัล ถ้านักเรียนอยู่ในพิธีนั้นจะอย่างไร ?
 - ก. นั่งเฉยๆ เพราะไม่ใช่ชาติของเรา (1)
 - ข. ยืนตรงเคารพธงชาติของชาติที่ได้รับรางวัล (3)
 - ค. ลูกขึ้นยืนตรงถ้าเห็นคนอื่นรอบข้างลุกขึ้นยืน (2)
2. ในการไปทำกิจกรรมทางศาสนาที่วัด เมื่อไปถึงวัดเราต้องกราบ 3 ครั้ง เพราะอะไร ?
 - ก. คนที่ไปวัดก็กราบพระ 3 ครั้งทั้งนั้น (2)
 - ข. เพื่อแสดงการเคารพพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ (3)
 - ค. เกรกว่าคนอื่นจะตำหนิว่าไม่รู้จักรับมาของชาวพุทธ (1)
3. ก่อนฉายภาพยนตร์ จะมีการเปิดเพลงสรรเสริญพระบารมี ถ้านักเรียนอยู่ในโรงภาพยนตร์แห่งนั้น จะต้องลุกขึ้นยืนตรงด้วยเหตุผลใด ?
 - ก. กลัวคนอื่นจะตำหนิ (1)
 - ข. คนอื่นเขาก็ยืนกันทั้งนั้น (2)
 - ค. เป็นการแสดงความเคารพ (3)
4. พิฐูรซื้อขนมมารับประทาน เมื่อรับประทานเสร็จแล้วพิฐูรทิ้งถุงลงที่พื้นโดยไม่นำไปทิ้งที่ถังขยะ ถ้านักเรียนเป็นพิฐูรจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะอะไร ?
 - ก. กลัวครูลงโทษ (1)
 - ข. กลัวเพื่อนว่าเป็นคนสกปรก (2)
 - ค. กลัวจะทำให้โรงเรียนสกปรก (3)

5. ถ้านนทมีบ้านอยู่ริมแม่น้ำ เย็นวันหนึ่งคุณแม่ของเขาใช้ให้เขาขะไปทิ้งในถังขยะที่เทศบาลจัดไว้ซึ่งอยู่ไกลพอสมควร ถ้านักเรียนเป็นนันทจะทำอย่างไร ?
 - ก. ทิ้งลงแม่น้ำ เพราะไม่ต้องเดินไกล (1)
 - ข. ไปทิ้งถังขยะ เพราะกลัวคนอื่นเห็น (2)
 - ค. ไปทิ้งถังขยะ เพราะต้องช่วยกันรักษาความสะอาด (3)
6. ถ้าเพื่อนสนิทของนักเรียนชวนให้นักเรียนกระทำความผิดระเบียบของโรงเรียน เช่น หนีเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร ?
 - ก. จะไม่ยอมทำเด็ดขาด (3)
 - ข. จะทำบ้างเป็นบางครั้ง (2)
 - ค. จะทำทุกครั้ง เพราะกลัวเพื่อนจะไม่คบด้วย (1)
7. ฤๅษดาทำการบ้านส่งครูอย่างสม่ำเสมอ แม้ครูจะไม่ค่อยตรวจก็ตาม ถ้านักเรียนเป็นฤๅษดา นักเรียนจะทำการบ้านส่งเพราะเหตุใด ?
 - ก. กลัวครูทำโทษ (1)
 - ข. จะได้รับคำชมจากเพื่อน (2)
 - ค. การทำการบ้านจะช่วยให้เข้าใจการเรียนดีขึ้น (3)
8. ภาณุวัฒน์ซึ่งรถจักรยานมาโรงเรียนทุกวัน เมื่อมาถึงสี่แยกที่มีสัญญาณไฟปรากฏว่าเป็นไฟแดงให้หยุดรอ แต่ในขณะที่นั้นถนนว่างไม่มีรถผ่านมาเลย ถ้านักเรียนเป็นภาณุวัฒน์จะหยุดรอเพราะเหตุใด ?
 - ก. อาจเกิดอุบัติเหตุ (1)
 - ข. กลัวตำรวจมาเห็น (2)
 - ค. ควรปฏิบัติตามกฎจราจร (3)
9. เบญจมัยทำแจกันในห้องพักครูแตกโดยไม่มีใครเห็น เมื่อครูถามว่าใครทำแตก ถ้านักเรียนเป็นเบญจมัยจะทำอย่างไร ?
 - ก. นั่งเฉยๆ (2)
 - ข. บอกครูว่าตนเองทำแตก (3)
 - ค. บอกครูว่าคนอื่นทำแตก (1)
10. ในการสอบวิชาภาษาไทย เอกวิทย์ทำข้อสอบไม่ได้ เพื่อนจึงเขียนคำตอบส่งมาให้ ถ้านักเรียนเป็นเอกวิทย์จะไม่รับกระดาษคำตอบจากเพื่อนเพราะเหตุใด ?
 - ก. กลัวครูเห็น (1)
 - ข. การทุจริตไม่ดี (3)
 - ค. ต้องการทำความด้วยความสามารถของตนเอง (2)

11. กรินทร์กำลังดูถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอล ซึ่งเป็นกีฬาที่เขาชอบมาก พอดีน้องๆ ในบ้านอยากดูรายการการ์ตูนในช่องอื่น ถ้านักเรียนเป็นกรินทร์จะเปลี่ยนช่องให้น้องด้วยเหตุผลใด ?
- ก. กลัวแม่ดู (1)
 - ข. ทำตามเสียงส่วนใหญ่ (2)
 - ค. ต้องการเสียสละให้น้องๆ ดู (3)
12. ครูประจำชั้นนัดนักเรียนที่สมัครใจจะช่วยเหลืองานโรงเรียน ให้มาโรงเรียนในช่วงปิดเทอมเพื่อช่วยจัดบอร์ดและจัดหนังสือในห้องสมุด ถ้านักเรียนว่างนักเรียนจะมาเพราะเหตุใด ?
- ก. เพื่อนไปชวน (1)
 - ข. กลัวเพื่อนว่าไม่มีน้ำใจ (2)
 - ค. อยากจะช่วยเหลือคุณครู (3)
13. ต่อศักดิ์เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน ถูกเพื่อนๆ กล่าวหาว่าเป็นต้นเหตุที่ทำให้ทีมของโรงเรียนแพ้ ทั้งๆ ที่ต่อศักดิ์พยายามอย่างเต็มที่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นต่อศักดิ์จะเล่นต่อไปเพราะเหตุใด ?
- ก. กลัวเพื่อนว่าไม่กล้าสู้หน้า (1)
 - ข. ต้องการลบคำสบประมาท (2)
 - ค. ยอมรับคำตำหนิของเพื่อนแล้วนำมาพัฒนาการเล่นของตนเอง (3)
14. ชลธารเป็นคนเรียนช้ากว่าเพื่อนในห้อง ซึ่งเพื่อนห้องเดียวกันเรียนจบทุกคนแล้ว แต่เขายังต้องมาเรียนซ่อมอีกหลายวิชา ทำให้บางครั้งเขารู้สึกเบื่อการเรียนแต่เขาก็ยังเรียนต่อไป ถ้านักเรียนเป็นชลธารจะเรียนต่อไปเพราะเหตุใด ?
- ก. กลัวผู้ปกครองจะว่า (1)
 - ข. ต้องการเรียนจบเหมือนเพื่อน (2)
 - ค. ต้องการเรียนให้จบ ถึงแม้จะช้ากว่าเพื่อนก็ตาม (3)
15. คุณพ่อจ้างครูมาสอนฝึกว่ายน้ำให้คุณพรมาหลายวันแล้ว แต่คุณพรยังว่ายน้ำไม่เป็น แล้ววันหนึ่งขณะที่ฝึกอยู่นั้นคุณพรเกิดสำลักน้ำ ทำให้คุณพรไม่ยอมฝึกอีกต่อไป ถ้านักเรียนเป็นคุณพรจะฝึกต่อไปเพราะเหตุใด ?
- ก. กลัวคุณพ่อโกรธ (1)
 - ข. จะต้องว่ายน้ำให้เป็นเหมือนเพื่อนๆ (2)
 - ค. ตั้งใจไว้แล้วว่าจะต้องว่ายน้ำให้เป็น (3)

16. ศุภนิยืมหนังสือของวิศราซึ่งเป็นเพื่อนนักเรียนห้องเดียวกัน แล้วไม่ยอมคืน เมื่อวิศราทวงคืน กลับบอกว่าให้คืนไปแล้ว ถ้านักเรียนเป็นศุภนิยจะไม่ทำเช่นนั้นด้วยเหตุผลใด ?
- ก. กลัวเพื่อนจะโกรธ (1)
 - ข. ต้องการคำชมจากวิศรา (2)
 - ค. การอยากได้ของคนอื่นเป็นสิ่งไม่ดี (3)
17. ปภพชอบตีสัตว์เลี้ยงในบ้าน เช่น สุนัข และแมว เป็นประจำ ถ้านักเรียนเป็นปภพจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด ?
- ก. สัตว์ก็รักชีวิต (3)
 - ข. คุณพ่อคุณแม่ห้ามไว้ (2)
 - ค. คนอื่นจะได้ชื่นชมว่าเป็นคนใจดี (1)
18. นภัสวรรณกับพิชชาภาเป็นเพื่อนนักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดด้วยกัน วันหนึ่งพิชชาภาได้ทำหนังสือขาดกลัวอาจารย์จะว่าจึงได้ไปบอกอาจารย์ว่านภัสวรรณเป็นคนทำ ถ้านักเรียนเป็นพิชชาภาจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด ?
- ก. กลัวเพื่อนโกรธ (1)
 - ข. ไม่ควรใส่ร้ายเพื่อน (2)
 - ค. ทำผิดต้องกล้ารับผิด (3)
19. ขณะที่อยู่ค่ายพักแรมที่โรงเรียน แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ส่งตัวแทนมาร่วมกิจกรรมเป็นกิจกรรมง่ายๆ ที่เล่นสนุกๆ จึงขออาสาสมัครกลุ่มละ 2 คน ถ้านักเรียนอยู่ในค่ายพักแรมนั้น นักเรียนจะอาสาออกไปเพราะเหตุใด ?
- ก. กลัวครูตัดคะแนน (2)
 - ข. อยากให้มีส่วนร่วม (3)
 - ค. จะให้เพื่อนเห็นความสามารถ (1)
20. ครูประจำชั้นมักจะกล่าวเสมอว่า “ทุกคนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คนใดที่เคยช่วยเหลือเราไว้ ถ้าเขาได้รับความเดือดร้อนก็สมควรช่วยเหลือเขาบ้าง” ถ้านักเรียนอยู่ในห้องนี้จะทำตามคำกล่าวของครูเพราะเหตุใด ?
- ก. เป็นคำกล่าวของครูประจำชั้น (2)
 - ข. เป็นการตอบแทนผู้ที่เคยช่วยเหลือเรา (1)
 - ค. การให้ความช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี (3)

แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 18 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้คะแนนดี				
2	ข้าพเจ้าจะแบ่งเวลาสำหรับทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนเพื่อความเข้าใจในบทเรียน				
3	ข้าพเจ้าจัดกระเป๋าน้ำหนังสือล่วงหน้าก่อนวันที่มีการเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน				
4	ข้าพเจ้าทำการบ้านให้เสร็จก่อนที่จะทำกิจกรรมอื่นๆ หรือพักผ่อน เพื่อให้มีการบ้านส่งอาจารย์				
5	หากสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเรียนข้าพเจ้าจะพยายามหาคำตอบให้ได้				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
6	ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อเลือกเรียนมัธยมปลายแล้วจะต้องพยายามสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้				
7	คะแนนเพียง 1-2 คะแนนไม่อาจทำให้ระดับผลการเรียนลดลงได้				
8	ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ดูโทรทัศน์รายการโปรดเพราะตั้งใจอ่านหนังสือสอบให้ได้เกรดดี ๆ				
9	ข้าพเจ้าต้องจัดตารางการอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีการสอบ				
10	ข้าพเจ้าไม่ลอกการบ้านเพื่อนเพราะกลัวตอนสอบจะทำไม่ได้				
11	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่ใช่คนฉลาดจึงพยายามตั้งใจเรียนและทำงานส่งให้ครบทุกครั้งเพื่อสะสมคะแนนเก็บ				
12	เมื่อทราบว่าในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยต้องใช้คะแนน GPA ข้าพเจ้าจึงเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของตนเอง.. ..				
13	ข้าพเจ้าพยายามและอดทนในการอ่านหนังสือสอบเพื่อที่จะได้คะแนนดี				
14	แม้คะแนนสอบครั้งที่แล้วจะไม่ดี แต่ข้าพเจ้าพยายามหาเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ				
15	ข้าพเจ้าสามารถตอบได้ว่า ถ้าเรียนจบแล้วจะประกอบอาชีพอะไร				
16	ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมคนฉลาดเรียนเก่ง และอยากเป็นอย่างนั้นบ้าง				
17	ข้าพเจ้าอดทนอ่านหนังสือ เพื่อให้ได้คะแนนดีในการสอบถึงแม้จะไม่ได้ไปเที่ยวก็ตาม				
18	ข้าพเจ้าจะไม่กระทำพฤติกรรมที่เป็นเหตุให้หมดสภาพการเป็นนักเรียนโดยเด็ดขาด				

แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 22 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตนเองมีความเชื่อเช่นนั้นมากน้อยเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับความเชื่อดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นมาก
เป็นบางครั้ง	หมายถึง นักเรียนมีความเชื่อข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่เชื่อข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	เป็นบางครั้ง	ไม่จริง
1	การทำงานจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวของข้าพเจ้า				
2	การเรียนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวข้าพเจ้าเอง				
3	การที่ข้าพเจ้าสอบได้คะแนนดีเป็นเพราะความบังเอิญ				
4	การดูหมิ่นช่วยให้อำนาจข้าพเจ้าดีขึ้น				
5	ความร่ำรวยเกิดจากการทำบุญไว้ในชาติก่อน				
6	หากข้าพเจ้าขยันอ่านหนังสือจะสามารถทำข้อสอบได้ดี				
7	การประสบความสำเร็จของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น				
8	สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของข้าพเจ้ากำหนดโดยบุคคลผู้มีอำนาจ				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	เป็นบางครั้ง	ไม่จริง
9	ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง				
10	การขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยให้ประสบผลสำเร็จ				
11	การที่สอบได้คะแนนดีเพราะการขอพรจากสิ่งที่ตนนับถือ				
12	การอธิษฐานช่วยให้สิ่งต่างๆ ดีขึ้น				
13	ปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้โดยใช้สติปัญญาของตนเอง				
14	การเจ็บป่วยเกิดจากเคราะห์กรรม				
15	ความเจริญก้าวหน้าของชีวิตเนื่องมาจากความพยายามของ ตนเอง				
16	การมีเพื่อนน้อยเป็นเพราะพรหมลิขิต				
17	ถ้าสวดมนต์ทุกวันจะทำให้ได้ทุกอย่างที่ต้องการ				
18	การขยันทำงานอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ชีวิตดีขึ้น				
19	ถ้าใช้ความพยายามและความตั้งใจก็จะได้สิ่งที่ต้องการ				
20	ชื่อของคนเรามีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของชีวิต				
21	ความสุขสบายเกิดจากบารมีที่มีอยู่				
22	ข้าพเจ้าสามารถกำหนดอนาคตของตนเองได้				

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 16 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่า ตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง	นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆ ให้สำเร็จ...				
2	ข้าพเจ้าอยากหาอย่างเพื่อนที่มุ่งมั่นจะเรียนหรือทำงานจนสำเร็จ				
3	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้าจะทำได้เต็มความสามารถ				
4	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ยากๆ				
5	ข้าพเจ้าพยายามสอบให้ได้อันดับดีขึ้นทุกครั้ง				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
6	ในการจับสลากเลือกงานนั้น ข้าพเจ้ามักภาวนาให้ได้งานง่ายๆ				
7	ข้าพเจ้าทำงานอย่างหนัก เพราะต้องการให้งานสำเร็จ ..				
8	ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาสิ่งใดๆ มากไปกว่าความสำเร็จของงาน				
9	อนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน				
10	ข้าพเจ้าภูมิใจที่ทำงานได้สำเร็จจนเป็นที่รู้จักของบุคคลอื่น				
11	ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจ เมื่อได้ทำงานยากๆ				
12	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความอดทน เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ สิ่ง				
13	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการต่อสู้เพื่อให้ได้รับความสำเร็จ ...				
14	ข้าพเจ้าถือว่าการแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ควรกระทำมากที่สุด				
15	ใครๆ มักชมว่าข้าพเจ้าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการทำงาน				
16	เมื่อทำงานง่ายๆ เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะทำงานที่ยากๆ ขึ้นไปอีก				

แบบสอบถามวัดค่านิยมความเป็นไทย

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 28 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสถานการณ์เรื่องราวต่างๆ ว่านักเรียนมีความรู้สึกหรือมีการปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อพบเหตุการณ์นั้นๆ บางสถานการณ์อาจมิได้เกิดกับตัวนักเรียนจริงก็ให้สมมติว่าถ้าเกิดสถานการณ์เช่นนั้น นักเรียนจะมีความรู้สึกหรือจะปฏิบัติตนต่อสถานการณ์นั้นๆ อย่างไร คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เนื่องจากเป็นเพียงความรู้สึกส่วนตัวและการปฏิบัติตนของนักเรียนซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขอให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกและการปฏิบัติตนตามที่เป็นจริงมากที่สุด
2. ในแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากข้อ ก. ข. และ ค. แล้วทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษรนั้น

1. เมื่อมีผู้กล่าวว่า “ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่แสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติไทย เพราะฉะนั้นต้องอนุรักษ์ไว้โดยใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ?
 - ก. ถ้าเป็นทางการก็ควรใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง แต่ถ้าในชีวิตประจำวันคงไม่จำเป็นนัก (1)
 - ข. ปัจจุบันภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นมาก ควรฝึกฝนโดยนำมาพูดในชีวิตประจำวัน แทนการใช้ภาษาไทย (0)
 - ค. การใช้ภาษาไทยในปัจจุบันมีทั้งพูดศัพท์แสง พูดภาษาไทยปนอังกฤษ ควรรณรงค์การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง (2)
2. พลอยฟังรายการวิทยุได้ยินนักจัดรายการวิทยุใช้ศัพท์วัยรุ่นใหม่ๆ จึงนำมาพูดที่โรงเรียนให้เพื่อนฟัง ถ้านักเรียนเป็นพลอยจะทำอย่างพลอยหรือไม่ ?
 - ก. ทำ เพราะเพื่อนๆ จะรู้ศัพท์ใหม่ๆ ไม่ตกยุค (0)
 - ข. ไม่ทำ เพราะรู้สึกว่าถ้านำมาพูดจะเป็นการทำให้การใช้ภาษาไทยที่ผิดๆ แพร่หลายออกไป (1)
 - ค. ไม่ทำ และจะแนะนำเพื่อนว่า การพูดออกสื่อ ไม่ควรใช้ภาษาไทยผิดๆ เพราะจะทำให้เยาวชนเลียนแบบได้ (2)
3. สถานการณ์ในข้อใดที่นักเรียนมักปฏิบัติต่อผู้ปกครองเป็นประจำก่อนออกจากบ้านไปโรงเรียน
 - ก. กล่าวคำว่า “สวัสดี.....ไปแล้วนะ” (1)
 - ข. กล่าวคำว่า “บ้าย-บาย” พร้อมกับโบกมือ (0)
 - ค. กล่าวคำว่า “สวัสดี” พร้อมทำความเคารพ (2)

4. เมื่อเพื่อนๆ ขวนไปทำธุระในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ นักเรียนมักปฏิบัติอย่างไร ?
- ก. ขออนุญาตผู้ปกครองก่อนจะไป (2)
 - ข. บอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะไปที่ไหน (1)
 - ค. ไปกับเพื่อนๆ โดยไม่ต้องบอกผู้ปกครอง เพราะเป็นเรื่องส่วนตัว (0)
5. พ่อของภพพรณมีศิระะล้าน ธีรัชจึงเรียกพ่อของภพพรณลับหลังว่า “พระอาทิตย์ดวงที่สอง” นักเรียนคิดอย่างไร ?
- ก. ธีรัชเป็นคนมีอารมณ์ขัน (0)
 - ข. ธีรัชไม่ควรทำอย่างนั้นแต่ก็อดขำไม่ได้เหมือนกัน (1)
 - ค. ธีรัชไม่ควรทำอย่างนั้นเพราะเด็กควรให้ความเคารพผู้ใหญ่ (2)
6. นิรชาเป็นคนที่พูดภาษาไทยชัดเจนมาก ถ้าเห็นเพื่อนๆ พูดไม่ถูกต้องจะตักเตือนอยู่เสมอ โดยบอกว่าภาษาไทยเป็นมรดกของไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่น่าภาคภูมิใจ ถ้านักเรียนมีเพื่อนอย่างนิรชาจะรู้สึกอย่างไร ?
- ก. ดีเลย จะช่วยนิรชาคอยเตือนคนอื่นอีกแรง (2)
 - ข. รำคาญ....อยากพูดให้ถูกต้องก็พูดไปคนเดียวสิ (0)
 - ค. ก็ดีเหมือนกัน....จะได้ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องมากขึ้น (1)
7. อรจิราไปร่วมงานแต่งงานของพี่สาวมา เห็นเจ้าบ่าวเจ้าสาวสวมชุดไทยแล้วรู้สึกที่สวยงาม เห็นแล้วอยากใส่บ้าง จึงนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของอรจิราจะตอบอย่างไร ?
- ก. ถ้าเป็นเราจะแต่งชุดสากลเพราะทันสมัยไม่โบราณดี (0)
 - ข. คงใส่เฉพาะงานพิธีเท่านั้น เพราะชุดไทยดูเป็นทางการไปหน่อย (1)
 - ค. ใส่แน่นอน...เพราะชุดไทยสวยงามจริงๆ น่าจะทรงคีให้มีวันแต่งกายแบบไทยบ้างนะ (2)
8. เมื่อนักเรียนพบเพื่อนของคุณพ่อคุณแม่ นักเรียนมักปฏิบัติตามข้อใดมากที่สุด ?
- ก. เมื่อคุณพ่อคุณแม่บอกให้ไหว้ค้อยยกมือไหว้สวัสดี (1)
 - ข. ยกมือไหว้สวัสดีทันทีโดยไม่ต้องให้คุณพ่อหรือคุณแม่บอก (2)
 - ค. รีบเดินเลี่ยงไปอีกทางหนึ่งโดยไม่ทักทาย ปลอบให้คุณพ่อคุณแม่ทักทายกับเพื่อนตามลำพัง (0)
9. ภาวณิเดินคุยกับเพื่อนอยู่บนระเบียงหน้าห้องเรียน เห็นคุณครูเดินสวนมา จึงสะกิดให้เพื่อนหยุดให้ทางคุณครูเดินไปก่อน ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของภาวณิจะพูดว่าอย่างไร ?
- ก. ดินะที่เตือน ถ้าเดินชนละก็โดนหักคะแนนแน่ๆ (1)
 - ข. ระเบียงกว้างเดินสวนกันได้ เพราะยังงี้ก็ไม่ชนกันหรอก (0)
 - ค. ขอบใจนะที่เตือน ไม่อย่างนั้นต้องเสียมารยาทกับคุณครูแน่เลย (2)

10. สถานการณ์ในข้อใดที่นักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำในวันคล้ายวันเกิดของตนเอง
- ทำบุญใส่บาตรตอนเช้า (1)
 - จัดงานเลี้ยงฉลองเป่าเค้กตอนเย็น (0)
 - ทำบุญใส่บาตรแล้วกราบขอพรคุณพ่อคุณแม่ (2)
11. เมื่อพูดถึงประเพณีลอยกระทง นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ?
- เป็นวันธรรมดาวันหนึ่งเพราะไม่ได้ไปลอยกระทงอยู่แล้ว (0)
 - อยากให้ถึงวันลอยกระทงเร็วๆ จะได้ไปลอยกระทงกับเพื่อนๆ (1)
 - ภาคภูมิใจในประเพณีที่งดงาม ต้องอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป (2)
12. ในวันหยุดสำคัญทางศาสนาคุณพ่อคุณแม่ชวนนักเรียนไปทำบุญตักบาตรเวียนเทียนที่วัด นักเรียนจะตอบอย่างไร ?
- ไม่ไป...เพราะโรงเรียนก็ต้องพาไปอยู่แล้ว (0)
 - ไป...เพราะได้ทำบุญทำทานแล้วสบายใจ (1)
 - ไป...เพราะจะได้ช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาและประเพณีที่ดีงามต่อไป (2)
13. พริม : “พลอย...พรุ่งนี้วันหยุดเราไปวัดพระแก้วกันไหม?” เรายังไม่เคยไปเลย เห็นแต่ในรูปสวยมากเลยนะ
- พลอย : “.....”
- ถ้านักเรียนเป็นพลอยจะตอบว่าอย่างไร ?
- ไม่ไปหรอกแต่ร้อนไปเที่ยวห้างกันดีกว่า (0)
 - ใช้สวยมาก...เดี๋ยวต้องเอากล้องไปด้วยจะได้ถ่ายรูปเก็บไว้ (1)
 - ชวนเพื่อนๆ ไปด้วยสิ จะได้รู้สึกภาคภูมิใจในสถาปัตยกรรมไทยเหมือนเราไง (2)
14. กฤตย์ : “กานต์...ได้ยินว่าเค้าจะเปิดชมรมมวยไทย เราสนใจอยากเข้าชมรมนี้ นายล่ะจะไปสมัครกับเราไหม?”
- กานต์ : “.....”
- ถ้านักเรียนเป็นกานต์จะตอบว่าอย่างไร ?
- ไม่ล่ะ เดี๋ยวนี้ไม่มีใครชมมวยไทยแล้ว (0)
 - น่าสนใจเหมือนกันมวยไทยกำลังดังเลย (1)
 - ไปแน่...ศิลปะป้องกันตัวมวยไทยนี่ดีที่สุดแล้ว (2)
15. ญาณิกา : “ดูบนเวทีสิ ญัฐนิชา...สลิลพรตี้มเพราะจั่งเลย แล้วเวลาตีก็ดูอ่อนช้อยเพลีนตาดีจั่ง”
- ญัฐนิชา : “.....”
- ถ้านักเรียนเป็นญัฐนิชาจะตอบว่าอย่างไร ?
- ฟังมาตั้งนานแล้วเมื่อไหร่จะจบสักที (0)
 - ดนตรีไทยนี่ ฟังๆ ไปก็เพราะดีเหมือนกันนะ (1)
 - เราสองคนไปสมัครเรียนกันบ้างมัย...เราอยากจะได้เล่นดนตรีไทยเป็นบ้างแล้วล่ะ (2)

16. รุจิรา : “คุณครูบอกว่าชั่วโมงนี้ดเรียน เพราะจะพาไปชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยเรื่องรามเกียรติ์จ๊ะ”
ศรिता : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นศรिताจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. เราว่าให้เรียนเสียยังดีกว่าเลย (0)
 - ข. ก็ดีนะ...ดูของสวยๆ งามๆ คลายเครียดดี (1)
 - ค. ดีจัง....ชอบมากเลย เดี่ยวนี้ไม่ได้หาดูได้ง่ายๆ แล้วนะ (2)
17. ศุภนิจ : “อีก 2 อาทิตย์ จะมีการประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง เราลองไปประกวดกันไหม?”
ปภพ : “.....”
- ถ้านักเรียนเป็นปภพจะตอบว่าอย่างไร ?
- ก. ไม่ล่ะ...แค่ฟังอย่างเดียวก็พอ (1)
 - ข. ไม่ล่ะ...เราไม่ชอบร้องเพลงลูกทุ่ง (0)
 - ค. แหม....ก็ชอบร้องอยู่หรอกนะ แต่ไม่กล้าขึ้นเวที นายลงประกวดสิสนับสนุนเต็มที่เลย (2)

18. พิมสิริ : “นี่เธอชอบอ่านวรรณกรรมไทยเรื่องไหนบ้างละ แนะนำเรื่องที่น่าอ่านให้เราบ้างสิ”
สิรชา : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นสิรชาจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. เรื่องนี้ก็ดีนะ คนเขียนเขาเขียนได้ดีมาก (1)
 - ข. เราไม่อ่านวรรณกรรมไทยหรอก อ่านแต่ของต่างประเทศทั้งนั้น (0)
 - ค. เรื่องนี้ก็ดีนะ อ่านเสร็จแล้วย่าลืมนบอกต่อละเพื่อนๆ จะได้อ่านวรรณกรรมไทยดีๆ กัน (2)
19. ธาวิต : “วันนี้ที่หอประชุมมีจัดแสดงละครพระอภัยมณี กินข้าวเสร็จเราไปดูกันไหม”
ศุภนิจ : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นศุภนิจจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. ไม่ไปหรอก...น่าเบื่อจะตาย (0)
- ข. ไปสิเรื่องโปรดของผมเลยนะ (1)
- ค. ไปสิสนุกดี ดูมาตั้งแต่เด็กยังไม่เบื่อเลย ดูทีไรสนุกทุกทีเดี๋ยวชวนเพื่อนๆ ไปดูด้วยนะ (2)

20. เมื่อนักเรียนได้ชมภาพจิตรกรรมฝาผนังในวัด นักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

- ก. รู้สึกเฉยๆ เพราะมีอยู่มากมายตามวัดต่างๆ (0)
- ข. รู้สึกภูมิใจที่บรรพบุรุษสร้างสรรค์ศิลปะที่งดงามไว้ให้ (1)
- ค. รู้สึกภูมิใจและคิดว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ภาพจิตรกรรมเหล่านี้ไม่สูญหายไป (2)

21. ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ คุณพ่อคุณแม่ชวนนักเรียนไปงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ นักเรียนจะตอบอย่างไร ?

- ก. ไปก็ได้....เผื่อเจอของถูกใจแบบไทยๆ ไม่ซ้ำใครดี (1)
- ข. มีแต่ของชาวบ้านๆ ซื้อมาใช้ต้องถูกเพื่อนล้อแน่เลย (0)
- ค. ไปอยู่แล้ว....กินของไทยใช้ของไทย สนับสนุนภูมิปัญญาไทย ชาติจะได้เจริญ (2)

22. กรณิกา : “นี่ณัฐฐา...แม่เราบ่นปวดหลังประจำเลย เราว่าแนะนำให้ลองนวดแผนโบราณดู เธอเห็นเป็นอย่างไร”

ณัฐฐา : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นณัฐฐาจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. อย่าเลย นวดแผนโบราณช่วยไม่ได้หรอก (0)
- ข. ลองดูสิ น่าจะดีนะเพราะการนวดช่วยคลายกล้ามเนื้อ (1)
- ค. ดีแน่เลยการนวดแผนโบราณเป็นศาสตร์ที่ยอมรับกันมานานแล้ว (2)

23. ชนาภา : “นี่พริมิภา เห็นพลอยชนกไหม ใช้ของแต่ละอย่างยี่ห้อต่างจากต่างประเทศทั้งนั้นเลย ทั้งเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า ดูดีจัง”

พริมิภา : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นพริมิภาจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. อยากได้บ้างจังเลย (0)
- ข. ใช้ของไทยๆ ดีกว่าประหยัดดี (1)
- ค. เราว่าไม่เห็นจำเป็นต้องใช้ของต่างประเทศเลย ใช้ของไทยๆ คุณภาพไม่แพ้ต่างประเทศ แถมราคาถูกกว่าด้วย (2)

24. ณฐา : “ปีใหม่นี้เราอยากหาของขวัญพิเศษให้คุณครูสักชิ้น ชื่อน้ำหอมหรือจะซื้อผ้าไทยให้ดี ?”

ณรรดา : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นณรรดาจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. อะไรก็ได้...ดีทั้งสองอย่างเลย (1)
- ข. น้ำหอมจากฝรั่งเศสก็ดีนะ ดูหรูดี (0)
- ค. ซื้อผ้าไทยลายสวยๆ ให้ดีกว่า สวยหรูเหมือนกันแล้วยังสนับสนุนภูมิปัญญาไทยอีกด้วย (2)

25. ปิยราช : “สัปดาห์หน้าโรงเรียนจะพาไปทัศนศึกษาชมโบราณสถาน จะไปหรือไม่ไปกันดีล่ะ”

จตุวิทย์ : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นจตุวิทย์จะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. เราคงไม่ไป...ไม่ชอบดูของโบราณ น่าจะพาไปชมที่ทันสมัยกว่านี้นะ (0)
- ข. เราจะไป....แล้วจะเอากล้องไปถ่ายรูปเก็บไว้เป็นที่ระลึกเยอะๆ เลย มีแต่ของสวยๆ งามๆ ทั้งนั้น (1)
- ค. ไปเถอะกว่าบรรพบุรุษจะสร้างมาได้ขนาดนี้ไม่ใช่่ง่ายๆ นะ แล้วสถาปัตยกรรมไทยก็มีคุณค่าน่าภูมิใจมากเลย (2)

26. ธนกร : “บรรพตว่าใหม่...ว่าการห้ามคนที่แต่งกายไม่สุภาพเข้าชมโบราณสถาน สมควรจะยกเลิกนะ เรื่องมากแบบนี้ก็เหนื่อย คงไม่มีใครสนใจจะเข้าชมหรอก”

ปัทม : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นปัทมจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. จริงด้วยเราว่าการแต่งกายไม่สุภาพจะเกี่ยวกับการชมโบราณสถานตรงไหนเลย (0)
- ข. ก็จริงบางคนอาจไม่พอใจ แต่เราว่าทำให้เกิดภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อยดีเหมือนกันนะ (1)
- ค. ไม่ได้หรอกโบราณสถานถือเป็นมรดกล้ำค่าจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เราต้องให้เกียรติและเคารพ ยกย่อง โดยแต่งกายให้สุภาพ (2)

27. จิรัช : “จิรัชไม่รู้ไหม เราเบื่อมากเลยที่ต้องฟังคุณปู่คุณย่าพูดเรื่องความเป็นอยู่ของคนในสมัยท่านให้ฟัง ฟังแล้วก็แต่เรื่องเซี่ยๆ ล้าสมัยทั้งนั้นเลย”

จิรัช : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นจิรัชจะตอบว่าอย่างไร ?

- ก. เหมือนกันเลย น่าเบื่อมาก (0)
- ข. เอาเถอะ...ฟังท่านหน่อย ก็สนุกดีนะ (1)
- ค. เราว่า....อันที่จริงฟังแล้วก็ได้อะไรดีออกนะ คนสมัยก่อนอยู่แบบเรียบง่ายมีความสุข ไม่วุ่นวายเหมือนในสมัยนี้ (2)

28. ถ้าเปิดวิทยุหรือโทรทัศน์พบรายการที่เกี่ยวกับภาษาไทยหรือดนตรีไทย นักเรียนจะ.....

- ก. รีบเปลี่ยนไปฟัง / ดูรายการอื่น (0)
- ข. ลองฟัง / ดู สักพักก่อนเผื่อน่าสนใจ (1)
- ค. ฟังด้วยความตั้งใจได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน (2)

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน 9 ตอน รวมทั้งหมด 58 ข้อ
ดังนี้

- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านจำนวน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 อนุกรมธรรมดา
 - ตอนที่ 2 อนุกรมหลายชั้น
 - ตอนที่ 3 อนุกรมเมตริกซ์
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านภาษา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 4 คำตรงข้าม
 - ตอนที่ 5 ศัพท์สัมพันธ์
 - ตอนที่ 6 ความเข้าใจภาษา
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมอง ด้านเหตุผล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 7 อุปมาอุปไมยภาษา
 - ตอนที่ 8 สรุปความ
 - ตอนที่ 9 หาตัวร่วม

2. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก คือ ก ข ค ง จ นักเรียน
จะต้องหาตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรข้อที่ถูกต้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองด้านจำนวน

ตอนที่ 1 อนุกรมธรรมดา

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 1-4 ว่าชุดของตัวเลขที่เรียงกันว่าอยู่ในระบบใด แล้วหาตัวเลขใน ?

1. 15, 30, 25, 50, ?, 90, 85 ก. 45 ข. 55 ค. 65 ง. 75 จ. 85 2. 5, ?, 11, 13, 17, 19 ก. 6 ข. 7 ค. 8 ง. 9 จ. 10	3. 7, 6, 4, 1, ?, -8, -14 ก. 1 ข. 0 ค. -1 ง. -2 จ. -3 4. 0, 1, 4, 9, ?, 25, 36 ก. 11 ข. 13 ค. 16 ง. 19 จ. 24
--	--

ตอนที่ 2 อนุกรมหลายชั้น

คำชี้แจง ข้อสอบข้อ 5-11 กำหนดอนุกรมมาให้ 2 อนุกรม โดยที่ทั้งสองอนุกรมไม่มีความสัมพันธ์กันเลย จะมีอนุกรมหนึ่งถูกอีกอนุกรมหนึ่งผิด ถ้าอนุกรมทั้งสองถูกต้องแล้ว จะมีผลรวมเท่ากับ ตัวเลขที่กำหนดให้ ให้พิจารณาว่าที่ผิดนั้นเป็นตำแหน่งอะไรจาก ก-จ

5.	ก	ข	ค	ง	จ
อนุกรมหนึ่ง	-1	0	2	5	8
อนุกรมสอง	16	14	12	10	8
					75

6.	ก	ข	ค	ง	จ
อนุกรมหนึ่ง	25	16	9	4	1
อนุกรมสอง	1	5	8	11	14
					95

7.	ก	ข	ค	ง	จ
อนุกรมหนึ่ง	5	3	4	2	3
อนุกรมสอง	15	10	13	7	11
					74

8.	ก	ข	ค	ง	จ
อนุกรมหนึ่ง	3	5	9	12	15
อนุกรมสอง	16	12	8	4	0
					85

 | | | | | | | |-------------|----|----|---|---|----| | 9. | ก | ข | ค | ง | จ | | อนุกรมหนึ่ง | 15 | 11 | 7 | 4 | 2 | | อนุกรมสอง | 1 | 1 | 2 | 6 | 24 | | | | | | | 74 | | | | | | | | |-------------|----|----|---|---|----| | 10. | ก | ข | ค | ง | จ | | อนุกรมหนึ่ง | 12 | 11 | 9 | 4 | 2 | | อนุกรมสอง | 4 | 2 | 8 | 2 | 12 | | | | | | | 68 | | | | | | | | |-------------|---|---|----|----|-----| | 11. | ก | ข | ค | ง | จ | | อนุกรมหนึ่ง | 3 | 6 | 12 | 24 | 48 | | อนุกรมสอง | 2 | 3 | 5 | 8 | 11 | | | | | | | 123 | |

ตอนที่ 3 อนุกรมเมตริกซ์

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 12-17 ว่าตัวเลขแต่ละตารางเกี่ยวพันกันอย่างไร แล้วหาค่าที่อยู่ใน

12.

-	7	
6	8	-
8	-	11

- ก. 7
ข. 8
ค. 9
ง. 11
จ. 12

13.

30	-	25
32		-
-	27	17

- ก. 22
ข. 25
ค. 27
ง. 30
จ. 37

14.

-		-17
-14	-23	-21
-9	-	-

- ก. -23
ข. -21
ค. -19
ง. -17
จ. -15

15.

45	-	49
30	32	-
-		39

- ก. 47
ข. 45
ค. 39
ง. 37
จ. 30

16.

-	-6	
-16	-19	-
-14	-	-20

- ก. -6
ข. -9
ค. -12
ง. -15
จ. -18

17.

6	12	-
-		22
-	-	26

- ก. 4
ข. 9
ค. 16
ง. 25
จ. 36

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองด้านภาษา

ตอนที่ 4 คำตรงข้าม

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 18-23 ว่าคำศัพท์ที่กำหนดให้มีความหมายตรงข้ามกับคำใด ?

18. กระชิบกระซาบ ก. ช่มชู้ ข. ตวาด ค. ตะโกน ง. ตะคอก จ. กึกก้อง 19. ประหยัด ก. ใช้อย่าง ข. เพื่องฟู ค. ร่ำรวย ง. ล้นเหลือ จ. ฟูมฟาย 20. สร้างสรรค์ ก. ทำลาย ข. ลบล้าง ค. ทิ้งขว้าง ง. ล้มเหลว จ. กลับแก้ง	21. รัดกุม ก. ละเลย ข. เพิกเฉย ค. ลดหย่อน ง. หละหลวม จ. ผ่อนคลาย 22. ประชาชนทุกคนต้องมีความ<u>สามัคคี</u>กัน จึงเอาชนะฝ่ายตรงข้ามได้ ก. ชิงชัง ข. แดกแยก ค. แค้นเคือง ง. บาดหมาง จ. เห็นแก่ตัว 23. ศรีสุตาเป็นคน<u>ปกปิด</u>เรื่องราวเพื่อนได้ดี ก. เผยแพร่ ข. โฆษณา ค. เปิดเผย ง. ประกาศ จ. แฉลงการณ์
---	--

ตอนที่ 5 ศัพท์สัมพันธ์

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 24-28 ว่าคำศัพท์ที่กำหนดให้มีความสัมพันธ์กับคำใด ?

24. ยุ่งลาย ก. บิน ข. น้ำขัง ค. ลูกน้ำ ง. กัดเจ็บ จ. ใช้เลือดออก 25. นาฬิกา ก. เข็ม ข. เวลา ค. ข้อมือ ง. ตัวเลข จ. ชั่วโมง 26. หลอดไฟ ก. ไฟฟ้า ข. ขนาด ค. สวิตช์ ง. เพดาน จ. แสงสว่าง	27. ผงซักฟอก ก. น้ำ ข. ขาว ค. ล้าง ง. เลื้อยผ้า จ. สะอาด 28. นักการเมือง ก. พรรค ข. ร่ำรวย ค. โกงกิน ง. อำนาจ จ. ฝ่ายค้าน
---	---

ตอนที่ 6 ความเข้าใจภาษา

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29-31

ปลามีชีวิตยืนยาวอยู่ได้ก็เพราะอาศัยปากเป็นสิ่งสำคัญ แต่ก็เพราะปากนั่นเอง ปลาจึงต้องติดเบ็ดเสียชีวิตโดยง่ายเช่นกัน วาจาสุภาษิตจากปากจะทำให้คนเราประสบความสำเร็จได้รับความเจริญก้าวหน้าในชีวิต แต่ก็เพราะวาจาทุพภาษิตจากปากเพียงคำเดียว บางครั้งแม้แต่ชีวิตก็ยากจะรักษาไว้ได้

ที่มา : วราลักษณ์ ลิ้มทองสกุล. 2545 : 105

29. ข้อความข้างต้นกล่าวในลักษณะใด ? ก. ชี้แจง ข. ตำหนิ ค. สั่งสอน ง. แนะนำ จ. ประชดประชัน 30. จากข้อความนี้ให้แก่งคิดในเรื่องใด ? ก. ปาก ข. คำพูด ค. การดำรงชีวิต ง. การรักษาชีวิต จ. การประสบความสำเร็จ	31. จากข้อความนี้ต้องการให้ผู้อ่านเป็นเช่นไร ? ก. ให้รักษาชีวิตอย่าได้ประมาท ข. ให้ตระหนักถึงความสำคัญของปาก ค. ให้ระมัดระวังอย่าหลงเชื่อคำพูดของผู้อื่น ง. ให้รู้จักพูดจาประจบประแจงเพื่อความก้าวหน้า จ. ให้ระมัดระวังคำพูดหรือถ้อยคำที่กล่าวออกไป
--	---

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32-33

ต้นไม้ที่ได้รับการดูแลให้น้ำให้ปุ๋ย ไปบำรุงลำต้นจนสมบูรณ์ เมื่อถึงเวลาแล้ว ย่อมออกดอกออกผลให้แก่เจ้าของฉันใด คนที่ได้รับการเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่ เมื่อมีโอกาสย่อมตอบแทนคุณพ่อแม่ฉันนั้น ทองคำแท้หรือไม่ โดนไฟก็รู้ คนดีแท้หรือไม่ ให้ดูตรงที่เลี้ยงพ่อแม่ ถ้าดีจริงต้องเลี้ยงพ่อแม่ ถ้าไม่เลี้ยงแสดงว่าดีไม่จริง เป็นพวกทองชุบ ทองแท้

ที่มา : วราลักษณ์ ลิ้มทองสกุล. 2545 : 106

32. “ทองคำแท้” เปรียบได้กับสิ่งใด ? ก. คนดี ข. ต้นไม้ ค. คนรวย ง. คนที่เลี้ยงดูพ่อแม่ จ. คนที่ได้รับการเลี้ยงดู	33. จากข้อความนี้ให้แก่งคิดในเรื่องใด ? ก. การดูแลต้นไม้ ข. การเลี้ยงดูบุตร ค. ลักษณะของคนดี ง. ผลของการเป็นคนดี จ. การตอบแทนคุณพ่อแม่
---	--

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 34-36

ตระกูลใดที่หมู่ญาติได้ร่วมกันสร้างสรรค์จริยวงศ์วาน ให้เป็นปึกแผ่นแน่นหนาจะเป็นที่เกรงขามแก่บุคคลทั้งหลาย แม้ผู้มั่งร่ำก็ไม่งล้ามาเบียดเบียน ประดุจความหนาทิบแห่งกอไผ่ที่มีหนามแวดล้อมอยู่รอบข้าง ย่อมไม่มีใครเข้าไปตัดได้ง่ายๆ หรือเหมือนดังกอบัวที่เจริญงอกงามอยู่ในสระย่อมเป็นที่เจริญตาเจริญใจแก่พบเห็น

ที่มา : วราลักษณ์ ลิ้มทองสกุล. 2545 : 106

34. จากข้อความข้างต้น “ตระกูล” เปรียบได้กับสิ่งใด ? ก. กอไผ่ ข. หนาม ค. สระน้ำ ง. ญาติมิตร จ. ความหนาทิบ 35. ข้อความข้างต้นนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ ? ก. การสร้างอำนาจ ข. การสร้างครอบครัว ค. การป้องกันศัตรูที่หวังร้าย ง. ความสนิทสนมกันในหมู่ญาติ จ. ความรักใคร่กลมเกลียวในหมู่ญาติ	36. จากข้อความข้างต้น ต้องการให้ผู้อ่านเป็นเช่นไร? ก. ให้สร้างอำนาจบารมี ข. ให้ทำความดีกับญาติมิตร ค. ให้สร้างครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น ง. ให้ระมัดระวังผู้ที่จะมาข่มเหงรังแก จ. ให้มีความรักความสามัคคีในหมู่ญาติ
--	---

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 37

ปากก็ว่าใจซื่อมือสะอาด
ถูกทั้งดิงเข้าหนองพลอยขุนเคือง

มีอำนาจวาสนาพากระเดื่อง
งบล้นเปลืองละลายน้ำเงินจำเป็น

ที่มา : วราลักษณ์ ลิ้มทองสกุล. 2545 : 107

37. คำประพันธ์ข้างต้นน่าจะกล่าวถึงใคร ? ก. เศรษฐี ข. นักบวช ค. นักธุรกิจ ง. เกษตรกร จ. ผู้แทนราษฎร
--

แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองด้านเหตุผล

ตอนที่ 7 อุปมาอุปไมยภาษา

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 38- 44 ว่าคำที่กำหนดให้คู่แรกนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วหาคำที่มีความสัมพันธ์กันเหมือนกับความสัมพันธ์ของคำคู่แรก

38. ปริมาตร : ลูกบาศก์ → พื้นที่ : ? ก. ไร่ ข. วา ค. งาน ง. หน่วย จ. ตาราง 39. ปลา : เหงือก → พืช : ? ก. ใบ ข. กิ่ง ค. ผล ง. ราก จ. ดอก 40. ถี : ห่าง → ละเอียด : ? ก. แข็ง ข. หนา ค. หยาบ ง. ขรุขระ จ. กระด้าง 41. ขยัน : เกียจคร้าน → ปัญญา : ? ก. ขลาด ข. โง่เขลา ค. หลงลืม ง. รอบคอบ จ. ไหวพริบ	42. ดินสอ : ยางลบ → ซอด้ก : ? ก. ฝู่ ข. ขาว ค. เขียน ง. กระดาน จ. แปรงลบกระดาน 43. นิ่ง : ดังถึง → ? : ? ก. อบ : ฝา ข. ต้ม : เต่า ค. ตุ่น : หม้อ ง. จาน : แก้ว จ. ทอด : กระทะ 44. ไม้มะตร : ความยาว → ? : ? ก. เวลา : นาฬิกา ข. ตาชั่ง : กิโลกรัม ค. ระยะทาง : ไมล์ ง. กระบอกตวง : ปริมาตร จ. เทอร์โมมิเตอร์ : องศาเซลเซียส
---	---

ตอนที่ 8 สรุปความ

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 45-52 อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาสรุปข้อความนั้น

45. ต้อเป็นแม่ของต้า ต้อเป็นพี่ของต้อ เต้าเป็นน้องของต้า ใครอายุมากที่สุด ? ก. ต้อ ข. ต้า ค. เต้า ง. ต้อง จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ 46. เอ้ยยืนอยู่ระหว่างแอนกับเอ๋ แอนยืนอยู่ ระหว่างเอะกับเอ้ และเอ้ยยืนอยู่ระหว่าง แอนกับอ้อ ใครยืนอยู่ตรงกลาง ? ก. เอ้ ข. เอ๋ ค. อ้อ ง. เอะ จ. แอน 47. น้ำแดงหวานกว่าน้ำเขียว แต่หวานน้อย กว่าน้ำส้ม ซึ่งมีความหวานเท่ากับน้ำอุ่น น้ำอะไรหวานน้อยที่สุด ? ก. น้ำส้ม ข. น้ำอุ่น ค. น้ำแดง ง. น้ำเขียว จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้	48. นพวัชร วายน้ำเตชะชอบสระหลังนพศักดิ์ นพเดชเตชะชอบสระก่อนนพศักดิ์ แต่หลัง นพนาท ใครจะได้เหรียญทอง ? ก. นพวัชร ข. นพนาท ค. นพเดช ง. นพศักดิ์ จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ 49. ต้นตาลสูงกว่าต้นมะพร้าว แต่เตี้ยกว่า ต้นมะม่วง ต้นฝรั่งสูงกว่าต้นมะม่วง ต้นอะไรเตี้ยที่สุด ? ก. ต้นฝรั่ง ข. ต้นตาล ค. ต้นมะม่วง ง. ต้นมะพร้าว จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ 50. แจ็คยืนเข้าแถวโดยยืนอยู่ระหว่างจุ่มกับจำ โดยจำยืนใกล้แจ๊คกับเจี๊ยะ และเจี๊ยะยืน อยู่ระหว่างจำกับจิบ ใครยืนอยู่ตรงกลาง ? ก. จำ ข. จุ่ม ค. จิบ ง. แจ๊ค จ. เจี๊ยะ
--	--

51. ธนชาติสูงกว่าธนพล แต่เตี้ยกว่าธนเดช ธนชัยสูงกว่าธนเดช สรุปได้ว่า อย่างไร ? ก. ธนชัยสูงที่สุด ข. ธนชาติเตี้ยที่สุด ค. ธนเดชสูงกว่าธนพลคนเดียว ง. ธนพลสูงระหว่างธนชัยกับธนชาติ จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้	52. ถ้าเอาเงินของวรชีพและวรชาติรวมกันจะ เท่ากับเงินของวรศักดิ์ ส่วนวรเกียรติมีเงิน เป็นครึ่งหนึ่งของวรศักดิ์ สรุปได้ว่า อย่างไร ? ก. วรศักดิ์มีเงินมากที่สุด ข. วรชีพมีเงินมากกว่าวรเกียรติ ค. วรชีพมีเงินน้อยกว่าวรเกียรติ ง. วรชีพ วรชาติ และวรเกียรติ มีเงินเท่ากัน จ. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้
---	---

ตอนที่ 9 หาดูรว่ม

คำชี้แจง พิจารณาข้อสอบข้อ 53-58 ว่าชุดของคำที่กำหนดให้ นั้น มีอะไรเป็นตัวร่วมกัน

53. โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร ก. สาย ข. เสียง ค. ภาษา ง. ขนาด จ. สื่อสาร 54. เพชร เหล็ก นิล ก. โลหะ ข. ราคา ค. ประโยชน์ ง. ความแข็ง จ. ความสวย 55. ฝอยทอง ลูกชุบ เม็ดขนุน ก. สี ข. ไข่ ค. ถั่ว ง. แป้ง จ. หวาน	56. ภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ ก. สี ข. ภาพ ค. ราคา ง. ขนาด จ. สื่อสาร 57. ไม้บรรทัด ยางลบ ปากกา ก. สมุด ข. นักเรียน ค. โรงเรียน ง. แบบเรียน จ. เครื่องเขียน 58. เงิน ทอง ปรอท ก. โลหะ ข. ราคา ค. คุณค่า ง. สถานะ จ. ความเงา
---	---

ឆែត

1. ក	11. ក	21. ង	31. ក	41. ឃ	51. ក
2. ឃ	12. ឃ	22. ឃ	32. ង	42. ក	52. ក
3. ក	13. ក	23. គ	33. ក	43. ក	53. ក
4. គ	14. គ	24. ក	34. ក	44. ង	54. ង
5. ក	15. ង	25. ឃ	35. ក	45. ង	55. ក
6. ក	16. ឃ	26. ក	36. ក	46. ក	56. ឃ
7. ង	17. គ	27. ង	37. ក	47. ង	57. ក
8. ឃ	18. គ	28. ក	38. ក	48. ឃ	58. ក
9. ក	19. ក	29. គ	39. ក	49. ង	
10. ង	20. ក	30. ឃ	40. គ	50. ក	

แบบสอบถามวัดประสบการณ์ทางสังคม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 14 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้าชอบเล่าประสบการณ์ชีวิตของตนเองและบุคคลที่ข้าพเจ้ารู้จักให้ผู้อื่นฟัง				
2	ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะได้พบเห็นการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมที่มีความเป็นอยู่แตกต่างกันออกไป				
3	ข้าพเจ้าจะต้องรับชมหรือรับฟังรายการโทรทัศน์หรือวิทยุที่จัดเผยแพร่ข่าวสารความรู้ใหม่ๆ				
4	ข้าพเจ้ามักหาเวลานั่งชมรายการโทรทัศน์กับครอบครัวหรือญาติ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการที่น่าสนใจต่างๆ				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
5	ข้าพเจ้าชมภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ภาคข่าวหรือสารคดี เพราะทำให้หูตากว้างไกล				
6	ข้าพเจ้าชอบแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
7	ข้าพเจ้าจะชมเชยเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนทำความดี				
8	ข้าพเจ้าชอบการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม				
9	การที่ข้าพเจ้าต้องเผชิญกับความยากลำบากบ้าง ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจความทุกข์ยากของผู้อื่นได้ดีขึ้น				
10	ข้าพเจ้าไม่ชอบคบหาสมาคมกับเพื่อนบ้านใกล้เคียง				
11	ข้าพเจ้ามักพูดคุยกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับเรื่องราวของข่าวประจำวัน				
12	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนกับเพื่อนคนอื่นๆ เช่น การเล่นกีฬาเป็นทีม การร่วมวงดนตรี ฯลฯ				
13	ข้าพเจ้าฟังเหตุผลหรือความต้องการของผู้อื่นก่อนตัดสินใจกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อผู้อื่น				
14	ข้าพเจ้าจะเรียนรู้ได้เองว่าผู้อื่นมีความรู้สึกดีใจ เสียใจ ชอบ ไม่ชอบ				

แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ แล้วพิจารณาแต่ละข้อความว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองมากที่สุดเพียงใด
3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นจริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริง	หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนตื่นตัวง่าย.....				
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนสนใจอะไรไม่ได้นาน.....				
3	เวลาทำงาน ถ้ามีเสียงรบกวนดังข้างๆ ข้าพเจ้าจะทำงานต่อไปไม่ได้				
4	ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจถ้าต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง				
6	ข้าพเจ้ามักโกรธง่าย ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ..				
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวล กลัวว่าคุณพ่อคุณแม่จะไม่รัก				
8	เมื่ออาจารย์ถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะตอบได้ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่กล้าตอบ				
9	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวโดยไม่รู้สาเหตุ				
10	ข้าพเจ้าบังคับตนเองไม่ค่อยได้				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
11	ข้าพเจ้ารู้สึกกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย				
12	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เวลาดีใจจะรู้สึกดีใจมาก แต่ถ้าเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก				
13	ข้าพเจ้าไม่ค่อยกล้าทำความรู้จักกับบุคคลอื่นที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน				
14	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ชอบพูดเล่น				
15	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกกว่าตนเองจะทำอะไรผิด				
16	ข้าพเจ้ารู้สึกหวาดกลัวอยู่เสมอกว่าคุณพ่อคุณแม่ / ผู้ปกครองหรืออาจารย์จะลงโทษ				
17	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกกว่าตนเองเป็นคนไม่ดี				
18	ข้าพเจ้ามักนอนไม่ค่อยหลับ เพราะคิดอะไรต่างๆ นานา				
19	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดอยากตะโกนออกไปดังๆ				
20	ข้าพเจ้ารู้สึกกว่าเพื่อนๆ ไม่ค่อยอยากที่จะเล่นกับข้าพเจ้า				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาวเจษฎา หนูรุ่น
วันเดือนปีเกิด	18 กุมภาพันธ์ 2520
สถานที่เกิด	เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	15/67 ถนนอาจณรงค์ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากวิทยาลัยพณิชยการบางนา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยพณิชยการบางนา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาการจัดการทั่วไป จากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ